

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

НЕ ЗАМОЎЧАЦЬ
ПРАБЛЕМЫ

9

ЗІНАІДА ЗУБКОВА:
«ЛЁС І БОГ
ПРЫВЯЛІ НА СЦЭНУ»

11

ЗВЯЗДА

22 ЛІСТАПАДА 2023 г.
СЕРАДА
№ 226 (30106)

МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ

ЦЫТАТА ДНЯ

Святлана РАЙКОВА,
начальнік
тэхнічнага аддзела
РУП «Будтэхнорм»:

«У існуючых будаўнічых нормах сабраны абавязковыя патрабаванні для забеспячэння даступнага асяроддзя інвалідам і іншым катэгорыям фізічна аслабленых асоб. Гэта галоўны тэхнічны нарматыўна-прававы акт, які ствараўся ў дапамогу праекціроўшчыкам і заказчыкам. У ім сабраны ўсе абавязковыя патрабаванні, якія павінны выконвацца для будынкаў, што ўзводзяцца і рэканструююцца. У будаўнічых нормах для стварэння даступнага асяроддзя ўстаноўлены наступныя патрабаванні: адсутнасць перашкод на шляху руху інвалідаў-калясачнікаў, наяўнасць тактыльных папярэдзальных і накіроўальных элементаў для інвалідаў на зроку. Таксама забяспечваецца наяўнасць яснай мовы для розных катэгорый срамадзян».

Дзе вучаць на дойлідзе

У Віцебскім дзяржаўным тэхнічным каледжы навучаюцца больш як дзве тысячы юнакоў і дзяўчат, якія атрымліваюць сярэдняю спецы-

яльную і прафесійна-тэхнічную адукацыю па 38 спецыяльнасцях і прафесіях. Напрыклад, навучэнцы каледжа Ганна БІНДОЎСКАЯ, Крысціна

МАЛЯНАВА, Аляксандр ІГНАЦЬЕЎ і Анастасія НІКУЛІНА — будучыя архітэктары.

БелТА.

Актуальныя тэхналогіі

ПРАКТЫЧНА КОЖНАЯ КАРОВА МАЕ СВОЙ ЭЛЕКТРОННЫ ПАШПАРТ

Ужо звыклы штрих-код, якім маркіруюцца айчынным і імпортным вырабы, даў магчымасць забяспечыць доступ да базы апісанняў тавараў па міжнародных правілах. І штрих-код — гэта толькі пачатак...

ПАД ЗНАКАМ «481»

Як адзначыў дырэктар навукова-інжынернага рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Міжгаліновы навукова-практычны цэнтр сістэм ідэнтыфікацыі і электронных дзелавых аперацый» Віктар ДРАВІЦА, тэхналогія аўтаматычнай ідэнтыфікацыі пастаянна ўдасканальваецца. Паводле яго слоў, сёння для «счытвання» тавараў выкарыстоўваюцца як лінейныя або двухмерныя (матрычныя) штрихавыя коды, так і радыёчастотныя пазнакі, якія маюць больш высокі патэнцыял прымянення ў гандлёвай і транспартнай лагістыцы. Тым не менш штрихавыя коды не страцілі актуальнасці. І ў цяперашні час 150 краін свету выкарыстоўваюць іх для ідэнтыфікацыі тавараў і спрашчэння гандлёвых працэдур.

СТАР. 4

У люстэрку статыстыкі

«СЯРЭБРАНЫ» ЎЗРОСТ: ЯКІМ ПРЫЯРЫТЭТАМІ КІРУЕЦЦА СТАРЭЙШАЕ ПАКАЛЕННЕ?

Беларускія пенсіянеры маюць дастаткова аптымістычны погляд на жыццё. Яны незалежныя, прывыкліліся вырашаць свае праблемы самастойна. Гатовы валанцёрыць і атрымліваць новыя навыкі і кампетэнцыі ў добрай кампаніі. Актыўна асвойваюць інтэрнэт.

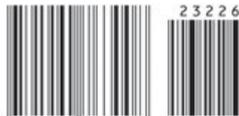
СТАР. 5

КОРАТКА

- Мінсельгасхарч: зяблевая апрацоўка глебы праведзена на больш як 80 працэнтах плошчы.
- У Мінску запушчаны ў працу праект рэканструкцыі Чырвонага касцёла.
- Беларуская Элеанора Качалоўская стала першай віцэ-міс на міжнародным конкурсе прыгажосці.
- Галоўную навагоднюю ёлку ўсталююць у Мінску да 8 снежня.

ISSN 1990 — 763X

У НОВЫ ГОД — СА СТАРЫМ СЯБРАМ!

Ідзе падпіска на I паўгоддзе 2024 года.

Усім, хто падпісаўся на I квартал або I паўгоддзе 2024 года, у падарунак чатыры календары: насценны, рэлігійны, народны і мясяцавы.

БЯСПЕКА — У ПРЫЯРЫТЭЦЕ

У Палацы Незалежнасці абмеркавалі пытанні ваенна-палітычнага характару

23 лістапада ў Мінску пад старшынствам Прэзідэнта Беларусі адбудзецца сесія Савета калектыўнай бяспекі АДКБ. Запланавана, што члены ваенна-палітычнай арганізацыі абмяркуюць актуальныя праблемы міжнароднай і рэгіянальнай бяспекі, вызначыць задачы на будучыню, а таксама прымуць шэраг дакументаў, накіраваных на забеспячэнне інтарэсаў калектыўнай бяспекі.

Напярэдадні найважнейшага міжнароднага мерапрыемства Прэзідэнт заслухаў даклад кіраўнікоў некалькіх сілавых ведамстваў. «Хацеў бы парайца па шэрагу пытанняў ваенна-палітычнага характару, і перш за

усё абароннага характару, у сферы бяспекі, выслухаць тыя праблемныя пытанні, якія сёння ў нас, магчыма, існуюць ва ўзаемаадносіннах з членамі АДКБ», — абазначыў тэму размовы Аляксандр Лукашэнка.

ПРЭЗІДЭНЦКІ ГРАФІК І АРГАНІЗАЦЫЯ НАЙВАЖНЕЙШЫХ МЕРАПРЫЕМСТВАЎ

Аляксандр Лукашэнка прыняў з дакладам кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Ігара Сергеенку

Тэмы, якія абмяркоўваліся ў рабочым кабінете кіраўніка дзяржавы, датычыліся арганізацыйнага характару. У прыватнасці, планавання прэзідэнцкага графіка, у тым ліку мерапрыемстваў, якія неабходна будзе правесці ў абавязковым парадку. Увазілася пытанне арганізацыі маючых адбыцца выбараў дэпутатаў, а таксама фарміравання складу Усебеларускага народнага сходу. Асобная ўвага была ўдзелена падрыхтоўцы да навагодніх і калядных свят.

Рота Бела

У тэму

У размове з журналістамі кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Ігар СЕРГЕЕНКА адзначыў, што ён далучыў Аляксандру Лукашэнку аб тых мерапрыемствах, над падрыхтоўкай якіх працуе Адміністрацыя Прэзідэнта. «Гэта ў першую чаргу датычыцца шэрагу мерапрыемстваў бягучага года, грамадска-палітычных пытанняў, пытанняў работы з кадрамі, — удакладніў ён. — Таксама абмяркоўвалася тэма планавання 2024 года і графіка кіраўніка дзяржавы, у цэлым, тыя знаковыя мерапрыемствы, якія плануецца правесці ў наступным годзе».

Асабліва ўвага падчас сустрэчы з Прэзідэнтам была ўдзелена пытанню падрыхтоўкі кадраў, работы з рэзервам кадраў на ўсіх узроўнях. «У першую чаргу ў адносінах тых службовых асоб, якія ўключаны ў кадравы рэзерв кіраўніка дзяржавы», — паведамаў Ігар Сергеенка. Таксама ішла размова аб перспектывах кірункаў работы з моладдзю, вылучэнні найбольш здольных, таленавітых людзей для работы ў дзяржаўным апарате, і ў іншых дзяржаўных арганізацыях і ўстановах.

Ігар Сергеенка адзначыў, што графік работы ў кіраўніка дзяржавы дастаткова напружаны. Такі тэмп чакаецца і ў наступным годзе. «Спектр тых праблем і пытанняў, над якімі працуе кіраўнік дзяржавы, якім ён удзяляе штодзённую ўвагу, дастаткова шырокі, — падкрэсліў кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта. — Гэта мы бачым, аналізуючы кожны працоўны тыдзень кіраўніка дзяржавы. І адпаведна, 2024 год таксама будзе дастаткова напружаны, хоць бы таму, што напярэдадні, у адпаведнасці з указам кіраўніка

дзяржавы, аб'яўлена аб прызначэнні выбараў у парламент. Адпаведна работа пазатпапа будзе арганізавана Цэнтральнай выбарчай камісіяй на месцах: і па створэнні камісій, і па вылучэнні, фарміраванні складаў саветаў усіх узроўняў. Да таго ж, і гэта галоўнае, упершыню ў наступным годзе нам трэба будзе сфармуляваць Усебеларускі народны сход, куды павінны ўвайсці сапраўды абраннікі народа, людзі, якія будуць прадстаўляць шматлікія катэгорыі і слаі нашага грамадства. Я маю на ўвазе і дэпутаткі корпус, і прадстаўнікоў грамадскай супольнасці».

Прадметам абмеркавання ў Прэзідэнта стане падвядзенне вынікаў работы эканомікі за бягучы год. Плануецца правядзенне некалькіх маштабных нарад па канкрэтных кірунках сацыяльна-эканамічнай палітыкі, аб якіх Аляксандр Лукашэнка казаў раней.

Адным з найважнейшых мерапрыемстваў будучага года стане святкаванне 80-годдзя звышлення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. У адпаведнасці з рашэннем Прэзідэнта, створаны арганізацыйны камітэт па падрыхтоўцы да святкавання гэтай знакавай даты, які ўзначальвае прэм'ер-міністр Раман Галоўчанка. «Арганізавана адпаведная работа па падрыхтоўцы па ўсіх кірунках, ужо прайшлі пасаджэнні аргакамітэта, — расказаў Ігар Сергеенка. — Мерапрыемствы ў Гомельскай вобласці і часткова ў Магілёўскай ужо пачаліся. Маштабныя мерапрыемствы пройдзюць у наступным годзе (асноўныя — у летні час) ва ўсіх рэгіёнах краіны. Падрыхтаваны асобныя прапановы з улікам меркаванняў абласцей, і, я ўпэўнены, што гэтыя мерапрыемствы павінны загуляць».

Вераніка КАНЮТА.

«Казахстан для Беларусі — стратэгічны партнёр і саюзнік»

Старшыня Палаты прадстаўнікоў Уладзімір Андрэйчанка сустрэўся з Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Казахстана ў Беларусі Ерланам Байжанавым, які працуе ў нашай краіне з верасня гэтага года. Па традыцыі, новы пасол у пачатку сваёй дыпламатычнай каденцыі знаёміцца з палітычным кіраўніцтвам, наведвае парламент і іншыя галіны ўлады, каб разам з вышэйшымі службовымі асобамі акрэсліць планы работы.

«Казахстан — блізкая для Беларусі брацкая дзяржава, стратэгічны партнёр і саюзнік. Нас звязваюць агульная гісторыя, развіцця гандлёвыя і гуманітарныя сувязі. А сяброўскія адносіны на вышэйшым узроўні дазваляюць абмяркоўваць любыя пытанні без абмежаванняў. Інакш паміж саюзнікамі і быць не можа», — падкрэсліў Уладзімір Андрэйчанка. Трывалыя сувязі паміж краінамі наладжаны і дзякуючы плённаму супрацоўніцтву ў міжнародных арганізацыях.

Старшыня Палаты прадстаўнікоў звярнуў увагу, што актыўна ўзаемадзейнічаюць і парламентарыі дзвюх краін. У гэтай сферы мноства напрамкаў супрацоўніцтва — ад знешняй палітыкі да эканомікі. У дэпутатскага корпуса Палаты прадстаўнікоў склаліся выдатныя дзелавыя адносіны са старшынёй Мажыліса Парламента Рэспублікі Казахстан Ерланам Кашанавым. У маі гэтага года ён наведваў Мінск для ўдзелу ў пасаджэнні Савета ПА АДКБ. «У ходзе двухбаковай сустрэчы мы звернылі гадзіннікі па актуальных пытаннях парадку дня беларуска-казахстанскіх адносін. Быў узняты шэраг навішараных праблем у галіне абмежаванняў на выкананне двухбаковых палётаў «Белавія» павятрамі суднамі «Боінг» і іх абслугоўванне ў казахстанскіх аэрапортах. А таксама праблемы ў галіне лагістыкі і транзітных перавозак. Гэта пытанні ў кампетэнцыі нашых урадаў, але мы разлічваем і на вашу падтрымку ў іх больш хуткім рашэнні», — нагадаў Уладзімір Андрэйчанка.

Аднак галоўнае ў беларуска-казахстанскіх адносінах — эканамічны фундамент. Нягледзячы на прынятыя супраць Беларусі заходнія санкцыі, тавараабарот з Казахстанам за дзевяць месяцаў гэтага года склаў больш за 858 млн долараў. У мінулым годзе тавараабарот склаў 1,2 млрд долараў. «Наша задача — не дапусціць зніжэння тэмпаў гандлёва-эканамічнага ўзаемадзеяння. Асабліва гэта датычыцца нашых сумесных прадпрыемстваў», — канстатаваў Уладзімір Андрэйчанка. Сумесных прадпрыемстваў на тэрыторыі Казахстана сем, у іх прымаюць удзел нашы флагманы — Мінскі трактарны завод, «Гомсельмаш», Мінскі аўтамабільны завод. Беларускі бок прапануе разглядаць пытанне стварэння з холдынгам «Белкамунмаш» сумеснай зборачнай вытворчасці электратранспарту на тэрыторыі Казахстана. Беларускі вытворца пажарна-выратавальнай тэхнікі «Пожнаб» гатовы пастаўляць пажарную і лесажарную тэхніку для патрэб Казахстана, а таксама зацікаўлены ў арганізацыі сумеснай вытворчасці.

Істотнае месца ў гандлі паміж Беларуссю і Казахстанам займае аграрна-прамысловы сектар. Па словах Уладзіміра Андрэйчанкі, гэта заканамерны вынік інтэнсіўнай мадэрнізацыі перапрацоўчай галіны і ўкаранення ў вытворчасць самых сучасных тэхналогій і абсталявання. Па гэтым шляху ідзе і Казахстан. «Лічу, што беларускі досвед будзе вельмі карысны для аграрыяў Казахстана. Беларусь гатова аказаць неабходнае садзейнічанне, уключаючы праектаванне і будаўніцтва ферм, абнаўленне парка сельскагаспадарчай тэхнікі. Рабочым групам неабходна і далей прадаўжаць актыўную работу, удзяляючы пільную ўвагу эканамічнай сферы», — падкрэсліў спікер. Пры гэтым ён упэўнены, што не трэба забываць і пра супрацоўніцтва ў гуманітарнай сферы. Найважнейшы напрамак — адукацыя. Сёння ў Беларусі навуцаецца каля 200 казахстанскіх студэнтаў. «Гатовы прымаць і большую колькасць студэнтаў. Ёсць рэзерв для развіцця супрацоўніцтва па розных напрамках турызму, медыцыны, санаторна-курортнага лячэння, спорту. У гэтай справе прапануем больш актыўна задзейнічаць патэнцыял нашых дыяспар. Дзеючая ў беларускім парламенце рабочая група па справах беларусаў замежжа гатова гэтайму ўсяляк садзейнічаць», — сказаў Уладзімір Андрэйчанка. Ён таксама прапанаваў актывізаваць супрацоўніцтва і ў інфармацыйнай сферы.

У сваю чаргу Ерлан Байжанав падкрэсліў, што ў адносінах Беларусі і Казахстана вельмі насычаны парадок дзяржаўна-навукова-фармацэвіцка-канферэнц-сувязі прайшлі пасаджэнне рабочай групы Нацыянальнага сходу Беларусі па супрацоўніцтве з Парламентом Казахстана з групай міжпарламенцкага супрацоўніцтва Мажыліса Парламента Рэспублікі Казахстан. «Хачу адзначыць, што парламентарыі паміж сабой актыўна ўзаемадзейнічаюць. У снежні плануецца правядзенне Міжрадавай беларуска-казахстанскай камісіі па гандлёва-эканамічным супрацоўніцтве. Парадак дня пасаджэння таксама насычаны. У нас шмат напрамкаў для ўзаемадзеяння», — сказаў дыпламат.

Валерыя СЦЯЦКО.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Рэйтынг Байдэна абваліўся да рэкордна нізкага ўзроўню

Рэйтынг адбрэнна палітыкі прэзідэнта ЗША Джо Байдэна ўпаў да рэкордна нізкага ўзроўню з яго ўступлення на пасаду ў 2021 годзе — да 40 працэнтаў. Гэта вынікае з дадзеных нацыянальнага апытання тэлеканала NBC.

Асноўная прычына далейшага абвалу рэйтынга — неўхваленне палітыкі ў адносінах да ваіны Ізраіля і ХАМАС. 57 працэнтаў апытаных, адзначае NBC, не падтрымліваюць дзеянні Байдэна. Эканамічную палітыку прэзідэнта ЗША падтрымліваюць толькі 38 працэнтаў выбаршчыкаў. Як адзначае NBC, рэзка знізілася падтрымка сярэд маладых людзей ад 18 да 34 гадоў — з 41 працэнта ў верасні да цяперашняга 31 працэнта.

У Італіі фігуранты працэсу супраць мафіі атрымалі 2200 гадоў зняволення

Выданне Corriere della Sera паведаміла, што суд Італіі прыгаворыў 322 удзельнікаў буйнога працэсу над мафіёзнай групой «Ндрангета» ў агульнай складанасці да 2200 гадоў турэмнага зняволення. Пра гэта паведаміла РІА «Навіны». У якасці падсудных аказаліся члены гангстарскага сіндыката, так і прадстаўнікі палітычнай сферы, якія ўступілі ў супрацоўніцтва з мафіяй. Найбольш

гучнымі іменамі сярэд падсудных сталі экс-сенатар ад партыі «Наперад, Італія» Джанкарла Пітэлі і былы кіраўнік дарожна-паставай службы правінцы Віба-Валентыя Філіпа Нэшы, якія атрымалі адпаведна 11 і 4 гады зняволення. Дадзены судовы працэс стаў найбуйнейшай аперацыяй юстыцыі Італіі ў дачыненні да мафіёзных структур з часоў вядомага «максі-працэсу» ў Палерма, які доўжыўся з 1986-га па 1992-і гады.

Дзвухвуголка Напалеона пайшла з малатка ў Парыжы за 1,9 мільёна еўра

Дзвухрогі калялош французскага імператара (яго таксама называюць дзвухвуголка або бікорн) з чорнага баровага фетру першапачаткова быў ацэнены ў 600—800 тысяч еўра. Пакупнік, які заплаціў у выніку нашмат больш, не раскрыў свайго імя. Гісторыкі кажуць, што калялош быў часткай «брэнда» Напалеона. Ён насяў яго бокам, дзякуючы чаму быў заўважны на полі бою. Усяго ў яго было каля 120 дзвухвугольных капелюшоў, якія ён насяў доўгія гады. Лічыцца, што зараз засталася толькі 20 экзэмпляраў, прычым многія з іх знаходзяцца ў прыватных калекцыях. Зараз дзвухвуголка была выстаўлена на аукцыён разам з іншымі рэліквіямі напалеонаўскай эпохі. Аукцыянэсты заявілі, што гэты канкрэтны калялош мае бездакорнае паходжанне: на працягу ўсяго XIX стагоддзя ён захоўваўся ў сям'і прыдворнага інтэнданта Напалеона.

Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь выказваюць шчырыя спачуванні родным і бліжнім Генадзія Мікалаевіча ВАРАНЦОВА, былога члена Вярхоўнага Суда Рэспублікі Беларусь, былога міністра юстыцыі Рэспублікі Беларусь, у сувязі з яго смерцю.

Сваіх не кідаем

«МЫ ПРЫЕХАЛІ З ПЕКЛА Ў РАЙ»

Бацькі і браты навапалачаніна Фарыза Махдзі на мінулым тыдні вярнуліся з сектора Газа. Гуманітарны борт «Белавія», які эвакуіраваў 41 чалавека з зоны ўзброенага канфлікту, Фарыз сустракаў у міжконтэйнерным аэрапорце. «У мяне быў шок, я не верыў, што гэта ўсё ж такі спраўдзілася. Быў тры год, што не знаходзіў сабе месца і вельмі чакаў моманту, калі змогу іх пабачыць», — расказаў Фарыз. Ён забраў сваіх родных з Мінска ноччу 16 лістапада. А ўжо назаўтра вечарам вяртаваная сям'я ў Наваполацку сустраляся з кіраўніцтвам горада і грамадскіх арганізацый.

Уся сям'я Махдзі — медыкі. Беларуска Таліна і палесцінец Нідаль калісьці скончылі Віцебскі медуніверсітэт, яна стала акушэрам-гінеколагам, ён — аталарын-голагам. Іх старэйшы сын Фарыз жыве ў Наваполацку, працуе ў мясцовай паліклініцы стаматолагам. А сучасныя з двума малодшымі сынамі Юсіфам і Амірам жылі на радзіме Нідаля, у сектары Газа, ужо 20 гадоў. Але вайна падвесіла іх наладжаны быт паміж небам і зямлёй.

Нідаль расказвае: дзе б ты ні знаходзіўся, цябе маглі дагнаць смерць. Шлях ад месца, дзе Махдзі эвакуіраваліся, да КПП быў самым небяспечным, маглі пазлціць у любы момант, нават калі бамбач не цябе, а побач. «Бамбэжка не спынілася ні на хвілінку, усё вакол трэслася кожную секунду. Бамбардзіроўкі вядуцца над

тваёй галавой, лятаюць дроны, ты можаш апынуцца ў пункце смерці ў любы момант. Мы сапраўды прыехалі з пекла ў рай», — расказвае Нідаль. Нядаўна снарады трапілі ў бальніцу, дзе працаваў мужчына...

За адзін дзень сям'я перажыла ўвесь спектр эмоцый ад жаху да спакою. «Родны Наваполацк разбудоваўся, з'явіліся новыя магазіны, усё добраўпарадкавана. Заўсёды, калі б мы ні прыехалі ў Беларусь, тут чыста, спакойна і бяспечна. Адчуваецца, што ў гэтай краіне ёсць сапраўдны Бацька, які клапаціцца пра сваю сям'ю», — не хавае эмоцый Таліна.

Цяпер сям'я перажывае супярэчлівы адчуванні: радасць за вяртанне ў месца, дзе можна дыхаць вольна, і адчай за ўсю сітуацыю, якая склалася ў Газе і ў свеце. Там у Нідаля засталася маці,

браты і сёстры з дзецьмі. «На жаль, я нічым не магу ім дапамагчы. Я магу выратаваць цяпер толькі сваю маленькую частку сям'і. У бліжэйшы час пастараемся звязацца з імі і ўпэўніцца, што ўсё добра. Аб тым, што яны засталіся без вады, ежы і святла, гаварыць няма чаго, хоццаца верыць, што яны проста засталіся жывымі», — са слезамі на вачах расказвае Нідаль.

Цяпер Махдзі трэба вырашыць мноства жыццёвых пытанняў: ад адзення да працаўладкавання і навучання малодшага і сярэдняга сыноў. Адрозна пасля сустрэчы з кіраўніцтвам горада сям'я накіравалася ў гарадскую арганізацыю Чырвонага Крыжа, дзе ім прапанавалі неабходнае цёплае адзенне. У галаўной арганізацыі яны могуць атрымаць прадукты харчавання, сродкі гігіены, а ў Наваполацку — пасцельную бялізну і абутак.

Пытанне з працаўладкаваннем таксама будзе вырашана: калі Таліна і Нідаль вырашаць пайсці на работу ў мясцовую бальніцу ці іншыя ўстановы аховы здароўя, у высокакваліфікаваным кадрам з віцебскім дыпломам будучы толькі рады. «За сям'ю стаматолага Фарыза перажываў увесь калектыў і

Фота: БелТА.

быў гатовы аказаць усякую неабходную дапамогу. Пры жаданні ў нас ёсць месцы для працаўладкавання, калектыў таксама не застаўся раўнадушным», — запэўніла галоўны ўрач Наваполацкай ЦГБ Ірына ШАМЯНKOVA.

«Нам патрэбны хоць бы месяц, каб ачуныць ад сітуацыі і вырашыць, як жыць далей», — разважаюць бацькі Фарыза. Яны не стамляюцца выказаць глыбокія словы падзякі ў адрас Прэзідэнта Беларусі,

па распараджэнні якога быў арганізаваны гэты «рэйс жыцця». «Шчыры дзякуй Алесандру Рыгоравічу за тое, што ён так сур'ёзна заняўся гэтым пытаннем. Нізкі паклон усім, хто прыняў у гэтым удзел: дыпламатам, якія нас суправаджаюць, супрацоўнікам МНС, дзяржслужбам і арганізацыям, якія працягваюць руку дапамогі. Цяпер я самы шчаслівы чалавек», — гаворыць Нідаль.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА.

Агульны інтарэс

ГІСТАРЫЧНАЯ ПАДЗЕЯ ДЛЯ МІЖУНІВЕРСІТЭЦКАГА СУПРАЦОЎНІЦТВА

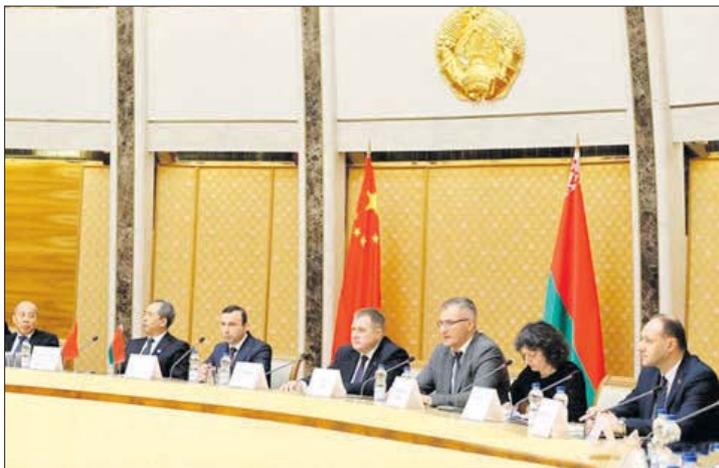
Больш як 80 вышэйшых навучальных устаноў з дзвюх краін аб'ядналі кітайска-беларуская Асацыяцыя ўніверсітэтаў. Пагадненне аб яе стварэнні было падпісана ў Мінску ў рамках I форуму рэктараў устаноў вышэйшай адукацыі Беларусі і КНР.

На базе Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі прайшло пленарнае пасяджэнне форуму. З прывітальнымі словамі перад яго ўдзельнікамі выступілі Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Кітайскай Народнай Рэспублікі ў Рэспубліцы Беларусь Се Сяаюн і першы намеснік міністра адукацыі Рэспублікі Беларусь Аляксандр Бахановіч.

— Высокі ўзровень даверу паміж нашымі краінамі выліваецца ў канкрэтныя вынікі супрацоўніцтва ў сферы адукацыі, асабліва ў вышэйшай адукацыі, — падкрэсліў у сваім выступленні Се Сяаюн. — Колькасць студэнтаў, якія едуць з Кітая ў Беларусь, пастаянна расце. У дадзены момант яна перавысіла ўжо 7 тысяч чалавек. Беларусь стала другой па папулярнасці краінай, дзе кітайскія студэнты хочаць вывучаць рускую мову.

Вывучэнне кітайскай мовы становіцца папулярным сярод беларусаў. У 35 школах і 11 універсітэтах кітайскую мову выкладаюць як вучэбную дысцыпліну, і ў 38 устаноў адукацыі яе выкладаюць у якасці факультатывнай дысцыпліны. Таксама кітайская мова з'яўляецца экзаменацыйнай дысцыплінай пры паступленні ў беларускія ўніверсітэты.

Пасол Кітайскай Народнай Рэспублікі ў Рэспубліцы Беларусь заўважыў, што ўсё больш кітайскіх студэнтаў жадаюць вывучаць мову сяброўскай да нас краіны, знаёміцца з яе культурай. «Дзякуючы стварэнню асацыяцыі, мы зможам канцэнтравана на нашы сілы, — лічыць Се Сяаюн. — У нас ёсць усе падставы верыць, што створаная асацыяцыя стане ўвасабленнем культурнага супрацоўніцтва. Мы спадзяёмся, што вышэйшыя навучальныя ўстановы і работнікі адукацыі дзвюх краін будучы разглядаць асацыяцыю як магчымасць для разгортвання больш глыбокага супрацоўніцтва ў такіх сферах, як культурны абмен, сумесная падрыхтоўка спецыялістаў, правядзенне сумесных даследаванняў. Дзякуючы асацыяцыі мы

Фота: БелТА.

працягнем пісаць нашу слаўную гісторыю кітайска-беларускіх адносін і супрацоўніцтва ў сферы адукацыі».

Першы намеснік міністра адукацыі Аляксандр Бахановіч праінфармаваў удзельнікаў сустрэчы аб канкрэтных выніках кітайска-беларускага супрацоўніцтва ў сферы адукацыі.

На сёння паміж устаноў адукацыі Рэспублікі Беларусь і Кітайскай Народнай Рэспублікі падпісана больш за 560 прамых дагавораў аб супрацоўніцтве, пры гэтым больш як 100 з іх падпісаны за апошнія два гады. У рамках гэтых дагавораў рэалізуююцца двухбаковыя навуковыя і адукацыйныя праекты, акадэмічныя абмены, ствараюцца сумесныя структуры. Цяпер на базе ўстаноў адукацыі дзвюх краін функцыянуюць 10 сумесных адукацыйных і навуковых структур (два інстытуты, пяць цэнтраў і тры лабараторыі).

Установамі адукацыі Беларусі і Кітая рэалізуюцца 40 сумесных адукацыйных праграм. У распрацоўцы знаходзіцца яшчэ 20 сумесных адукацыйных праграм і праграм падрыхтоўкі кадраў найвышэйшай навуковай кваліфікацыі. Важнай вяхой у гэтым напрамку з'яўляецца рэалізацыя вядучымі ўстановамі вышэйшай адукацыі дзвюх краін (Беларускім дзяржаўным універсітэтам

і Пекінскім універсітэтам) з верасня 2022 года сумеснай праграмы бакаляўрыята па спецыяльнасці «Біятэхналогія».

— З мэтай развіцця дамоўленасцяў, дасягнутых лідарамі нашых краін у сакавіку 2023 года аб развіцці акадэмічных і навуковых абменаў паміж устаноў адукацыі, у найбліжэйшы час плануецца падпісанне Плана рэалізацыі флагманскіх праектаў і нарошчвання культурна-гуманітарных абменаў у галіне адукацыі паміж Рэспублікай Беларусь і Кітайскай Народнай Рэспублікай, — падкрэсліў Аляксандр Бахановіч. — Акрамя таго, прапрацоўваецца магчымасць стварэння ў найбліжэйшы час сумесных адукацыйных праграм па спецыяльнасцях «Архітэктура» і «Архітэктурны дызайн» (паміж Беларускім нацыянальным тэхнічным універсітэтам і Універсітэтам Тунцзі) і «Інфармацыйныя тэхналогіі» (паміж Беларускім дзяржаўным універсітэтам інфарматыкі і радыёэлектронікі і Навукова-тэхнічным універсітэтам Кітая, Харбінскім політэхнічным універсітэтам); сумеснага факультэта кітайскіх тэхналогій у Беларускім нацыянальным тэхнічным універсітэце з Паўночна-Усходнім універсітэтам; сумеснага інстытута Беларускага дзяржаўнага тэхналагічнага ўніверсітэта і Далянскага тэхналагічнага ўніверсітэта.

На сістэмнай аснове пашыраецца супрацоўніцтва ў галіне арганізацыі вывучэння кітайскай мовы ва ўстановах адукацыі Рэспублікі Беларусь і беларускай мовы — ва ўстановах вышэйшай адукацыі Кітайскай Народнай Рэспублікі.

У Беларусі цяпер паспяхова функцыянуюць шэсць інстытутаў кітаязнаўства імя Канфуцыя і восем класаў кітаязнаўства імя Канфуцыя. У сваю чаргу яны стварылі сетку сваіх філіялаў (кабінетаў Канфуцыя і цэнтраў па вывучэнні кітайскай мовы і культуры) у больш як 50 устаноў адукацыі.

На базе кітайскіх універсітэтаў адкрыта дванаццаць цэнтраў вывучэння Беларусі, таксама вядзецца работа па стварэнні яшчэ двух аналагічных цэнтраў.

Прадугледжваецца, што ў найбліжэйшы час атрымаюць новы імпульс наступныя кірункі ўзаемадзеяння: стварэнне інавацыйных аб'яднанняў паміж устаноў адукацыі і высокатэхналагічнымі прадпрыемствамі дзвюх краін для правядзення сумесных навуковых даследаванняў і доследна-канструктарскіх работ з камерцыялізацыі іх вынікаў, падрыхтоўка навуковых кадраў па запатрабаваных напрамках двухбаковага ўзаемадзеяння, аб'яднанне намаганняў па распрацоўцы норм і стандартаў лічбавізацыі адукацыі, у тым ліку з выкарыстаннем вопыту рэалізацыі ініцыятывы «Інтэрнэт+».

У падпісаным Пагадненні аб стварэнні кітайска-беларускай Асацыяцыі ўніверсітэтаў ёсць шэраг ключавых пазіцый. Так, супрацоўніцтва будзе ўключаць садзейнічанне двухбаковым і шматбаковым міжуніверсітэцкім абменам і ўзаемадзеянню; мерапрыемствы па акадэмічным абмене, у тым ліку сумесныя семінары, форуму.

Размова ідзе таксама аб сумеснай падрыхтоўцы высакласных прафесійных і міждысцыплінарных спецыялістаў, падчыка заявак на фінансаванне навуковых даследаванняў, супрацоўніцтва ў арганізацыі сумесных праграм.

Дадзенае пагадненне ўступае ў сілу з моманту яго падпісання ўсімі ўніверсітэтамі-ўдзельнікамі і дзейнічае на працягу пяці гадоў з магчымасцю аўтаматычнага падаўжэння.

Надзeya НІКАЛАЕВА.

ПРАКТЫЧНА КОЖНАЯ КАРОВА МАЕ СВОЙ ЭЛЕКТРОННЫ ПАШПАРТ

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

Штрыхавы код дазваляе прачытаць унікальны лічбавы нумар тавару, які з'яўляецца ключавым элементам у ланцужку паставак.

Структура штрих-кода не такая ўжо складаная: пасля прэфікса, які паказвае на радок, дзе быў зарэгістраваны вытворца (у выпадку Беларусі — гэта «481»), ідуць код прадпрыемства, прысвоены таварам нумар і кантрольны разрад, які вылічваецца па адмысловым алгарытме.

Штодня ў свеце скануецца больш за шэсць мільярдаў штрихавых кодаў, і гэты спосаб ідэнтыфікацыі тавару да сёння застаецца адным з самых недарэгістраваных і эфектыўных, паколькі яго нескладана друкаваць на этыкетках, а чытаць можна не толькі самым простым сканерам, але і смартфонам.

НАШ БАНК — EPASS.BY

Аднак адным штрихавым кодам не атрымаецца вырашыць усе задачы гандлю, ды і спажываючы часта хочучь ведаць больш аб тавары, яго якасці і бяспецы. Атрымліваецца, што ў любым пункце перамяшчэння або рэалізацыі тавару неаб-

дадатковых узгадненняў пры замове тавару і яго адгрузцы. Ясна, што такія выдаткі будзе аплачваць пакупнік. Каб спрасціць гэты працэс, у свеце фарміруюцца нацыянальныя рэгістры тавараў, якія апісваюць іх вытворцамі ў адпаведнасці з патрабаваннямі глабальнай сістэмы стандартаў GS1.

У нашай краіне ў гэтым кірунку функцыянуе Нацыянальны інфармацыйны рэсурс — Банк электронных пашпартаў тавараў — ePass.by. Гэта не проста база даных, а складаная аўтаматызаваная сістэма, якая змяшчае больш за 15 мільянаў лічбавых пашпартаў тавараў і забяспечвае ўзаемадзеянне вытворцаў, пастаўшчыкоў, імпарцёраў, экспарцёраў, суб'екты гандлю, кантралюючыя арганізацыі, якія выкарыстоўваюць інфармацыю аб таварах у сваёй дзейнасці.

Віктар Дравіца адзначае, што дзяржаўнае прадпрыемства «Цэнтр сістэм ідэнтыфікацыі» з'яўляецца распрацоўшчыкам, уладальнікам і апераатарам гэтай сістэмы. Штодня Банк электронных пашпартаў тавараў папярэдня ад 10 да 15 тысяч новых апісанняў тавараў. Гэта складаная

дазваляе аўтаматызаваць не толькі ўліковыя аперацыі для прыёму-адгрузкі тавараў, але і шэраг іншых важных задач.

Напрыклад, калі гандлёвая сетка зацікаўлена ў кіраванні рэшткамі тавараў, то пры наяўнасці адзіных апісанняў тавараў, атрыманых з адной крыніцы, гэта становіцца магчымым і дазваляе перавесці тавар з крамы, дзе ён менш запатрабава-

шыя). Для вырашэння такіх задач кантролю і маніторынгу ланцужкоў паставак унікальная ідэнтыфікацыя тавараў і лічбавы пашпарт тавару таксама з'яўляюцца ключавымі элементамі.

НАМ ЭПІДЭМІІ НЕ СТРАШНЫЯ

Важнай задачай з'яўляецца распрацоўка, суправаджэнне і развіццё дзяржаўнай

з нараджэння, месцазнаходжанне, здароўе, ветэрынарны дабрабыт (уключаючы звесткі пра хваробы і прэпараты, якія ўжываліся для лячэння). У пашпарт заносіцца таксама звесткі пра паступленне гэтых жывёл на забой з абавязковай ідэнтыфікацыяй туш і рэгістрацыяй такіх ідэнтыфікатараў у ДІС AITS. Гэта з'яўляецца стартап для наступнага працэсу — уліку

на бланку ўстаноўленага фармату.

Такім чынам, разам з наяўнымі і добра арганізаванымі метадыкамі кантролю якасці ў Беларусі фарміруюцца дадатковыя комплексныя ўмовы і тэхнічныя магчымасці для забеспячэння дыстанцыйнага кантролю паходжання і якасці айчынай прадукцыі, а таксама яе прагледу ў ланцужку «ад фермы — да прылаўка» на аснове інфармацыйных тэхналогій.

Пасля гэтага значна спрасціліся гандлёвыя працэдуры пры экспарце беларускай прадукцыі. Так, напрыклад, стварэнне і ўкараненне ў рамках саюзнай праграмы інтэграцыйнага кампанента VET.EPASS для ўзаемадзеяння ДІС AIES з Расійскай ветэрынарнай сістэмай VetIC, забяспечыла фарміраванне і абмен электроннымі ветэрынарнымі сертыфікатамі на аснове міжнароднага стандарта AAN — e-Cert. Гэтыя дакументы афармляюцца на транспартныя парты харчовай падкантрольнай прадукцыі, якая адгружаецца ў рамках узаемагандлю Беларусі і Расіі. **Гэта дазволіла (па даных Расцельгаснагляду) у чатыры разы скараціць час праверкі кожнай беларускай машыны (да 15 хвілін) на мяжы для ажыццяўлення кантрольных ветэрынарных аперацый.**

Неабходна адзначыць, што менавіта Беларусь адной з першых краін свету на закандаўствам узоруні замацавала выкарыстанне інфармацыйных тэхналогій для рэгулявання і кантролю працэсу, якія адбываюцца ў вытворча-збытавым ланцужку прадукцыі жывёльнага паходжання — ад жывёл да адгрузкі вырабленай з іх прадукцыі ў пункты продажаў або, як кажуць, ад фермы да прылаўка. І мы маем права ганарыцца такімі дасягненнямі, паколькі гэта дае не толькі ўпэўненасць у якасці набытага нам беларускай прадукцыі, але і вельмі пазітыўна адбываецца на іміджы нашай краіны ў свеце.

І шчасце Гендзёў Валністы адзначае, што літаральна ў канцы кастрычніка Галоўнае мытнае ўпраўленне Кітая і Беларусі дэпартамент ветэрынарнага кантролю падпісалі адзін вельмі важны пратакол. Згодна з гэтым дакументам, нашы бакі на працягу двух гадоў павінны стварыць падобны механізм, які сёння функцыянуе паміж Расіяй і нашай краінай (што датычыцца абмену электроннымі ветэрынарнымі сертыфікатамі). Думаецца, тады дарога на харчовы рынак гэтай велізарнай дзяржавы будзе ў нас канчаткова адкрыта.

Сяргей КУРКАЧ.

Фота Віктара Дравіцы

ны, у краму з больш высокім попытам на гэтую пазіцыю, не карэктуючы апісання гэтых тавараў.

Дырэктар цэнтра падкрэсліў, што фарміраванне і суправаджэнне такіх лічбавых пашпартаў тавараў у Беларусі было рэалізавана раней, чым, напрыклад, у краінах Еўрасаюза, дзе толькі ў апошнія гады прымаецца рашэнне аб рэалізацыі падобных рашэнняў.

Гэта малая частка магчымасцяў, якія вырашаюцца з выкарыстаннем тэхналогій аўтаматычнай ідэнтыфікацыі. У свой час менавіта Беларусь першай у краінах ЕўрАзЭС рэалізавала сістэму кантролю за легальнасцю абароту футравых вырабаў з выкарыстаннем радыёчастотных пазнак. Распрацоўшчыкам гэтай сістэмы з'яўляецца таксама Цэнтр сістэм ідэнтыфікацыі. Украіненне і ўзаемадзеянне такіх дзяржаўных інфармацыйных сістэм у Беларусі і Расіі дазволіла стварыць сур'езны пераход для гандлю кантрафактнай футравой прадукцыяй, адпаведна засцерагчы пакупнікоў ад няякасных тавараў.

На аснове эфектыўнасці гэтых рашэнняў у 2020—2022 гадах на ўзроўні ЕЭК былі прыняты рашэнні па індывідуальнай маркіроўцы кожнай адзінкі тавару для шырокай групы таварнай наменклатуры (абутак, малочныя прадукты, вырабы лёгкай прамысловасці, шыны, парфумерыя і ін-

фармацыйнай сістэмы ідэнтыфікацыі і рэгістрацыі жывёл і прадуктаў жывёльнага паходжання (ДІС AITS). Дадзеная сістэма створана для «прагляду» жывёлага гэтага цыкла жывёл — буйной рагатай жывёлы, свайней, коней, авечак, коз, птушкі, рыбы, пушна-футравых звяроў і пчол. Яе актыўнымі карыстальнікамі з'яўляюцца ўсе буйныя і дробныя гаспадаркі, а таксама больш за 100 тысяч прыватных падворкаў — уладальнікаў жывёл, прадукцыя ад якіх паступае для перапрацоўкі на прадпрыемствы нашай краіны.

Для чаго была патрэбна такая строга пашпартызацыя харчовай прадукцыі? **Тэхнічны дырэктар Цэнтра сістэм ідэнтыфікацыі Гендзёў Валністы** лічыць, што гэта мера была выклікана масавымі эпідэміямі буйной рагатай жывёлы і птушак. Як раней змагаліся з такімі надзвычайнымі сітуацыямі? Знішчаліся ўсе жывёлы дадзенай групы з пэўнай тэрыторыі. Маючы пашпарты жывёл, усё значна прасцей і больш эфектыўна. Бярэцца выбарчая адрэзка жывёл менавіта з тых пунктаў, дзе была зафіксавана хвароба. Пагасіць эпідэмію стала нашмат хутчэй, і гэта не патрабуе глабальнага вынішчэння ўсяго пагаляю.

У індывідуальным электронам пашпартце жывёл (або статка — для таварных свайней, птушкі, рыб і пчол) адлюстроўваецца інфармацыя пра яе, пачынаючы

вытворчасці прадукцыі на аснове «празрыстай» сыравіны. Згодна з нашым закандаўствам, ні адзін вытворца ў Беларусі не мае права вырабляць прадукцыю (любую, у тым ліку і малочную) ад неідэнтыфікаванай і незарэгістраванай у AITS жывёлы (або статка), а ўсе электронныя пашпарты гэтых жывёл даступныя для аналізу і кантролю.

АГЛЯД МАШЫНЫ НА ГРАНЫЦЫ СКАРАЦЬСЯ ДА 15 ХВІЛІН

У ДІС AITS таксама зарэгістраваны ўсе вытворцы, пастаўшчыкі жывёлагадоўчай прадукцыі, якія маюць дазволы ад нашых дзяржаўных ветслужбаў, а таксама ўсе абласныя і раённыя дзяржаўныя ветэрынарныя інспекцыі.

У спецыяльным рэестры нашай сістэмы таксама рэгіструюцца ўсе парты прадукцыі кожным вытворцам у разрэзе кожнага асобнага наймення, а таксама інфармацыя аб кожнай асобнай транспартнай партыі пры адгрузцы ўнутры краіны або за мяжу.

Пасля рэгістрацыі пастаўшчыком кожнай транспартнай партыі прадукцыі ў сістэме ўпаўнаважаныя ветслужбы цэнтралізавана фарміруюць ветэрынарны суправадзальны дакумент (ВСД) на гэтую партыю, які захоўваецца ў базе даных сістэмы і раздрукоўваецца

ходна валодаць шырокім наборам даных аб кожным тавары: найменні, вытворцы, інфармацыі аб упакоўцы, масе, габарытах, складзе, тэрмінах і ўмовах захоўвання і іншай інфармацыі, аж да яго фота. Усяго для апісання кожнага тавару можа выкарыстоўвацца 100 і больш параметраў, якія дазваляюць розным карыстальнікам атрымліваць аднастайную інфармацыю для вырашэння іх профільных задач.

Поўная інфармацыя аб тавары з'яўляецца важным рэсурсам, які выкарыстоўваецца прамысловымі прадпрыемствамі, гандлёвымі, транспартнымі і іншымі арганізацыямі ў сваёй паўсядзёнай дзейнасці. Калі не ўжываць стандарты да апісання тавараў, то ў кожнага ўдзельніка працэсу гандлю гэтая інфармацыя будзе аформлена павоймай, што запатрабуе

праца, якая патрабуе значных намаганняў. Інфармацыя аб кожным тавары паступае ў гэты рэсурс непасрэдна ад вытворцаў або імпарцёраў.

Структураваныя даныя аб тавары пасля прысваення ім унікальных ідэнтыфікатараў GTIN рэгіструюцца ў сістэме і становяцца даступнымі карыстальнікам. Гэта дазваляе ўсім зарэгістраваным карыстальнікам аўтаматызаваць працэсы ўліку і руху тавараў на аснове іх адзіных стандартызаваных апісанняў.

Напрыклад, на складзе або ў краме інфармацыя аб тавары аўтаматычна загрузаецца ва ўліковы сістэму па унікальным кодзе GTIN з ePASS, што істотна скарачае выдаткі на фарміраванне ўласных баз даных тавараў і павышае дакладнасць звестак пра іх. Адзінае апісанне тавараў

«СЯРЭБРАНЫ» ЎЗРОСТ: ЯКІМ ПРЫЯРЫТЭТАМІ КІРУЕЦЦА СТАРЭЙШАЕ ПАКАЛЕННЕ?

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар.

Шмат цікавых фактаў пра жыццё людзей сталага ўзросту агучылі спецыялісты Інстытута сацыялогіі Нацыянальнай акадэміі навук на прэс-канферэнцыі ў Грамадскім прэс-цэнтры Дома прэсы. Некаторыя стэрэатыпы пра пенсіянераў былі разбураныя, але былі меркаванні, якія знайшлі сваё пацвярджэнне.

У ліпені — жніўні бягучага года Інстытут сацыялогіі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі правёў тэлефоннае сацыялагічнае апытанне з мэтай вывучэння грамадскай думкі аб праблемах, якія хвалююць насельніцтва пенсійнага ўзросту. Даследаванне праводзілася ва ўсіх абласных гарадах, сталіцы, у асобных раённых гарадах і сельскіх населеных пунктах і ахапіла 601 беларуса ва ўзросце ад 58 гадоў.

Па словах кіраўніка Цэнтра аперацыйных даследаванняў Інстытута сацыялогіі НАН Беларусі **Аляксандра БЕЛЬСКАГА**, менавіта стאцыянарныя тэлефоны дазваляюць звязацца з гэтай мэтавай аўдыторыяй. Немаладыя людзі яшчэ актыўна імі карыстаюцца, і ў іх ёсць час, каб дастаткова поўна адказаць па тэлефоне на пытанні, якія ім задаюць нашы спецыялісты.

Крыніцы даходу

Цікава, што на пытанне «У якой ступені вас цяпер задавальняе ваша жыццё?» 78,6 працэнта рэспандэнтаў паведамілі, што іх усё задавальняе, а не задавальняе жыццё 15 працэнтаў пенсіянераў. Астатнія не змаглі дакладна сфармуляваць адказ на гэта пытанне.

Асобнай тэмай даследавання стала стаўленне ў грамадстве да людзей пенсійнага ўзросту. 45,7 працэнта апытаных лічаць, што грамадства ставіцца да іх добра, 32,8 працэнта — нейтральна. І толькі 5,7 працэнта апытаных адказалі, што дрэнна.

У рэспандэнтаў пацікавіліся, з чым звязаны іх жыццёвыя праблемы. 31,6 працэнта апытаных заявілі, што праблем яны не адчуваюць. Тая ж, у каго яны ёсць, часцей за ўсё кажуць пра стан здароўя (37,1 працэнта), матэрыяльныя патрэбы (15,1 працэнта) і недахоп зносін (12,8 працэнта).

6,5 працэнта пенсіянераў турбуюць узаемаадносіны са сваякамі. На праблемы з харчаваннем (не магу дазволіць сабе пэўныя прадукты, падтрымліваць здаровы рацыён харчавання) паскардзіліся толькі 2% пенсіянераў.

Таксама рэспандэнтаў папрасілі па п'яцібальнай шкале ацаніць параметры, звязаныя з іх павышэннем жыцця. Цікавы факт: адзак ніжэй за тры балы не было. Пенсіянераў задавальняе асартымент лекаў (4,4 бала), харчовых тавараў (4,4 бала), промысловых тавараў (4,3 бала), работа грамадскага транспарту (4,1 бала). Работа жылыва-камунальнай гаспадаркі і якасць дарог былі ацэнены на 3,7 бала.

«Матэрыяльнае становішча з'яўляецца дастаткова адчувальным фактарам для кожнага. Паводле суб'ектыўнай ацэнкі рэспандэнтаў, 54,8 працэнта лічаць сваё матэрыяльнае становішча сяроднім, 32,7 працэнта — добрым, а 10,9 працэнта — дрэнным, — праінфармаваў Аляксандр Бель-

скі. — Пры гэтым 75,4 працэнта рэспандэнтаў паведамілі, што ў іх няма дадатковых крыніц даходу акрамя пенсіі. 10 працэнтаў згадалі ў якасці дадатковай крыніцы матэрыяльную дапамогу дзяцей і іншых сваякоў. Заработную плату атрымліваюць 8,7 працэнта рэспандэнтаў. Выходзіць, што не так ужо і шмат у нас працуючых пенсіянераў. Дадатковыя выплаты ад прадпрыемстваў, прафсаюзаў, грамадскіх арганізацый згадалі каля трох працэнтаў пенсіянераў. Столькі ж — атрымліваюць даход ад асабістай дапаможнай гаспадаркі.

Правільныя прыярытэты

Адным з найважнейшых пытанняў у жыцці людзей «сярэбранага» ўзросту з'яўляецца здароўе. «Добрае здароўе дае магчымасць быць больш сацыяльна актыўнымі і прыжыць гады на пенсіі шчаслівымі», — падкрэслівае **намеснік дырэктара па навуковай і інвастыцыйнай рабоце Інстытута сацыялогіі НАН Беларусі Мікалай СУХОЦКІ**.

Так, па п'яцібальнай шкале палова апытаных (51,6 працэнта) ацэньваюць сваё здароўе на тры балы, 20,8 працэнта — на «чацвёрку», 10,3 працэнта — на «двойку», а 8,6 працэнта — як вельмі дрэннае.

Станоўчыя вынікі былі атрыманы ў пытанні падтрымання свайго здароўя. 50,8 працэнта пенсіянераў паведамілі, што яны выконваюць рэкамендацыі ўрача. 45,1 працэнта вядуць актыўны лад жыцця, 33,5 працэнта сочаць за сваім харчаваннем і 31 працэнт — рэгулярна праходзяць медыцынскія агляды. «Гэтыя вынікі ўказваюць на правільныя прыярытэты ў нашых пенсіянераў», — лічыць Мікалай Сухоцкі.

Цікава, што 28,4 працэнта людзей сталага ўзросту стараюцца радзей нервавацца, каля 24 працэнтаў прымаюць прэпараты, якія павышаюць імунітэт. Пазбягаюць шkodных звычак ці стараюцца ад іх пазбавіцца 21 працэнт пенсіянераў. Прытрымліваюцца рэжыму сну — 18,3 працэнта. Займаюцца фізкультурай, спортам, загартоўваюцца — 18,8 працэнта. І толькі 3,6 працэнта пенсіянераў нічога асабліва не робяць для клопату аб сваім здароўі.

На пытанне, ці задаволены вы медыцынскім абслугоўваннем па месцы вашага жыхарства, 66,4 працэнта рэспандэнтаў далі станоўчы адказ. Незадаволеныя — 25,6 працэнта.

Сярод прычын незадаволенасці — чэргі ў паліклініках, працяглае чаканне (26,4 працэнта), адсутнасць неабходных спецыялістаў (25 працэнтаў), няўважлівае стаўленне да пацыентаў (20,4 працэнта), высокі кошт платных паслуг (13,4 працэнта), нізкі ўзровень аснашчэнасці (10,6 працэнта), рост долі платных паслуг (9,6 працэнта).

«Узроставым пацыентам патрабуецца ўвага, тактычнае стаўленне да іх праблем. І медыкам трэба з гэтым лічыцца», — заўважае Мікалай Сухоцкі.

«Як вы лічыце, якія новаўвядзенні неабходныя ў медыцынскім абслугоўванні?» — пацікавіліся сацыялагі ў рэспандэнтаў. На думку пенсіянераў, трэба ствараць спецыяльныя медыцынскія кабінеты і цэнтры для людзей сталага ўзросту (так лічаць 41,7 працэнта), арганізоўваць у пэўны дзень прыём людзей сталага ўзросту (33,8 працэнта). «Нічога не трэба рабіць», — так лічыць кожны чацвёрты апытаны. Не змаглі сфармуляваць адказ 21,1 працэнта ўдзельнікаў даследавання.

Спадзяюцца на сябе

Яшчэ адзін блок пытанняў датычыўся сістэмы сацыяльнага забеспячэння. Пра дзейнасць устаноў сацыяльнага абслугоўвання інфармаваныя, як высветлілася, 77 працэнтаў рэспандэнтаў. Пераважна большасць даведлася пра іх ад сваякоў, сяброў і знаёмых (49,1 працэнта). Камусьці паведамілі самі работнікі тэрытарыяльных цэнтраў (26 працэнтаў). СМІ сталі крыніцай інфармацыі для 14 працэнтаў рэспандэнтаў. І зусім невялікая колькасць атрымала гэту інфармацыю з інтэрнэт-крыніц і на інфармацыйных стэндах.

За якімі паслугамі звярталіся пенсіянеры ў цэнтры сацыяльнага абслугоўвання? За сацыяльна-бытавымі (45,4 працэнта), аказаннем матэрыяльнай дапамогі (23,4 працэнта), сацыяльным патранатам (10,9 працэнта), паслугамі сядзелкі (6,7 працэнта), кансультацыйнымі паслугамі юрыста, псіхолога (5,9 працэнта).

На пытанне «А чаму вы не звяртаецеся ў цэнтры сацыяльнага абслугоўвання?» самы распаўсюджаны адказ быў «Таму што не маю патрэбы ў такіх паслугах, вырашаю свае пытанні самастойна», — так адказалі 65 працэнтаў рэспандэнтаў. На дапамогу сваякоў, сяброў, знаёмых спадзяюцца 14,2 працэнта пенсіянераў. Не ведаюць пра такія паслугі 8,2 працэнта і не ведаюць, як іх можна атрымаць, 6,5 працэнта.

Трэба адзначыць, што 63,7 працэнта пенсіянераў паведамілі, што задаволеныя сістэмай сацыяльнага забеспячэння, якая склалася ў нашай краіне.

Тэлевізар, а не месенджары

«Важнай часткай жыцця ў сучасным грамадстве з'яўляецца інфармацыя, — падкрэслівае **малодшы навуковы супрацоўнік аддзела сацыялогіі культуры Інстытута сацыялогіі НАН Беларусі Сняжана ВАРОНІНА**. — Сучасная беларуская медыяпрастора вельмі дынамічная і насычаная. Пры аналізе перавага пажылымі людзьмі розных крыніц інфармацыі намі было ўстаноўлена, што ў сваёй большасці пажылыя людзі аддаюць перавагу традыцыйным практыкам медыяспажывання і ў якасці асноўнай крыніцы інфармацыі яны выкарыстоўваюць тэлебачанне (80,8 працэнта).

Траціна пажылых людзей звртаюцца да розных інтэрнэт-рэсурсаў. 21,8 працэнта рэспандэнтаў паведамілі, што атрымліваюць важную інфармацыю праз асабістыя стасункі з членамі сям'і, суседзямі, сябрамі. Газеты і часопісы ў якасці крыніцы інфармацыі актуальныя для 21,4 працэнта пажылых людзей. Радзей застаецца крыніцай інфармацыі для 15,9 працэнта людзей пенсійнага ўзросту. А радзей за ўсё інфармацыю людзі сталага ўзросту чэрпаюць з месенджараў (усяго 4,6 працэнта).

У сувязі з неабходнасцю павышэння розных кампетэцый, што прадрыктавана тэмпамі развіцця сучаснага грамадства, у ходзе даследавання пажылым людзям задавалася пытанне «У якой сферы яны хацелі б павысіць сваю кампетэнтнасць?».

Большасць (68,9 працэнта) паведамілі, што ў іх няма неабходнасці ў павышэнні якіх-небудзь кампетэцый. 20,4 працэнта адзначылі важнасць павышэння ў іх інтэрнэт-адукванасці, а 8,1 працэнта адзначылі актуальнасць павышэння фінансавай і прававой адукаванасці.

Сярод прычын, якія маглі б паўплываць на прыняцце рашэння аб павышэнні рознага роду кампетэцый, пажылыя людзі адзначылі наступныя. Па-першае, гэта наўнасць аўтарытэтных выкладчыкаў і спецыялістаў.

Па-другое, магчымасць праходзіць курсы, не выходзячы з дому. Таксама немалаважны ўмовы з'яўляюцца магчымасць прайсці курсы бясплатна.

«Прынамсі, у людзей, якія прыяўляюць у Мінску, такая магчымасць ёсць, — праінфармавала Сняжана Вароніна. — Яе можна рэалізаваць у рамках праекта «Універсітэт трэцяга ўзросту». Ён сумяшчае ўсе тры ўмовы, згаданыя пенсіянерамі: гэта наўнасць аўтарытэтных выкладчыкаў, магчымасць навучання анлайн і бясплатнасць. Дадзены праект рэалізуецца Беларускай асацыяцыяй сацыяльных работнікаў. Там працуюць выкладчыкі-валанцёры на добраахвотнай аснове, якія з'яўляюцца экспертамі ў розных галінах. У дадзены момант ва ўніверсітэце функцыянуюць тры факультэты і больш за 20 навучальных накірункаў».

Таксама неабходна дадаць, што немалаважнымі ўмовамі для навучання і ў якасці асноўнай людзьмі, з'яўляюцца добрая кампанія і прастае і даступнае выкладанне матэрыялу.

Валанцёрства — не толькі для моладзі

Адной з форм сацыяльнай актыўнасці пенсіянераў маглі б стаць іх удзяванне ў валанцёрскую дзейнасць. Але 46 працэнтаў апытаных паведамілі, што валанцёрчы ім не дазваляе здароўе. Пра недахоп часу паведамілі 19,7 працэнта апытаных. Каля 18 працэнтаў пенсіянераў проста не ведаюць аб такой магчымасці. Адказ «не хапае грошай» далі 11,8 працэнта апытаных. «Мне гэта нецікава» адказалі 5,5 працэнта ўдзельнікаў апытання.

Здароўе — увогуле ключавы фактар. Менавіта стан здароўя лідуе сярод прычын, па якіх пенсіянеры не ўдзельнічаюць у дзейнасці клубуў і гурткоў для людзей сталага ўзросту (37,6 працэнта). Кожнаму пятаму на гэта не хапае часу, а 15,3 працэнта паведамілі, што ім гэта нецікава. Не ведаюць пра такую магчымасць 7,7 працэнта апытаных.

На пытанне, якія варыянты валанцёрскай дапамогі для вас прыцягальныя, лідуе дапамога жывёлам (15,8 працэнта), работа з дзецьмі (12,7 працэнта), дапамога пры царкве, касцёле (12,6 працэнта), работа з пажылымі людзьмі (12,4 працэнта), дапамога тым, хто мае патрэбу ў дадатковым доглядзе (6,8 працэнта), дапамога ў арганізацыі сацыяльных мерапрыемстваў (4,8 працэнта) і работа з моладдзю (3,2 працэнта).

Надзея **НИКАЛАЕВА**.

Фота з адкрытых крыніц.

Весткі з месцаў

З КНІГАЙ ПАВЯДЗЕШСЯ — РОЗУМУ НАБЯРЭШСЯ

Да нас у школу досыць часта заходзіць пісьменнік Аркадзь Жураўлёў, аўтар кніг «Я жадаю вам дабра», «Жывіца», зборнікаў сатыры і гумару, а таксама выдатных казак «Чароўныя словы», якія, дарэчы, намінаваліся на Нацыянальную літаратурную прэмію... Але ж заходзіць Аркадзь Трафімавіч не толькі для таго, каб выступіць перад школьнікамі і калектывам настаўнікаў, каб пазнаёміць са сваімі новымі творами. Пісьменнік — наш выпускнік.

Яго жыццёваму і творчаму шляху прысвечана адна з экспазіцый у школьным музеі «Скарбніца Вішнеўскай старонкі». Там жа знаходзіцца падараваная пісьменнікам пішучая машынка, на якой калісьці Аркадзь Трафімавіч надрукаваў свае першыя кнігі...

Вучні цікавяцца беларускай літаратурай, аналізуюць сутнасць прачытанага. У прыватнасці, па творчасці Аркадзя Жураўлёва адзначаюцца Анастасія Смаленская напісала адмысловую даследчую работу. У ёй падкрэслена, што мастацкая літаратура — найлепшы сродак выхавання асобы, што творы Аркадзя Трафімавіча сілкуюць розум і выхоўваюць найлепшыя маральныя якасці, рыхтуюць чытача да магчымых жыццёвых цяжкасцяў, што дзеці, маючы ўласцівасць параўноўваць

сябе з героямі твораў, вучацца працяпляць смеласць, знаходліваць і міласэрнасць.

...Усім бацькам хацелася б, каб іх дзеці раслі справядлівымі, чуйнымі і сумленнымі. Аднак не ўсе, магчыма, ведаюць, якія магутныя магчымасці схаваныя ў творах любімых пісьменнікаў.

Нэллі Тумаш, настаўніца,

в. Вішнева, Сморгонскі раён.

Была вайна

Наш зямляк з Аўстраліі, які не паспеў вярнуцца дамоў

У сям'і нашага сваяка Эдмунда Коласа перад вайной нарадзілася трое сыноў. Старэйшы Янка і малодшы Збышак засталіся ў родных мясцінах. А вось лёс сярэдняга — Казтана — крута змяніла вайна. Ён стаў адным з амаль дзюво тысяч (пераважна хлопцаў і дзяўчат), якіх прымусам вывезлі з нашага Пастаўскага раёна на работы ў Германію. Родныя доўгі час лічылі, што Казтан загінуў... Аж, дзякаваць богу, не: 57 гадоў пражыў у прыгарадзе Сіднея і ніколі не забываў Радзіму.

Неяк раз, пачуўшы, што аўстраляец прыязджае на Бацькаўшчыну, я дамовіўся з ім аб сустрэчы. Помню, адразу ж па-добраму здзівіўся, што ў свае 82 сваяк досыць рухавы і бадзёры, што размаўляе ў асноўным на роднай мове, зрэдку пераходзячы на рускую з англійскімі словамі.

Спачатку я пацікавіўся, адкуль у яго такое рэдкае імя?

Выбар сваіх набожных бацькоў зямляк патлумачыў тым, што Казтанам звалі выйбтнага каталіцкага багаслова і кардынала, які жыў яшчэ ў XV стагоддзі. Такое ж імя было ў

бацькі нашага мастака Вітольда Бяльніцкага-Бірулі... Лічылася, што сярэд Казтанаў шмат паспяхова вясц, што яны вылучаюцца ўпартаасцю і смеласцю. «Я не ведаю, — кажаў Казтан Эдмундавіч, — ці ёсць у мяне такія рысы, бо ўсё маё жыццё перакруціла вайна. З перасыльнага пункта ў Варшавае разам з іншымі аднагодкамі мяне сілай вывезлі ў Нямеччыну, зрабілі астарбайтарам (работнікам з Усходу). Першы немец, на якога я мусіў працаваць, аказаўся чалавекам падлым: адправіў мяне ў папраўча-працоўны канцлагер за дрэннае, як быццам, выхаванне... Адтуль мяне забралі ў іншую фермерскую гаспадарку, дзе адносіны былі ўжо больш чалавечыя».

Пасля вызвалення сваяк не стаў вяртацца дамоў. Праз некаторы час падпісаў двухгадовы кантракт на працу на аўстралійскім металургічным заводзе дзе тым і застаўся: адпрацаваў 38 гадоў, у 66 — выйшаў на пенсію. З грашыма, як раскажаў, праблем не меў, жыў ва ўласным доме на беразе акіяна, а вась асабістае жыццё ў зямляка не склалася. Яго каханая дзяўчына выйшла замуж за іншага, што крыўдна — блізкага сябра.

...І на заслужаным адпачынку Казтан Эдмундавіч не сумаваў: кожны дзень працаваў у сваім гародзе, шмат чытаў і гуляў, ездзіў у суседні гарадок па морапрадукты ды іншыя неабходныя тавары.

Нечаканасцю для мяне стала прызнанне, што на тым далёкім мацерыку наш зямляк так і не прыжыўся — не толькі з-за клімату. Раскажаў, што ўзімку там ноччу можа быць 7 градусаў марозу, а днём — да 20 цяпла, што пасля моцных дажджоў наступаюць доўгія засухі, што Ціхі акіяны бывае зусім не ціхім, што месцічы — людзі нядрэнныя...

Нечаканасцю стала тое, што аўстралійскае грамадзянства сваяк прыняў толькі год таму і што вельмі хацеў бы вярнуцца дамоў.

Мы прагаварылі з ім амаль цэлы дзень...

Гэта была наша апошняя сустрэча: Казтан Эдмундавіч не паспеў аформіць усе патрэбныя паперы. Яго сэрца спынілася, калі на той кантынент прыйшла восень, а ў нас тым часам была вясна.

Уладзімір Шык,

г. Паставы.

Людзі і лёсы

«Я ВЕЛЬМІ ЛЮБЛЮ ДЗЯЦЕЙ І ВЕЛЬМІ РАДА, ШТО МНОГІМ ЗМАГЛА ДАПАМАГЧЫ»

...Перш чым знайсці справу па душы, Лілія Міхайлава чаго ні спрабавала: пабыла бібліятэкарам, загадчыцай вясковага клуба, адвучылася ў педінстытуце... Аднак сапраўднае задавальненне стала атрымаваць толькі тады, калі трапіла ў спецшколу для глухнямых дзяцей.

Нарадзілася Лілія Іванаўна (да шлюбу — Дарожка) у маі 1941-га ў шматдзетнай сялянскай сям'і, дзе гадавалася адзінаццаць дзяцей. Праўда, за час вайны гэта вялікая сям'я стала значна меншай. За сувязь з партызанамі немцы забілі бацьку, пад Кёнігсбергам загінуў Лілін брат Уладзімір, Яўген падарваўся на міне, двое малых памерлі ад голаду.

Нагавараліся ў час вайны... Не нашмат палягчыла і пасля вызвалення: трое малых — і, вядома ж, не ад добрага жыцця — апынуліся ў дзіцячым доме.

— Там я скончыла шэсць класаў, — успамінае Лілія Іванаўна, — там навучылася быць настойлівай, помніць людскую дабрату і, дарэчы, вельмі многае іншае. Злёту, напрыклад, запамінала вершы, песні, прыпеўкі, якія вельмі любілі слухаць і мае равеснікі, і меншыя дзеці, і нават падлеткі. Яны, здаралася, кралі па вёсках яйкі, а я — было такое — хадзіла ў краму, мяняла іх на папярцы «Прыбой». Заўважце, не на ежу, бо ў адрозненне ад многіх мы, гальшанскія дзедтамаўцы, зусім не галадалі. Клопатам шэфай (вайскавай часці, якая знаходзілася ў Венгрыі) мы, выхаванцы, да свят атрымлівалі падарункі, а мне, як выдатніцы вучобы, некалькі разоў перападалі нават адрэзкі харошых тканін на сукенкі. Праўда, я іх себе не пакідала, не шыла — аддавала ў сям'ю старэйшай сястры Веры, дзякуючы якой засталася ў жывых... У мяне да сёння слёзы на вачах, калі ўспамінаю, як да паступлення ў дзіцячы дом мы з мамай хадзілі па галюх, збіралі каласкі жыта, а вясной — перамерзлую бульбу, каб спячы аладак...

Атрымаўшы сярэдняю адукацыю ў Гальшанскай школе, Лілія не адразу паступіла ў інстытут: патрэбен быў год працоўнага стажу. Дзяўчына атрымала яго, уладкаваўшыся на работу ў вясковы клуб. Без адукацыі, без ніякага вопыту ёй, вядома ж, цяжка было, але на працу дзяўчына не ішла, а бегла. Днём была бібліятэкарам, па выхадных ды святых ладзіла вечары адпачынку і, вядома ж, танцы.

...Пасля вучобы на бібліятэчным факультэце педінстытута выпускніца па камсамольскай пудзёўцы махнула ў Сібір, у горад Марыінск Кемеравскай вобласці. Там быў зусім іншы (і куды больш суровы) клімат, іншыя людзі, незнаёмы горад. Ёй, вяскаўцы, вельмі нялёгка было да ўсяго прывыкаць, як магнітам цягнула дамоў, на радзіму.

Вярнулася яна не адна — з мужам, абое ўладкаваліся на работу, але сямейнае жыццё не склалася...

Тым не менш з тройкай дзяцей на руках Лілія Іванаўна змагла завочна атрымаць прафесію дэфекталага-лагагэда — перайшла працаваць у спецшколу для глухнямых дзяцей і нарэшце адчула сябе шчаслівай.

...Успамінаючы пражытае і перажытае, Лілія Іванаўна ў кожным часе знаходзіць нешта добрае: нават у маленстве, нягледзячы на ўсе яго жахі!

«Я вельмі люблю дзяцей — і сваіх, і чужых, — прызнаецца жанчына. — Вельмі рада, што многім змагла дапамагчы, што і малыя, і дарослыя прysłуховуюцца да маіх парадаў».

А найболей яна рада таму, што моладзь жыве пад мірным небам, не гібе, не пакутуе ад голаду і холаду, як некалі яна сама.

Мікалай Балыш,

г. Ашмяны.

Што бачу

ХТО ПЫТАЕ, ТОЙ НЕ БЛУДЗІЦЬ?

...Ад дажджу тым лістападаўскім ранкам я схвалася пад дахам вясковага прыпынку. Туды ж неўзабаве «нырнуў» пажылы вясковец у шапцы-аблавушцы і акулярнах з вялікімі лінзамі.

— Толькі што каля нашай грамадскай ланці Сцяпашку сустрэў, — паведаміў ён.

— А гэта хто ж такі? — спытала, каб падтрымаць размову.

Мужчына, як выглядала, толькі гэтага і чакаў. — Сцяпашка, — незнаёмы гуллыва (?) падсунуўе бліжэй да мяне, — гэта мой знаёмы заць. Каторы год мы з ім сустракаемся! І кожны раз ён ад мяне ўцякае... Ну што з яго возьмеш — дурны. Разумны ўжо даўно зразумей бы, што я, хоць палюўнічы, але ў знаёмых звар'ю не страляю.

Мужчына змоўк: я думала, чакаючы маёй пахвалы за свае гуманныя адносіны да зайца... Аж не! Ён (гэта відэачочна) разглядаў... новую (і досыць мілавідную) жанчыну з вялікімі сумкамі, якая ішла ў наш бок.

— Вось, зноў еду ў горад па камбікор, — стала наракаць яна, павітаўшыся. — Рукі паадрывалі гэтыя сумкі! Колькі часу патраціла на дарогу, колькі грошай змарнавала... Не мела бабога.

клопату... І нашошта мне было тыя куры? Ды каб яны падохлі!

— Ты б так не казала, — заступіўся за няшчасак палюўнічы. — У Пашкі, майго суседа, усе да адной прапалі. Шкада было.

— А мае дык толькі палысели вясной. Я ім і вітаміны, і камбікор, і збожжа, — раскажвала жанчына, — і бульбачкі звару, і ўсё лета «салаткі» з травы ды гародніны... Не паверыце, сабе так не гатую, як ім!

— Анютачка, ты вельмі добрая гаспадыня, — прызнаў акулярнык, падсоўваючы бліжэй да прыгажуні. — І, трэба прызнаць, недурная жанчына! Дык ты мне скажы: нашошта табе тыя лысыя куры? Мо завяла б лепш аднаго лыслага мужчыну? (Мусіць, для таго, каб Анютачка правільна зразумела пытанне, палюўнічы зняў аблавушку, дэманструючы сваю шырокую лысіну.)

...Што яму адказала жанчына, я, на жаль, не пачула. Да прыпынку падшоў аўтобус, з яго сталі выходзіць людзі, у асноўным — жанчыны: акулярнык моцна напружваў зрок некага (ці ўсё ж нейкую?) выглядаючы...

«Прафесія» ў яго такая — палюўнічы.

Наталля Шастакова,

г. Гомель.

Рэзананс

«Смерці ў паэта няма — Ёсць нараджэнне!»

У суботнім нумары «Звязды» з цікаваасцю прачытаў артыкул Людмілы Рублеўскай «Аддаўшы птушкам вышыню...» У ім навукоўцы і літаратары разважаюць пра творчасць і лёс нашай знакамітай Яўгеніі Янішчыц.

Да 75-й гадавіны з дня нараджэння паэткі ладзіцца мерапрыемства і ў нас, у народным клубе самадзейных паэтаў пры раённым цэнтры культуры і народнай творчасці. Але ж я не пра тое, якія светлыя ці журліва-самотныя вершы мы будзем чытаць, аддаючы даніну павагі «палескай ластаўцы», «Чароўнай кветцы беларускай паззі». Я — пра наканаванасць, трагізм і магнічную сілу слова. Я пра... акно.

Як часта ўсё гэта сустракаецца ў вершах:

Жыццё маё, і там, на схіле,
Ты ўсё — загадкавы палёт.

...Аберажы! Я ўцехі знала мала
З таго, што наракаецца вясной,
Пакуль мяне святлом

не расстраляла
Акно, што ў гrom адчыненае мной...

Адпуская душаньку на волю
Ты яе дарэмна не пільну!

...Усё яшчэ... Яшчэ не ўчора.
Але з якіх глухих начэй
Мне заірае ў вочы воран
Бязлігасна, нібы кашчэж...

...Яшчэ адну біблейскую жанчыну
Прыбіла, нібы зорку да акна.

...Колькі б не прывёў цытат з вершаў Паэткі, гэта ўсё роўна будзе не ўсё, на што звярнуў увагу, чытаючы Яўгенію Янішчыц. У сапраўдных паэтаў і насамрэч смерці няма...

Аляксандр Матошка,

в. Янкавічы, Расонскі раён.

3 клопатам пра людзей, не толькі пра сваіх

27 лістапада традыцыйны ўжо Адзіны дзень прыёму грамадзян, які члены Савета Рэспублікі праводзяць па рэгіёнах краіны, пройдзе ў горадзе Мінску. У гэты дзень парламентарыі наведваюць усё раёны сталіцы, сустрапаюцца з жыхарамі, выслухоўваюць просьбы, прапановы і скаргі і па магчымасці акажуць садзейнічанне ў вырашэнні хваляючых пытанняў.

У сувязі са шматлікімі ахвярамі сярод мірнага насельніцтва ў зоне палесціна-ізраільскага канфлікту Прэзідыум Савета Рэспублікі выступіў з заявай.

У ёй выказана асуджэнне нанясенню ўдару па аб'ектах грамадзянскай інфраструктуры ў сектары Газа, уключаючы лагеры бежанцаў, шпіталі, школы. «Гэта сапраўдная сусветная трагедыя, калі ў выніку абстрэлаў гінуць ні ў чым не вінаватыя людзі, а колькасць ахвяр — ужо больш за 12 тысяч чалавек і пераважная большасць з іх — дзеці і жанчыны.

У сектары Газа загінула каля 5 тысяч дзяцей, што перавышае колькасць забітых дзяцей ва ўзброеных канфліктах ва ўсім свеце ў апошнія гады.

Гуманітарная сітуацыя ў сектары Газа набліла катастрафічны характар. Людзям неабходны абарона, прадукты харчавання, вада, медыкаменты. Далейшае прамаўджванне з аказаннем поўнаштабнай дапамогі тым, хто жыве ў нястачы, пацягне незваротныя шакавальныя вынікі.

Беларусь як краіна, якая спаўна адчула на сабе ўвесь боль і пакуты Другой сусветнай вайны, якая страціла кожнага трэцяга свайго жыхара, не можа заставацца аб'якавай да лёсаў людзей, якія сталі заложнікамі канфлікту.

Мы з вялікім смуткам і горчачу ўспрымаем гібель мірных людзей і настойліва заклікаем парламентарыяў і парламенцкія структуры выступіць у абарону грамадзянскага насельніцтва і далучыцца да зваротаў аб неадкладным спыненні агню ў зоне палесціна-ізраільскага канфлікту», — гаворыцца ў заяве.

Зява была прынята ў Сусветны дзень дзіцяці — дзень, які заклікае забяспечыць дабрабыт дзіцяй ва ўсім свеце і падарыць ім надзею на лепшую будучыню. «Мы хочам яшчэ раз падкрэсліць вачужна каштоўнасць жыцця кожнага дзіцяці, кожнага чалавека», — адзначылі беларускія парламентарыі.

Старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па заканадаўстве і дзяржаўным будаўніцтве Сяргей Сівец правёў асабісты прыём грамадзян. Да сенатара звярнуліся шэсць заяўнікаў па пытаннях абскарджання судовых пастановаў, адмовы ва ўзбуджэнні крымінальнай справы па факце махлярства, выдзеленым жыллова памяшкання, незгоды з дзеяннямі службовых асоб дзяржаўных органаў і арганізацый.

Сяргей Сівец растлумачыў парадак абскарджання судовых рашэнняў і дзеянняў (бяздзейяння) службовых асоб. Пры гэтым па ўсіх заявах, што наступілі, будучы накіраваны звароты члена Савета Рэспублікі адпаведна ў Генеральную пракуратуру, МУС, КДК, мясцовыя органы ўлады.

Паводле прэс-службы
Савета Рэспублікі.

Ігар Карпенка:

«Цэнтрвыбаркам гатовы для работы з усімі суб'ектамі»

Афіцыйны старт кампаніі па выбарах дэпутатаў у мясцовыя саветы і Палату прадстаўнікоў адбыўся — пазаўчора Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка падпісаў Указ «Аб назначэнні выбараў дэпутатаў». У адзіны дзень галасавання 25 лютага ў краіне будуць выбраны 12 514 дэпутатаў мясцовых Саветаў — сельскіх, пасялковых, раённых, гарадскіх і абласных, а таксама 110 дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў. Учора Цэнтральная выбарчая камісія правяла пасяджэнне, дзе былі разгледжаны пытанні падрыхтоўкі і правядзення адзінага дня галасавання.

У прыватнасці, былі разгледжаны пытанні, звязаныя з зацягнутым каляндарным планам арганізацыйных мерапрыемстваў як па падрыхтоўцы адзінага дня галасавання, так і правядзенні выбараў у Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу. Трэба адзначыць, што выбары ў Савет Рэспублікі будуць праходзіць пасля адзінага дня галасавання (згодна з адпаведным Указам Прэзідэнта, яны адбудуцца 4 красавіка). Гэтаж жа пасля 25 лютага трэба будзе выбараць дэлегатаў Усебеларускага народнага сходу ад дэпутатаў корпуса мясцовых Саветаў і ад структур грамадзянскай супольнасці.

Акрамя таго, былі разгледжаны шэраг іншых пытанняў, у прыватнасці аб дзейнасці нацыянальных і міжнародных назіральнікаў, прыняты шэраг пастановаў, звязаных з арганізацыяй фарміравання камісій усіх узроўняў.

Што павінны ведаць кандыдаты ў дэпутаты?

Пра ўсе новаўвядзенні, якія з'явіліся ў заканадаўстве, кандыдаты ў дэпутаты могуць даведацца з матэрыялаў, выдадзеных ЦВК ці непасрэдна на семінарах ЦВК. Пра гэта расказаў старшыня Цэнтральнай выбарчай камісіі Ігар Карпенка.

— Мы падрыхтавалі метадычныя рэкамендацыі як для грамадзян, якія маюць намер вылучацца ў якасці кандыдатаў у дэпутаты мясцовых Саветаў, так і ў якасці кандыдатаў у дэпутаты Палаты прадстаўнікоў. Таксама падрыхтавалі метадычныя рэкамендацыі для тых, хто будзе зарэгістраваны кандыдатамі ў дэпутаты. Адпаведна, гэтыя рэкамендацыі выдадзім пэўным тыражом. Рэкамендацыі для тэрытарыяльных, участкавых камісій, для назіральнікаў мы трымаем у фармаце арыгінал-макетаў, яны могуць перадавацца зацэкаўленым структурам, якія змогуць скарыстацца гэтымі матэрыяламі, — адзначыў Ігар Карпенка.

Ён падкрэсліў, што ў цэлым ЦВК гатовы для работы з усімі суб'ектамі, якія ўдзельнічаюць у працэсе падрыхтоўкі і правядзенні выбарчай кампаніі. Будзе яшчэ шэраг сустрач семінараў. У прыватнасці, 24 лістапада плануецца сустрацца з палітычнымі партыямі і структурамі грамадзянскай супольнасці, дзе будуць растлумачаны навацы заканадаўства, на што варта звярнуць увагу структурам палітычных партый і грамадзянскай супольнасці пры падрыхтоўцы і ўдзеле ў выбарчай кампаніі.

Якія этапы выбарчай кампаніі нас чакаюць?

У хуткім часе пачнуць фарміравацца тэрытарыяльныя выбарчыя камісіі.

— Гэта будзе 110 акружных камісій па выбарах дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў.

Яны ж выканаюць функцыі камісій па выбарах дэпутатаў абласных і Мінскага гарадскога саветаў дэпутатаў. Гэта адна з навацый. За кошт гэтага мы скарацілі колькасць камісій і колькасць іх членаў. Будуць таксама фарміравацца тэрытарыяльныя камісіі — Мінская гарадская і шэсць абласных. Акрамя таго, будуць сфарміраваны тэрытарыяльныя камісіі ў раёнах. Яны будуць арганізоўваць работу па выбарах дэпутатаў мясцовых Саветаў. У адзіны дзень галасавання мы musim выбараць 12 514 дэпутатаў мясцовых Саветаў — сельскіх, пасялковых, раённых, гарадскіх і абласных, 110 дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў у адпаведнасці з Канстытуцыяй, — патлумачыў старшыня Цэнтрвыбаркама.

Пасля пачнецца працэс вылучэння кандыдатаў у дэпутаты.

— Партыі — не адзіны суб'ект, які можа вылучаць кандыдатаў у дэпутаты і аказваць садзейнічанне ў барацьбе за дэпутацкія мандаты. Вылучаць кандыдатаў могуць грамадзяне шляхам збору подпісаў. Адпаведныя ініцыятыўныя групы адразу пасля фарміравання акружных камісій будуць рэгістравацца, пачнецца збор подпісаў. Хутчэй за ўсё гэта будуць і пікеты, і падваровы, пакаватэрныя абходы грамадзян. Гэта сур'ёзная работа. Працоўныя калектывы таксама ніхто не выключыць з патэнцыйных удзельнікаў электаральнай кампаніі. Яны таксама могуць вылучаць сваіх прадстаўнікоў у якасці кандыдатаў у дэпутаты, — праінфармаваў Ігар Карпенка.

Потым стартуе працэс рэгістрацыі, затым — працэс агітацыі і ўласна само галасавання. Дарэчы, датэрміновае галасаванне пачнецца з аўторка, 20 лютага 2024 года.

Галоўная парада палітычным партыям

— Партыям варта даць галоўную параду: каб яны разумелі, што ў нас мажарытарная сістэма. Трэба не проста прапанаваць партыйную праграму і партыйны спіс. Тут важная асоба кандыдата. Сацыялагічныя апытанні паказваюць, што выбаршчыкі глядзяць на ўзрост кандыдата, лічачы, што гэты чалавек павінен скласціся як прафесіянал і сем'янін, дасягнуць нечага ў прафесійнай дзейнасці і жыцці, павінен валодаць пэўным маральна-этычнымі якасцямі, умець кантактаваць з выбаршчыкамі, слухаць і чуць іх, разумець іх праблемы. Канешне, партыйныя праграмы важныя, але партыі павінны іх адаптаваць непасрэдна да той мясцовасці, дзе будзе выбарацца той ці іншы дэпутат. Калі гэта кандыдат у дэпутаты сельскага ці пасялковага Савета, праграма music быць адаптаваная да патрэб выбаршчыкаў, якія жывуць на гэтай тэрыторыі.

Калі гэта кандыдат у дэпутаты парламента, ён павінен ведаць сваю акругу, — адзначыў старшыня ЦВК.

Бяспека пры правядзенні кампаніі

Шэраг пытанняў, звязаных з бяспекай, адпрацаваны з Міністэрствам унутраных спраў.

— Упершыню спісы выбаршчыкаў будуць фарміравацца з улікам так званых рэгістра насельніцтва. Мы адпрацавалі спецыяльную праграму, якая даць нам даныя выбаршчыкаў у разрэзе выбарчых участкаў, і мы гэтыя спісы перададзім адпаведным тэрытарыяльным камісіям, — расказаў Ігар Карпенка. — Мы адпрацавалі з МУС пытанні, звязаныя з забяспячэннем аховы грамадскага парадку. Але мы павінны разумець, што ў цэлым забяспячэнне бяспекі і парадку ў перыяд такіх важных выбараў — гэта не толькі задача ЦВК, але і ўсіх органаў дзяржаўнай улады, якія маюць дачыненне да выбараў.

Адкуль чакаць назіральнікаў?

Згодна з Выбарчым кодэксам, запрашаць міжнародных назіральнікаў можа Прэзідэнт, Стара Міністраў, абедзве палаты парламента, Міністэрства замежных спраў і ЦВК.

— З практыкі ЦВК, мы звычайна запрашаем сваіх калег з выбарчых камісій тых краін, з якімі ўзаемадзейнічаем, у першую чаргу краін СНД. У нас створаны кансультацыйны савет выбарчых органаў краін СНД. Будзем старшыняваць у гэтым савеце з ліпеня 2024 года да ліпеня 2025 года. Цяпер пакуль старшынявае выбарчая камісія Узбекістана. У рамках гэтага кансультацыйнага савета мы запрашым нашых калег. Таксама ўзаемадзейнічаем і працуем у структуры Міжнароднай асацыяцыі выбарчых органаў, штаб-квартира якой знаходзіцца ў Паўднёвай Карэі. Старшыняваць у гэтай арганізацыі цяпер выбарчая камісія Паўднёва-Афрыканскай Рэспублікі. Папярэдняе таксама вялі размовы, каб запрасіць прадстаўнікоў гэтай аўтарытэтай міжнароднай арганізацыі, у якую ўваходзіць каля 111 краін свету, — расказаў Ігар Карпенка.

Нацыянальныя назіральнікі таксама будуць удзельнічаць у працэсе галасавання. Дарэчы, змяніліся тэрміны іх акрэдытацыі. Кожны, хто мае намер удзельнічаць у назіранні за выбарамі ў той ці іншай камісіі, павінен прайсці працэс акрэдытацыі да пачатку датэрміновага галасавання. Такім чынам, 19 лютага — апошні дзень рэгістрацыі нацыянальных назіральнікаў. Іх могуць накіроўваць грамадзяне, працоўныя калектывы, грамадскія аб'яднанні, палітычныя партыі.

Алена КРАВЕЦ.

У ЧЫМ РОЛЯ МАЛАДЗЁЖНЫХ САВЕТАЎ?

Каля дзвюх сокана маладых людзей сабрала сустрэча старшыні Мінскага гарадскога выканаўчага камітэта Уладзіміра КУХАРАВА з членамі маладзёжных саветаў раённых адміністрацый Мінска ў Нацыянальным дзіцячым тэхнапарку. У сустрэчы таксама прынялі ўдзел прадстаўнікі Маладзёжнага савета пры Мінскім гарадскім Савеце дэпутатаў, начальнік упраўлення ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі адміністрацый сталецы.

Фота Місцiнiшчы.

Як адзначыла мэдэратар сустрэчы, **начальнік галоўнага упраўлення ідэалагічнай работы і па справах моладзі Мінгарвыканкама Вольга ЧАМАДАНАВА**, такі фармат работы прыносіць вялікі плён. Маладыя людзі могуць не толькі атрымаць адказы на пытанні з першых вуснаў, як кажучы, але і таксама напраму ўнесці свае прапановы, агучыць нейкія ініцыятывы. Увогуле ж, такі фармат работы, як маладзёжныя саветы — адносна новы, першыя саветы былі створаны толькі год таму, пры гэтым яны ніяк не дубліруюць функцыі БРСМ, хоць і ёсць многа кропак сутыкнення.

Электаральная кампанія

Прыцягненне маладых людзей да праблем раёнаў, сталецы прыносіць вялікі плён: ад іх паступае мноства прапаноў і ініцыятыў. Акрамя таго, сёння, напярэдадні электаральнай кампаніі, узрастае роля маладзёжных саветаў як інфармацыйнага рэсурсу. Спраўды, хто, як не моладзь лепш за ўсіх давае да сваіх равеснікаў вядучую і карысную інфармацыю. Ізноў жа, у складзе саветаў прадстаўнікі самых розных галін: будаўнікі, энергетыкі, настаўнікі, урачы. Яны лепей чым хто раскажучы пра стан спраў у сваіх сферах дзейнасці, пакажучы яе энтузі.

Дарэчы, падчас сустрэчы маладыя людзі самі і выказалі ідэю стварыць маладзёжны інфармацыйны групы. Уладзімір Кухараў ініцыятыву падтрымаў: «Вы ведаеце сітуацыю на месцах, ведаеце людзей, і вас ведаюць. Будзем удзячныя, калі вы правядзеце сустрэчы, абмеркаванні... Гэта правільна, наперадзе сур'ёзная электаральная кампанія, дэпутацкі корпус уносіць значны ўклад у развіццё горада, прымае важныя рашэнні. Мы зацікаўлены ў тым, каб у падрыхтоўчым працэсе ўдзельнічала як мага больш мінчан...»

Прафарыентацыя

Але не толькі выбарчая кампанія была тэмай размовы. Абмяркоўваліся самыя розныя — ад добраўпарадкавання помнікаў да прафарыентацыі. Гаворачы пра апошняе, старшыня Мінгарвыканкама зазначыў, што няма прафесій прэстыжных і непрафесійных. Калі чалавек працуе, гэта ўжо добра і прэстыжна, кожная спецыяльнасць патрэбна. Праўда, некаторыя прафесіі не так на слыху, але гэта ўжо справа іншая. Што датычыцца рабочых спецыяльнасцяў — менавіта пра іх было пытанне — то тут прафарыентацыйная работа павінна весціся ў комплексе. Навучальныя ўстановы сярэдняй спецыяльнай адукацыі павінны «ісці» да школьнікаў,

прычым не самі, а разам з прадпрыемствамі. Каб юнакі і дзяўчаты на свае вочы ўбачылі, дзе і як яны будуць вучыцца і ў далейшым працаваць. Таксама важна, каб прадпрыемствы дапамагалі навучальным установам у тым ліку і матэрыяльна — сёння вельмі хутка мяняюцца тэхналогіі, і ўстановы, бывае, не паспяваюць набываць новыя ўзоры абсталявання ці праграмнага забеспячэння.

Таксама Уладзімір Кухараў засяродзіў увагу прысутных на неабходнасці папулярываць інжынерныя і тэхнічныя спецыяльнасці — менавіта з гэтай мэтай і быў створаны рэспубліканскі дзіцячы тэхнапарк. І з ёй жа на месцы аўтавакзала «Усходні» будзе заснаваны гарадскі тэхнічны цэнтр для дзяцей і моладзі, адпаведная прапанова падтрымана Прэзідэнтам. Тэхнічны цэнтр, у якім будзе прадстаўлена мноства накірункаў, змогуць наведваць да васьмі тысяч чалавек у год. Не была забыта і дзяржаўная служба. У прыватнасці, мэр Мінска адзначыў, што ў Мінгарвыканкаме сфарміраваны перспектывны кадравы рэзерв з ліку маладых людзей, і не трэба баяцца прызначаць іх на адказныя пасады. Хутчэй надварот.

Захаваанне гістарычнай памяці

Асобная тэма — захаванне гістарычнай памяці і добраўпарадкаванне помнікаў і мемарыялаў. Так, прадстаўнікі Маладзёжнага савета пры адміністрацыі Цэнтральнага раёна звярнуліся да Уладзіміра Кухарава з прапановай усталяваць паказальнікі і ўладкаваць пад'езны шлях да мемарыяла на месцы канцлагера «Дразды» — аднаго з малавядомых помнікаў у Мінску. Прапанова была прынята. Таксама старшыня гарвыканкама паабяцаў падтрымку моладзі Фрунзенскага раёна ў пошуку сваякоў загінулых у канцлагеры «Шталаг 352» у Маскоўшчыне.

Ён асобна адзначыў, што ў сённяшні час захаванне гістарычнай памяці, веданне праўдзівай гісторыі, патрыятызм — увочле вельмі важныя для моладзі рэчы. І іх трэба выхоўваць праз самыя розныя мерапрыемствы. Добраўпарадкаванне воінскіх пахаванняў і пошукавая работа — не апошнія ў гэтым спісе.

Таксама падчас сустрэчы закраналіся тэмы міжнароднага маладзёжнага супрацоўніцтва, добрачыннай дзейнасці — у калядняныя святы плануецца правесці агульнагарадскі марафон у падтрымку дзяцей-інвалідаў, а скончылася сустрэча прэзентацыйнай адзінага лагатыпа маладзёжных саветаў Мінска.

Уладзімір ВЯРЭНІЧ.

БЛІЗКАЯ ЎЛАДА

ЖЫЦЦЁВЫЯ СІТУАЦЫІ І ПРОСЬБЫ АБ ДАПАМОЗЕ

Старшыня Гомельскага аблсавета падзялілася вопытам вырашэння пытанняў, якія хвалююць людзей

На Гомельшчыне сістэмная работа са зваротамі грамадзян дапамагае наладжваць канструктыўны дыялог паміж мясцовымі органамі ўлады і жыхарамі ў раёнах. У вобласці замацавалася работа з насельніцтвам на месцах у розных формах. Гэта сустрэчы ў працоўных калектывах, сельскія сходкі, адзінны дні інфармавання, дыялогавыя пляцоўкі, прыёмы грамадзян, дні дэпутата, сельсаветаў, наведванне па месцы жыхарства, правядзенне тэлефонных ліній. Да работы са зваротамі грамадзян, што праводзіць дэпутацкі корпус, у раёнах заахвочваюць і прадстаўнікоў маладзёжных саветаў, а крытычныя заўвагі разглядаюцца ў тым ліку ў адкрытым допусце ў раённых СМІ.

Работа адна — фарматы розныя

З пачатку года дэпутатамі базавага і пярвічнага ўзроўня Гомельшчыны праведзена звыш 19 400 сустрэч з насельніцтвам, на іх прынята звыш 18 170 пытанняў, задаволена — больш як 17 670 з іх.

Тэматыка зваротаў людзей, якія паступаюць у адрас дэпутатаў, часцей за ўсё датычыцца камунальнай і дарожнай гаспадарак, землекарыстання, працаўладкавання, гандлёвага абслугоўвання, наведвання парадку на зямлі. Але паступае і шмат «жыццёвых» зваротаў, просьбаў аб дапамозе. Усе адрасаваныя пытанні застаюцца на кантролі да поўнага іх вырашэння, звартае ўвагу **старшыня Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў, дэпутат Бярэзінскай выбарчай акругі № 55 Кацярына ЗЕНКЕВІЧ**.

Як лідар дэпутацкага корпуса рзгіна, Кацярына Анатольеўна работу са зваротамі грамадзян вядзе ў розных фарматах. З пачатку года на прамую тэлефонную лінію старшыні Гомельскага аблсавета паступіла 18 зваротаў. Акрамя таго, звыш трох тысяч пытанняў жыхароў вобласці адрасавалі лідару дэпутацкага корпуса падчас сустрэч у працоўных калектывах і па месцы жыхарства — а іх з пачатку года кіраўнік дэпутацкага корпуса Гомельшчыны правяла 24. Між тым, кожны трэці чачвер дэпутат Бярэзінскай выбарчай акругі № 55 Кацярына Анатольеўна вядзе прыём на тэрыторыі сваёй выбарчай акругі. Штомесяц Кацярына Анатольеўна сустракаецца і з працоўнымі калектывамі прадпрыемстваў і арганізацый вобласці, з насельніцтвам па месцы жыхарства, вядзе прыёмы грамадзян у раёнах. Важна быць сумленным з людзьмі і паказваць перспектыву ў вырашэнні іх пытанняў, пераканана дэпутат.

Асабісты кантроль

Зусім нядаўна асабісты прыём грамадзян і сустрэчы з насельніцтвам Кацярына Анатольеўна правяла ў Буда-Кашалёўскім, Рагачоўскім і Хойніцкім раёнах.

Так, на прыём грамадзян у Буда-Кашалёўскім раёне звярнуліся жыхары аграга-

цовых жыхароў, рэалізацыяй інвестыцыйных праектаў на вытворчасцяў у раёнах. Сустрэчы з калектывамі — гэта ў тым ліку магчымасць для старшыні абласнога Савета дэпутатаў пачуць іх прапановы, хвалюючыя пытанні.

Напрыклад, адным з апошніх зваротаў, які быў узят на кантроль і паспяхова вырашаны, стаў калектыв-

радка Камунар. Заяўнікі падзякавалі аблвыканкаму і аблсавету дэпутатаў за дапамогу і падтрымку ў развіцці інфраструктуры роднага населенага пункта. За апошнія гады абноўлены мясцовы Палац культуры, ідзе будаўніцтва новага крыла сярэдняй школы. Але мясцовых жыхароў хвалюе пытанне добраўпарадкавання плошчы перад Палацом культуры. Тут для вясцоўцаў арганізуюць розныя культурна-масавыя мерапрыемствы, і гэта пляцоўка вельмі важная для іх. Другая праблема, з якой звярнуліся жыхары Камунара, — рамонт тэрыторыі міні-рынку. Узнятыя пытанні Кацярына Анатольеўна ўзяла на асабісты кантроль.

Дрэжны стан дарогі па вуліцы Васіля і Варвара Іолшынных у мікрараёне «Паўночны» Рагачова — з такой праблемай звярнуліся мясцовыя жыхары падчас прыёму грамадзян у Рагачоўскім райвыканкаме. Кацярына Анатольеўна таксама ўзяла сітуацыю на кантроль. Як было адзначана спецыялістамі, асфальтаванне вуліцы не прадугледжана, але праведзена грыдзіраванне грунтовай праезнай часткі.

Жывыя зносіны

Падчас выезду ў Хойніцкі раён Кацярына Анатольеўна правяла прыём грамадзян у райвыканкаме, а таксама сустрэлася з актывам Суджоўскага сельсавета і членамі Маладзёжнага парламента пры раённым Савеце дэпутатаў.

Так, вельмі папулярная форма работы ў раёнах сёння менавіта сустрэчы з працоўнымі калектывамі, з насельніцтвам па месцы жыхарства. Падчас наведвання прадпрыемстваў і арганізацый лідар дэпутацкага корпуса ў тым ліку знаёміцца з асаблівасцямі работы мяс-

ны зварот жыхароў рабочага пасёлка Сасновы Бор Светлагорскага раёна. Людзі паскардзіліся на падрадчыка, які ўзводзіў іх новы дом: будаўнікі не выправілі недахопы, на якія звярнулі ўвагу жыхары. Сёння ўсе заўвагі людзей па будаўніцтве задаволены, аб чым наваесёлы пацвердзілі асабіста. Аб гэтай праблеме, якая хвалюе многія сем'і, людзі расказалі лідару дэпутацкага корпуса рзгіна падчас сустрэчы ў працоўным калектыве.

— Калі выезджаю ў раёны, адзначаю, што мясцовымі ўладамі рэальна праводзіцца вельмі значная работа: усе знаходзяцца на месцах і ведаюць сваю працу. Але ёсць шэраг пытанняў, якія патрабуюць рашэння на больш высокім узроўні. І ў гэтым нічога страшнага няма: недзе трэба падказаць, недзе стварыць камісію і, у канчатковым выніку, вырашыць гэтыя пытанні. І такі досвед карысны як для мяне, так і для раёна. Падчас сустрэч з ініцыятыўнымі грамадзянамі чую, якія пытанні і праблемы цікавяць насельніцтва. Так, мы праводзім прамія тэлефонныя лініі, у анлайн-фармаце, але жывыя зносіны ніхто ніколі не замяніць, — падкрэсліла Кацярына Анатольеўна.

Падчас такіх сустрэч, адзначае дэпутат, людзі не толькі агучваюць праблемныя пытанні, але і цікавяцца сацыяльна-эканамічным развіццём Гомельскай вобласці, размеркаваннем бюджэтных сродкаў, сацыяльнай накіраванасцю бюджэту. Асобная ўвага людзей сёння і да будучай адказнай падзеі ў жыцці беларусаў — электаральнай кампаніі, якая ўпершыню пройдзе ў новым фармаце.

Наталля КАПРЫЛЕНКА.

ЗВЯЗДА

НЕ ЗАМОУЧВАЦЬ ПРАБЛЕМНЫЯ МОМАНТЫ

Дэпутаты розных узроўняў Гродзенскай вобласці абмеркавалі тэму бяспечнага пражывання падчас выязнага семінара

У рабоце семінара, які праходзіў у Свіслацкім раёне, прынялі ўдзел старшыня абласнога Савета дэпутатаў Алена Пасюта, намеснік старшыні аблвыканкама Віктар Пранюк, кіраўнікі абласных устаноў і ведамстваў, члены прэзідыума абласнога Савета, старасты вёсак. Галоўным лейтматывам семінара сталі пытанні міжведамаснага ўзаемадзеяння органаў мясцовага кіравання і самакіравання па наладжанні бяспечнага жыцця насельніцтва Гродзенскай вобласці.

Былі закрануты пытанні супрацьпажарнай аховы, дапамогі сацыяльна ўразлівым групам насельніцтва, праблемы лянэння і працаўладкавання тых, хто злоўжывае спіртным. Удзельнікі семінара пазнаёміліся са станам вопытам работы Свіслацкага райсавета і прафілактычнымі мерамі па арганізацыі бяспечных умоў пражывання ў сельскай мясцовасці. Дэпутаты таксама наведалі хлебапякарню, дзе выпякаецца знакамітая «Бацкава булка», азнаёміліся з умовамі працы на вытворчасці.

Як «пляцёнка» прывяла да мадэрнізацыі цэха

Хлебапякарня стала вядомай пасля наведвання Прэзідэнтам Свіслацкага раёна некалькі гадоў таму. Кіраўніку дзяржавы спадабаўся смак пляцёнай булкі. Была пастаўлена задача стварыць належны ўмовы працы на гэтым невялікім прадпрыемстве. У хуткім часе даручэнне было выканана, паведамліў старшыня Свіслацкага райвыканкама Аляксандр Вярсоцкі. Хоць сам цэх знаходзіцца ў прыстасаваным будынку, усе неабходныя меры бяспекі ўлічаны. Тэхнолаг цэха Святлана Урбановіч расказала, што цэх мадэрнізаваны, з'явілася аўтаматычная печка. Дзякуючы гэтаму, палепшыліся ўмовы працы і павялічыліся аб'ёмы вытворчасці. Так, у суткі тут выпякаюць дзве тоны булак.

Той жа тэмой вельмі гораха, цапер зроблена вентыляцыя, выцяжкі і печку мадэрнізавалі. Галоўнае, зрабілі для людзей, якія, у сваю чаргу, забяспечваюць якасць хлеба. Павялічылася зарплата, і ўмовы палепшыліся, таму і людзі ідуць сюды працаваць, — зазначыла тэхнолаг пяхарні.

У Свіслацкім раёне імкнучца, каб людзі былі занятыя, мелі працу і дастойны заробак. Гэтаму садзейнічаюць і новыя інвестпраекты на тэрыторыі раёна. Тут уступае ў дзеянне лагістычны цэнтр на 70 працоўных месцаў, а напачатку будучага года — новы завод па апрацоўцы драўніны з працаўладкаваннем 200 чалавек. Папулярная ў горадзе і спартыўная тэма, праце залы з трэнажорамі, шэраг спартыўных пляцовак. «Тыя, хто надае ўвагу здароваму ладу жыцця, укладвае сродкі ў сваё здароўе, наўрад ці будучы выбіраць іншы

стыль жыцця ці трапяць у лік людзей з асацыяльнымі паводзінамі», — лічыць Аляксандр Вярсоцкі.

Пажараў менш, але...

Аб тым, наколькі важнае значэнне надаецца пытанню бяспекі ў рэгіёне, паведамліў Віктар Пранюк. Менавіта з гэтай тэмы пачынаюцца штотыднёвыя планёркі ў аблвыканкаме. Інездарма. Пытанні бяспекі заўсёды былі істотнымі для беларусаў. Ёсць памятаючы, колькі людзей было страчана ў вайну. Тым больш недарэчнымі бачацца выпадкі гібелі людзей у мірны час — на пажарах, падчас ДТЗ, на вадзе ці вытворчасці. Намаганні папярэдняй няшчаснага выпадку з боку мясцовых органаў улады відэавочныя. Дзякуючы прафілактычнай рабоце аглядалных камісій гібелі людзей на пажарах за апошнія два дзесяцігоддзі знізіліся ў разы.

Як паведаміў **начальнік Гродзенскага абласнога ўпраўлення МНС Дзмітрый ЛАКІЗА**, за дзевяць месяцаў гэтага года ў вобласці колькасць пажараў зменшылася на 4% у параўнанні з леташнім перыядам, тым не менш іх ліба дасягнула амаль 530. Большасць узгаранняў адбылася ў жылым сектары па прычыне неасцярожнага абыходжання з агнём. Таксама сярэд прычыны пажару — няспраўнае абсталяванне, парушэнне правілаў эксплуатацыі печы, непатушаная цыгарэта.

На пажары загінуў 41 чалавек, з іх — двое непаўналетніх. Траўміравана 42 чалавекі. Сярэдні ўзрост — 53 гады. Напярэдадні пажару 80% былі ў нецвярозым стане. 71% пажараў з гібеллю людзей — неасцярожнае абыходжання з агнём пры паленні. Менавіта злоўжыванне алкаголем і незанятасць з'яўляюцца галоўнымі ўмовамі павышанай рызыкі гібелі людзей на пажарах. У сувязі з гэтым у Дзмітрыя Лакізы ўнікае пытанне аб эфек-

тыўнасці работы па прафілактыцы алкагалізму і п'янства, а таксама іх лянэнні. На яго думку, наркалагічнай службе і іншым зацікаўленым суб'ектам прафілактыкі неабходна актывізаваць работу па выяўленні грамадзян, якія вядуць асацыяльны лад жыцця.

Варта звяртаць увагу на сем'і, якія знаходзяцца ў сацыяльна небяспечным стане, а таксама адзіночых старых людзей. Многія памятаюць гібель на пажары 101-гадовай жыхаркі Сморгонскага раёна ў студзені мінулага года, сёлета такі ж лёс напатаў 93-гадовую жыхарку Свіслачы.

У кастрычніку пытанне размяшчэння старых грамадзян і інвалідаў, якім патрэбны дадатковы нагляд, разгледжаны на нарадзе ў старшыні аблвыканкама. Суб'ектам прафілактыкі дадзены адпаведныя даручэнні, у тым ліку па папярэджанні гібелі на пажары дзяцей. На шчасце, такіх выпадкаў у вобласці не было ўжо некалькі гадоў.

— Роля камісій па прадпрыемствах, роля дэпутатаў — звярнуць увагу на такія сем'і, дзе малады мужчына кідае працу, кепска дглядае сваіх дзяцей. У выніку дзеці трапляюць у зону рызыкі, варта працаваць з такімі катэгорыямі грамадзян, — лічыць прадстаўнік МНС.

З клопатам аб адзіночых

У многіх раёнах вобласці кантынгент старых людзей дасягае 35–38% насельніцтва. Каб стварыць і бяспечнае пражыванне, сацыяльныя службы абследуюць дамы з прыняццём супрацьпажарных мер. **Старшыня абласнога камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Вольга СЯДЗЕЛЬНІК** паведаміла, што за дзевяць месяцаў з розных крыніц выканана 6,6 тысячы заявак, скіраваных на бяспечнае

пражыванне. Адрамантаваны печы, электраправодкі, устаноўлена чатыры тысячы супрацьпажарных апавяшчальнікаў. На гэтыя патрэбы з бюджэту выдзелена звыш 240 тысяч рублёў. Усе сродкі асвоены.

Адзіночкі людзі не застаюцца сам-насам са сваімі праблемамі. У вобласці працуюць 14 дамоў-інтэрнатаў на 2,2 тысячы месцаў, каля 15 тысяч чалавек абслугоўваюцца на даму, развіваецца такая форма, як замяшчальная сям'я. Пры падрыхтоўцы да асенне-зімовага перыяду выяўлена 1,5 тысячы старых людзей, якія маюць патрэбу ў стацыянарных установах.

— У вобласці было адключана ад электраэнергіі больш за тысячу дамоў, ёсць і старыя без электрыфікацыі. Прычыны — нявыплаты, запачынанасць і, нават, адмова ад карыстання. Ім прапанаваны дамы-інтэрнаты, — зазначыла прадстаўнік сацыяльнай службы.

Вольга Сядзельнік таксама звярнула ўвагу на недасканалыя моманты, у прыватнасці, замоўчванне некаторых праблем. Яна выказалася наконт таго, каб актывізаваць работу па інфармаванні насельніцтва па праблемных сітуацыях, прыцягваць да гэтага стараўста вёсак, работнікаў пошты, валанцёраў. Дарэчы, нямаля валанцёраў і сярэд саміх старых людзей. Яны аказваюць дапамогу па наглядае і выконваюць некаторыя паслугі. Як гэта ні крыўдна, але сацыяльным службам часам прыходзіцца шукаць дзяцей і родных старых людзей, якія пражываюць у адзіночце. Яны не пагаджаюцца на пераезд у інтэрнаты і хочучы быць у сямейнікаў. З пачатку жніўня выяўлена каля 400 такіх адзіночых старых. Амаль усе пытанні вырашаныя станоўча, але не заўсёды гэта адбываецца своечасова.

Супраць асацыяльных паводзін

Падчас семінара была звернута ўвага на тых, хто злоўжывае алкаголем. Гэтыя людзі не толькі часцей гінуць у выніку няшчасных выпадкаў, але і ствараюць іншым неспрыяльныя ўмовы. Як правіла, яны не працуюць і вядуць асацыяльны лад жыцця, які часта прыводзіць да пажараў. Згодна з Дэкрэтам № 3, у кожным райвыканкаме створаны камісіі па садзейнічэнні занятасці насельніцтва. Як паведаміў **намеснік старшыні абласнога камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Сяргей МЯСНІКОУ**, з пачатку года ў камісію звярнулася 10 тысяч чалавек. Праўда, у асноўным за кансультацыяй. Больш за дзве тысячы чалавек накіраваны камісіяй у органы па працы, з іх 800 працаўладкавана.

На думку **намесніка старшыні аблвыканкама Віктара ПРАНЮКА**, гэта тэму важна абмяркоўваць на ўсіх узроўнях.

— Прафілактыка пажараў цесна звязана менавіта з паводзінамі людзей, якія, па большасці, яшчэ і нідзе не працуюць. Таму наша задача — надаваць увагу такіх людзям, працаўладкоўваць іх. Каб яны прыйшлі да нармальнага жыцця. Калі гэтым не займацца, яны пойдуць па дачах, пачнуць красці, збіраць пенсіі ў сваіх састарэлых бацькоў і гэтак далей. Таму наша работа — і выканаўчай, і заканадаўчай улады — ствараць бяспечныя ўмовы пражывання грамадзян, — акрэсліў пазіцыю Віктар Пранюк.

На такі пасыл скіравала дэпутацкі корпус **старшыня абласнога Савета дэпутатаў Алена ПАСЮТА**. На яе думку, дэпутаты павінны надаваць больш увагі такому неадзіночнаму, у тым ліку і ў плане бяспекі, кантынгенту насельніцтва.

— Мы бачым, што ствараюцца ўмовы для бяспечнай працы. На фоне росту дабрабыту нашых грамадзян існуюць павышаныя рызыкі, ад якіх гінуць людзі. І адной з галоўных перадаючых стварэння такіх рызык з'яўляецца фактар злоўжывання алкаголем і незанятасць грамадзян. Калі чалавек працуе, ён вядзе нармальны лад жыцця. Гэта актуальныя пытанні, і дэпутаты розных узроўняў не павінны заставацца ў баку, — акцэнтавала ўвагу кіраўнік дэпутацкага корпусу.

Быў агучаны вопыт работы, які дапамог наладзіць сістэмы падыдох у справе бяспечнага пражывання грамадзян. Сітуацыя значна палепшылася, калі насельніцтва было ўмоўна падзелена на групы — адзіночых, шматдзетных, тых, хто злоўжывае спіртным. Пры гэтым стала відэача, на якія моманты варта засярэдзіць увагу. Такая сістэма працуе і зараз. Важна ў такіх выпадках не замоўчваць і не хаваць негатывныя моманты, не чакаць, пакуль сітуацыя дэградавае да трагедыі.

— Сёння вельмі важныя такія адкрытыя фарматы, бо без падняцця праблемных пытанняў не можа быць руху наперад, — упуўнена Алена Пасюта. — Напярэдадні электаральнай кампаніі дэпутатам варта падзяліцца сваім вопытам работы ў гэтым напрамку. Гэта датычыцца і прадстаўнікоў мясцовага самакіравання ў асобах нашых стараўста. Старшыням сельсаветаў даручаецца вывучыць на сваіх тэрыторыях усе праблемныя пытанні і кожны квартал прысылаць такія справаздачы ў абласны Савет. У далейшым тэма праблемы, якія складана вырашыць на месцы, накіруем у Савет Рэспублікі. Толькі сістэмная работа можа даць вынік.

Падчас семінара **старшыня Свіслацкага райсавета Віктар СУБОТКА** расказаў аб станоўчай практыцы ў рабоце з насельніцтвам па стварэнні бяспечных умоў пражывання. Найбольш дзейснымі кірункамі з'яўляюцца дні сельскіх Саветаў, апытанні сярэд насельніцтва, абходы і праверка дамоў на супрацьпажарны стан. Так, з пачатку года ў раёне было абследавана звыш пяці тысяч сядзіб, выяўлена 157 парушэнняў, якія удалася лакалізаваць. Вырашаюцца іншыя пытанні, звязаныя з бяспекай — гэта знос аварыйных дрэў, абмежаванне хуткасці рэжымаў на дарогах, грэйдзіраванне і рамонт дарог.

Маргарыта УШКЕВІЧ, фота аўтара.

«АДЗІНОКАЙ Я СЯБЕ НЕ ЛІЧУ. ВУНЬ КОЛЬКІ Ё МЯНЕ ПАМОЧНІКАЎ!»

Народныя выбраннікі Краснапольскага раёна апякуюць старых і сацыяльна неабароненых жыхароў у тандэме з сацслужбай і валанцёрамі

Вялянціна Рыгораўна любіць сваю вёску і нават цяпер, калі гады прыціснулі сваім гнётам, не ўяўляе жыцця за яе межамі. На прапановы сацслужбы пераехаць у аддзяленне кругласутачнага знаходжання на зімоўку адказвае: мне і дома надрэнна. Акрамя таго, што яе некалькі разоў на тыдзень наведвае памочніца з сацслужбы, перыядычна на дапамогу прыходзяць валанцёры і дэпутаты.

Яноўскі сельскі Савет дэпутатаў нават знаходзіцца ў адным будынку з сацпунктам ад раённага Цэнтра сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва. Сумеснымі намаганнямі яны і рэагуюць на праблемы сялян.

— Мы з'яўляемся своеасаблівым каардынатарам гэтай работы, бо да нас сцякаецца ўся інфармацыя, — расказвае **старшыня Яноўскага сельсавета Наталля ЛАГУЦІНА**. — Усе людзі пенсійнага ўзросту, адзінокія і тыя, што жывуць адны, пад старэцкім аглядам. Алгарытм нашай работы такі: сацыяльныя работнікі — іх на тэрыторыі сельсавета дзевяць — інфармуюць аб праблемах свайго начальніка, а яна, у сваю чаргу, прыходзіць да мяне і расказвае пра іх. Большасць пытанняў яны, канешне, вырашаюць, а тое, што не могуць самастойна зрабіць, мы робім талакой. Аднаму дзядулю з Яноўкі дрывы прывезлі, а ён пасля аперацыі нават рухацца не можа. Дзяцей няма, радні таксама. Мы разам дапамогу яму арганізавалі. Валанцёры са школынага атрада «Міласэрнасць» пад кіраўніцтвам дырэктара школы, дарэчы, нашага дэпутата, Святланы Козік дрывы ў павець перанеслі.

Летась па зіме ад сацслужбы паступіў сігнал, што жыхарка вёскі Казелле не можа дабрацца да аўтакрамы — дарогу снегам занесла. Супрацоўнік міліцыі і яшчэ некалькі яго калегаў па сігнале з сельсавета адправіліся на дапамогу. Тэхніка туды прайсці не можа, таму прыйшлося працаваць уручную. Вёска Казелле калісьці была вялікая, цяпер маланаселеная, людзі жывуць на адлегласці 2-3 кіламетры адзін ад аднаго. Дом той бабулі якраз наводшыбе. Да яе двойчы на тыдзень ходзіць сацработнік, але часам ёй і самой хочацца схадзіць прадуктаў купіць. Былі прыклады, калі пасля моцных ураганаў дрэвы на дарогу падалі. Сацработнікі тэле-

У рамках акцыі «Ад усёй душы».

фанавалі старшыні сельсавета, а яна — дарожнікам.

Наталля Лагуціна адзначае, што, дзякуючы сацработнікам, усе старыя і інваліды дагледжаныя. І па пажарнай бяспецы пытанняў няма. Дзячаты і самі нагадваюць пенсіянерам правільны паводзін у экстрэмальных сітуацыях. З іх жа падачы праводзяцца рамонтны печак. Яны такія моманты абавязкова адсочваюць. Гэта ўзаема сувязь спрашчае жыццё адзіночкі і адзінока пражываючым пажылым людзям. А іх непасрэдна ў Яноўскім сельсавете 75 чалавек.

— Да зімы насельніцтва падрыхтавана, і за старых я цалкам упэўнена, — кажа старшыня. — Гэта ж не разова нейкая сітуацыя, гэта ўжо сістэма. Алгарытм адпрацаваны гадамі. Калі ўзнікае нейкі форс-мажор, мы хутка рэагуем. Яшчэ да пачатку ацяпляльнага сезона з участковым абышлі ўсе двары і асабіста пераканаліся, што нашы адзінокія старыя гатовы да зімы. Звяртаем увагу, ці ёсць у іх запас дроў, у якім стане печкі, іншае ацяпляльнае абсталяванне. Асабліва ўвага тым, хто сільны да прыняцця алкагольных напояў. А для старых, калі па прагнозе неспрыяльнае надвор'е, сацыяльныя работнікі загадзя робяць запас дроў на верандзе. Жывём на сваёй тэрыторыі адной вялікай сям'ёй і адзін за аднаго перажываем і турбуемся.

Дырэктар Краснапольскага раённага Цэнтра сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Алена ДЗЯМ'ЯНАВА па сума-шчальніцтве яшчэ і дэпутат. Як і яе намесніца Наталля Герашчан-

ка. На ўліку ў раёне 1351 чалавек з ліку адзінока пражываючых і інвалідаў і 155 адзіночкі. Напярэдадні асенне-зімовага сезона сацработніцы-дэпутаткі таксама наведвалі кожнага з гэтых людзей, нягледзячы на тое, што непасрэдна на абслугоўванні сацслужбы толькі 422 чалавекі з іх. Іх доглядам у раёне займаецца каля 70 сацработнікаў.

Па выніках праверак, некалькім чалавекам аказана дапамога ў ўстаноўцы пажарных апавяшчальнікаў, у тым ліку з вывадам на святло-гукавое прыстаўванне, некалькім чалавекам дапамаглі ў зборы дакументаў на атрыманне дроў, яшчэ некалькім пасадзейнічалі ў перасяленні ў дамы-інтэрнаты на тэрыторыі вобласці. Апошнія — людзі яшчэ даволі маладога ўзросту з ліку інвалідаў.

— Работу па падрыхтоўцы да зімнага перыяду пачынаем праводзіць яшчэ летам, — прывячае ў ньюансы працы Алена Дзям'янава. — Наведваем людзей «зала-тога» ўзросту, расказваем ім, якія паслугі яны могуць атрымаць, нагадваем родным пра іх старэйніх бацькоў. У выніку такіх перамоў атрымалася дзесцяцярх пажылых грамадзян размясціць у родных.

Набірае ў раёне папулярнасць і такая форма дапамогі, як замяшчальныя сем'і для пажылых і людзей з інваліднасцю. Звычайна ў якасці такіх сямей выступаюць далёкія сваякі, але ёсць выпадкі, калі да сябе прымаюць старых ці інвалідаў зусім чужыя людзі.

— Мы кіруемся меркаваннем, што прыватны дом не заменіць

ніякая сацыяльная ўстанова, — кажа суразмоўніца. — Таму мы да апошняга шукаем варыянты, каб чалавеку было псіхалагічна лягчэй і прасцей настаяць на новым лад жыцця. Каб ён не адчуваў сябе кінутым і нікому не патрэбным.

Дырэктар Яноўскай базавай школы Святлана КОЗІК таксама дэпутат і натхняльнік валанцёрскага атрада «Міласэрнасць», які існуе пры школе. Гэта невялікая мабільная група старшакласнікаў, якая заўсёды гатова прыйсці на дапамогу старым.

— Летась, як толькі нас заваліла снегам, мы ўзялі ў рукі рыдлёўкі і пайшлі чысціць вуліцы, — кажа суразмоўніца. — Населены пункт невялікі, ведаем, да каго прыязджаюць памочнікі, а да каго — не, і чысцім каля іх. Жыве ў нас шматдзетная маці, у якой дзеці раз'ехаліся па розных населеных пунктах, прыходзіцца самой сябе абслугоўваць. Выйшла яна зімовай раніцай па ваду, а дарожка да яе дома ўжо расчышчана. Яна расчулілася да слёз. А гэта нашы дзеці яшчэ да заняткаў толькі 422 чалавекі з іх. Іх доглядам у раёне займаецца каля 70 сацработнікаў.

— Асабліва гэта датычыцца аддаленых і маланаселеных пунктаў, — кажа яна. — Насельніцтва старэе, і людзі, якія жывуць адны, на асаблівым рахунку. Вырашаем усе пытанні, звязаныя з іх жыццезабеспячэннем — дастаўка прадуктаў, работа аўтакрам, вулічнага асвятлення і гэтак далей. У раёне працуе сацыяльна-інфармацыйны цыгнік «Клопат», у рабоце якога задзейнічаныя і дэпутаты, і ратавальнікі, і медыкі, і праваахоўнікі, і сацыяльная служба. Мы сустракаемся з людзьмі пажылага ўзросту, цікавімся іх праблемамі. І самая актуальная тэма, вядома ж, зіма. Мы паклапаціліся, каб усе пажылыя

тут і цёпла, і ўтульна. Да мяне прыходзіць сацыяльны работнік, вельмі добрая жанчына. Яна мне ва ўсім дапамагае, гатуе есці, купляе прадукты і лекі. З надыходам зімы да мяне прыходзяць валанцёры, дапамагаюць маёй памочніцы Святlane чысціць дарожкі, ваду насіць. Восенню прыбегалі, каб дрывы скласці. Адным словам, не забываюць. Так што адзінокай я сябе не лічу. Вунь колькі ў мяне памочнікаў!

Старшыня Краснапольскага райсавета Анжэліка ГОМАН адзначае, што напярэдадні зімы ўсе сілы сканцэнтраваны на дапамозе людзям уразлівых катэгорый:

— Асабліва гэта датычыцца аддаленых і маланаселеных пунктаў, — кажа яна. — Насельніцтва старэе, і людзі, якія жывуць адны, на асаблівым рахунку. Вырашаем усе пытанні, звязаныя з іх жыццезабеспячэннем — дастаўка прадуктаў, работа аўтакрам, вулічнага асвятлення і гэтак далей. У раёне працуе сацыяльна-інфармацыйны цыгнік «Клопат», у рабоце якога задзейнічаныя і дэпутаты, і ратавальнікі, і медыкі, і праваахоўнікі, і сацыяльная служба. Мы сустракаемся з людзьмі пажылага ўзросту, цікавімся іх праблемамі. І самая актуальная тэма, вядома ж, зіма. Мы паклапаціліся, каб усе пажылыя

Свята для Марыі Храмоў з г. п. Краснаполле.

некалькім. Жыхары тэлефануюць у школу, дзякуюць за ўвагу. Нават цукеркі спецыяльна купляюць, каб было чым парадаваць сваіх памочнікаў.

Жыхарка Краснаполля Марыя Храмоў, якая сёлета адзначыла свой 92-і год нараджэння, лічыць сябе пад надзейнай аховай.

— Засталася адна пасля смерці мужа, — уздыхае яна. — Але дом мой не збіраюся пакідаць. Мне

былі забяспечаны палівам. Нашы старшыні сельсаветаў цесна супрацоўнічаюць са старэйшымі, якія знаходзяцца на тэрыторыі населеных пунктаў, і робім усё магчымае, каб пажылым людзям і інвалідам было больш камфортна пражываць на тэрыторыі раёна.

Нэллі ЗІГУЛЯ.
Фота з архіваў РЦСАН і Яноўскага сельсавета.

**МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ**

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15

ад 17 лютага 2009 года выдана

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

Дырэктар — галоўны рэдактар
КАРЛЮКЕВІЧ
Аляксандр Мікалаевіч.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

(для зваротаў):
zvarot@zviazda.by

АДРАС РЭДАКЦЫІ:

220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 311 17 35;

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 38200000007667 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1.

Тыраж 10.346. Нумар падпісаны ў 19.30
21 лістапада 2023 года.

Зінаіда ЗУБКОВА:

«ЛЁС І БОГ ПРЫВЯЛІ МЯНЕ НА ГЭТУЮ СЦЭНУ»

Народная артыстка службы ў Купалаўскім тэатры з часу заканчэння інстытута

Наша гераіня заўсёды марыла быць артысткай. І глядачы ведаюць яе па шматлікіх увасобленых ёю вобразах на экране і на сцэне. Так, у Купалаўскім тэатры народную артыстку Беларусі Зінаіду Зубкову сёння можна убачыць у спектаклях «Вечар», «Паўлінка», «Час жыцця», «Рамэа і Джульета», «Чакана гучна і да болю блізка», а хтосьці помніць яе работы ў пастаноўках «Зямля Эльзы», «Вяселле», «Мудрамер», «Трыбунал»... З яе ўдзелам ёсць шмат цікавых кінастужак, дзе «Талаш», «Ваўкі», «У ціхім цэнтры» і шэраг іншых. У кожнай сваёй ролі Зінаіда Пятроўна арганічная, шчырая і непашунавая. Сустрэліся з актрысай, каб распытаць пра яе ўменне пераўвасабляцца, сакрэты сямейнага шчасця, надзею і веру ў заўтра.

«Я па натуре аптыміст»

— Зінаіда Пятроўна, нядаўна вы адзначылі сваё 85-годдзе. Чым запомнілася свята?

— Ведаецца, сама нават не чакала, што пачую столькі добрых слоў у свой адрас, што будзе столькі кветак і ўсмешак. І нават з тэатральнага інстытута мне прынёслі характарыстыку, якую на мяне складалі пасля заканчэння вучобы. Я была выдатнай. І пасля выпуску мяне размеркавалі на працу ў Купалаўскі. Мы суды разам з Ліліяй Давідовіч прыйшлі. З той пары я тут і працую, верная тэатру душой, здароўем, увагай. Усё, што было тут, я перажыла. А далей ужо — колькі Богам адмерана. Але я па натуре аптыміст, таму кожная новая пастаноўка для мяне — радасць і суцэльнасць.

— Ці думалі вы калі-небудзь пра тое, што нарэшце ў адзін дзень з класікам беларускай літаратуры Якубам Коласам?

— Так, гэта вельмі сімвалічная. І быў яшчэ адзін цікавы эпізод, звязаны з ім, у маім жыцці. Калі я паступіла ў Беларускае дзяржаўнае тэатральна-мастацкае інстытут, то ў тое лета Якуба Коласа не стала. І помню, як мне і яшчэ аднаму хлопцу даручылі несці вянок на развітанне з пісьменнікам. Так я сустрэлася з класікам, пра якога ў Латвіі ведала, што гэта вялікі чалавек. А пасля мы ігралі «Сымона-музыку». Я перачытала ўсе яго зборнікі твораў. Такія паэзія, лёс і ўменне так любіць сваю Радзіму толькі яму і Купалу было дадзена.

— У інстытуце вы былі выдатнай. Чаго гэта вам каштавала?

— Вучоба мне давалася лёгка. Мы вучывалі маўленне, сцэнічнае майстэрства, танец. Самае галоўнае, што вучыліся мы ў Оперным тэатры. І, уявіце, я ўпершыню там ужываю ўбачыла оперу і балет. Ты пастаянна знаходзішся ў гэтай атмасферы, побач дзяўчаты на пуантах — мяне тое зачароўвала. А калі выпадала свабодная хвілінка, то я бегла

ў бібліятэку, у «Ленінку». І на экзаменах усе заўсёды былі спакойныя, бо ведалі, што я і сама адкажу, а калі трэба, то і аднагрупнікам падказаць магу.

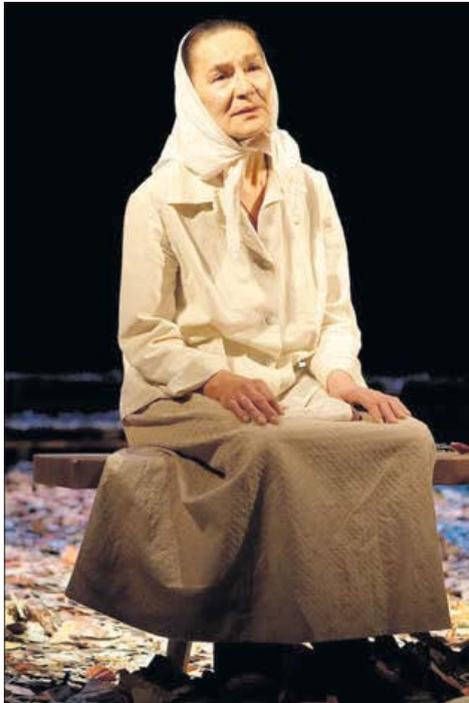
— Трапіўшы ў Купалаўскі тэатр, вы працавалі на адной сцэне з мэтрамі сваёй прафесіі. А сёння вы так чалавек для моладзі. Як выбудоўваеце адносіны з новым пакаленнем купалаўцаў?

— З майго пакалення ў тэатры засталіся я, Генадзь Аўсяннікаў і Марыя Захарэвіч, а ўсе астатнія на гадоў дзесяць за нас маладзейшыя. Гледзячы на нашу моладзь, я ўвесь час думаю, што і сама некалі была такая прыткай. Раней была іншая энергія і іншыя ролі. І цяпер мы ўсё бачым, таму нашых маладых калегаў проста крыху падштурхоўваем. Яны ж, як і мы некалі, баяцца, і вельмі важна, каб побач былі мудрыя людзі. Нам, да прыкладу, казалі, што трэба проста дакладна ведаць, навошта ты выйшаў на сцэну і што хочаш сказаць. Чаго хочаш ад сваёй гераіні, тое і нясі са сцэны. І моладзь вельмі паважліва да нас ставіцца, прыслухоўваецца.

«Да сёння адчуваю хваляванне»

— У вас шмат роляў у тэатры і ў кіно. Што дае акцёру пражыванне чужых лёсаў?

— Мне падабаецца здымацца ў кіно, бо там заўсёды ёсць разнастайнасць. Ты іграеш розных персанажаў, трапляеш кожны раз у новыя гісторыі. І я імкнуся ніколі не паўтараць ў ролях. Там ёсць буіны план (чаго ты пазбаўлены ў тэатры), і трэба аддаваць усё. Вось не так даўно здымалі фільм пра спорт, і там у мяне невялікая сцэна, дзе я з парсючком еду ў электрычцы побач з галоўным героем. Тут тое парася вылазіць і бяжыць па вагоне, мяне яго ловім, і толькі адна мая фраза «Як табе аддзячыць? Дай хоць пачуццё». На экране гэта будзе секунды. А я завяла там усю здымачную групу.

І пасля рэжысёр яшчэ адзін эпізод мне даваў, бо яму спадабалася, як я пражываю ролю. Ці здымалася ў адным серыяле, дзе трэба было варажыць галоўнай гераіні, якая шукае свайго мужа і дзіця. І там усё вачыма іграеш, паглыбляешся ў характар. А вось пасля здымак было толькі адно жаданне — ачысціцца — настолькі псіхалагічна няпросты вобраз.

— А калі выходзіце на тэатральную сцэну, дзе працуеце вось ужо 63 гады, што адчуваеце?

— Скажу шчыра, да сёння адчуваю хваляванне. Не выходжу на сцэну не перахрысціўшыся.

— Як акцёру засцерагаць сябе ад выгарання?

— Трэба ўмець пераключацца. Калі сказаў свае апошнія словы ў спектаклі і сышоў, то адчуваеш лёгкасць. Тады выдыхаеш, ідэш здымаць грим. І дадому я заўсёды хаджу пешшу, каб падыхаць свежым паветрам, падушцаць, прааналізаваць спектакль, бо ўсё роўна пэўны час ты яшчэ думаеш пра яго. Там ужо робіш разбор, не шкадуючы сябе. Таму што нейкія рэчы ты толькі сам сабе можаш сказаць, паколькі ведаеш свае магчымасці і здольны аб'ектыўна ацэньваць зробленае.

— Творчыя паўзы артыстам цяжка перажываць?

— Праз гэта праходзіць усе жанчыны-актрысы. Я бачыла, як тое перажывала Стэфанія Міхайлаўна Станюта. Разумеюцца, проста наступае час, калі маладых

гераінь ты ўжо не іграеш, бо прыйшлі іншыя артысты, а ролі сталых табе таксама яшчэ не даюць, бо ў іх заняты твае старэйшыя калегі. Цяжкі гэта час. Стэфанія Міхайлаўна, напрыклад, тады на сваім хобі засяродзілася, а часам да нас з торцікам прыходзіла. Калі ў мяне быў такі перыяд, то я ратавалася балетам.

— Скажыце, а ваша ўменне трымаць сябе ў форме — гэта ад маці перанялі ці выпрацавалася з гадамі?

— Сваёй фізічнай формай я абавязана таксама заняткам балетам. Можа, гэта і гены, бо мама ў мяне была, як я кажу, роўнянкая. Яна была ў мяне пчолкай, ад яе я ўзяла працаздольнасць. І маці мела жыццёвую мудрасць. Пасля вайны засталася адна з двума дзецьмі на руках, але ніколі не была жабрачкай — ні матэрыяльна, ні душой. Яна ўмела распрадавацца жыццём. Працавала на фабрыцы. Мама ўсё здабывала, а я ўжо за дом адказвала: ежу прыгатаваць, парадак у хаце падтрымліваць. І мне, калі нарадзілася мая дачка, маці заўсёды казалі, што спачатку трэба самой паесці, а потым дзіця пакарміць. Будзеш сама здаровая, то і дзеці будуць у парадку. Жорстка, але правільна.

— Сапраўднае каханне не праходзіць?

— Ніколі. Мой Валодзя быў нібы мужчына з іншага часу. Статны, любіў танга, такі іспанец па характары. У ім адчувалася парода. Я вольна злучыла прысцянак не магу да сёння зняць, бо помню, як муж яго мне надзеў. Калі я здымаю прысцянак, то мне адразу неяк няўтульна, нядобра на душы. І замуж я некалі выходзіла з перакананнем, што гэта адзін раз і назавешы.

— Як перажыць сыход любімага чалавека?

— Праўда, што з будучым мужам вы пазнаёмілі калега Генадзь Аўсяннікаў?

— У нас перад тэатрам была лавачка, ужо яе прыбралі. І гляджу я неяк праз акно, а там Гена з хлопцамі сядзіць. Выйшла, і ён прапанаваў пазнаёміць мяне з адным з іх. Мы тады ігралі доўгі трохактывы спектакль. Пасля яго выходжу, а мяне чакаюць. Так мы пазнаёміліся і пачалі сустракацца з будучым мужам.

— Вы сорак гадоў пражылі ў шлюбе. На чым трымаеце адносіны ў адно аднаму?

— Зараз раскажу адзін выпадак, і вы ўсё зразумееце. Я заўсёды тэлефанавала, калі вярталася з гастроляў. А тут мяне дзясцяты падбілі, і прыехала без званка. Увайшла ў кватэру і бачу непарадак. Я тады паставіла чамадан, сумачку і кажу: «Валодзя, я праз гадзіну прыйду». І калі вярнулася, то ўсе рэчы ўжо былі на сваіх месцах. Я не ўмею сварыцца. Аднойчы толькі разлавалася і пабіла каструлю, а пасля вельмі шкадавала, што сапсавала яе. Мы з мужам заўсёды дэваралі адно аднаму. Умелі слухаць і чуць. Часам выходзілі позна вечарам на шапіцёр і проста ішлі і размаўлялі пра ўсё. Плюс муж быў старэйшы за мяне на восем гадоў. Ён з такім клопатам і пшчотай ставіўся да мяне, што я ведала: мне дастаткова быць гаспадыняй і прыгожай жонкай. Усё астатняе было на ім.

— Да сцэны муж вас раўнаважыў?

— Яму падабалася, што я яркая артыстка. Але, помню, аднойчы мы ігралі спектакль «Яшчэ раз пра каханне», дзе ў мяне была роля Наташы. А Аўгуст Мілавануў іграў майго кавалера. У сцэне з пачалункам мая нага апынулася паміж яго ног. Муж тое заўважыў і пасля спытаў у мяне пра тую дэталю. А ўвогуле я ніколі не давала яму нагод для рэзонасці, бо муж быў для мяне ўсім. І яго вельмі любілі ў тэатры.

— Сапраўднае каханне не праходзіць?

— Ніколі. Мой Валодзя быў нібы мужчына з іншага часу. Статны, любіў танга, такі іспанец па характары. У ім адчувалася парода. Я вольна злучыла прысцянак не магу да сёння зняць, бо помню, як муж яго мне надзеў. Калі я здымаю прысцянак, то мне адразу неяк няўтульна, нядобра на душы. І замуж я некалі выходзіла з перакананнем, што гэта адзін раз і назавешы.

— Як перажыць сыход любімага чалавека?

— Для мяне гэта было вельмі складана. Асабліва першы месяц. Адзінае — у нас быў сабакка, пра якога муж клапаціўся, а пасля ўсё

давалася рабіць мне. Таксама праца і сцэна выратавалі. А потым мама мне сказала: «Падыймайся, у цябе яшчэ ёсць іншыя клопаты ў жыцці!»

— У спектаклі «Вечар» адна з важных тэм — гэта ўзаемаадносіны бацькоў і дзяцей. На вашу думку, як трэба выхоўваць дзяцей і будаваць з ім адносіны, каб у старасці не аддзіцца, застацца патрэбнымі адно аднаму?

— Усё пачынаецца з нараджэння. Ведаю, што некаторыя, каб захаваць формы, не кормяць грудзямі. А гэта вельмі важна, бо фарміруе сувязь паміж маці і дзіцём. Пасля чытанне кнігі перад сном. Напрыклад, калі да мяне прыязджалі ўнукі, то я ім расказвала казкі перад сном, але прудумвала тыя гісторыі сама, уплятаючы туды сітуацыі і памылкі, якія дзеці зрабілі за дзень. Такім чынам мы дазваляем дзецям паглядзець на сябе збоку, ацаніць, падушцаць. А па меры сталення важна даваць ім свабоду, але часам важна ўмець і настаяць на сваім, выбудаваць межы. Проста таму, што вы ў сілу вопыту можаце глядзець на падзеі ў перспектыве. Прычым не вярта чакаць, што дзеці зразумоўць вас тут і цяпер. Яны падзякуюць за вашу расшэнь значна пазней. Таму проста накіроўвайце, дапамагайце сарыентавацца ў рэчаіснасці.

— Як узросць змяніў ваша стаўленне да жыцця і прафесіі?

— Падводзіць вынікі ў прафесіі вельмі складана, таму што ўсёму свой час. Я зрабіла тое, што паспела і змагла. Часам нават здаю, як добра працавала недзе. І, вядома, я цяпер цудоўна разумею, што працаваць ужо складана будзе, бо сілы ўжо не тыя. Але я не баюся няўдач, хоць ужо да мяне змянілі рыхтуецца. Ужо на любові ролі згаджаешся. І ўвогуле ў тэатр прыходзіш як у сваю сям'ю. Тут мы кожны дзень разам, бачым, хто і ў якім стане, кожнаму абняць, каму дапамагчы. Што датычыцца навакольнага, то і яно мяняецца, бо адны адсеіваюцца, іншыя застаюцца. І з узростам імкнешся больш берагчы сябе, бо ўжо ва ўсім не той спрыт.

— Што для вас самае галоўнае і за што вы ўдзячныя лёсу?

— Самае галоўнае для мяне, што лёс і Бог прывялі на гэтую сцэну. Таму што ў мяне было вельмі цікавае, яркае, прыгожае жыццё. І яно, на шчасце, працягваецца. Але ўсё мае свой пачатак і заканчэнне. Мне не страшна, бо ўсё паспела.

Алена ДРАПКО.

Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» информирует о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, находящегося в хозяйственном ведении у РУП «Белпочта»

Аукцион состоится 14.12.2023 в 11.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352 (офис Могилевского филиала РУП «Институт недвижимости и оценки»)

Лот № 1: котел отопительный КСТБ-95, инв № 421370, г. в. – 2012. Начальная цена продажи: 1 080,00 бел. рублей с учетом НДС.

Лот № 2: котел отопительный КСТБ-95, инв № 421371, г. в. – 2012. Начальная цена продажи: 936,00 бел. рублей с учетом НДС.

Лот № 3: котел отопительный КСТБ-95, инв № 421372, г. в. – 2012. Начальная цена продажи: 696,00 бел. рублей с учетом НДС.

Лот № 4: дымовая труба стальная, инв № 200089. Начальная цена продажи: 566,40 бел. руб. с учетом НДС.

Местонахождение лотов №№ 1-4: Могилевская обл., г. Осиповичи, ул. Интернациональная, 5.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайте Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь и на сайте Организатора аукциона ino.by.

Организатор аукциона: Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» УНП 190055182, г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352, Mogilev@ino.by.

Доп. информация можно получить по тел.: +375222-72-41-14, +37529-624-26-25, на сайте ino.by

Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Лот:
- капитальное строение с инвентарным номером 100/С-47320 (наименование: арматурный цех; назначение: здание специализированное для металлургического производства и (или) металлообработки), площадью 497,8 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., г. Брест, пер. Северный 1-й, 25, на земельном участке с кадастровым номером 14010000001027971, площадью 0,5609 га, составные части и принадлежность: покрытие;
- кран однобалочный мостовой подвесной грузоподъемностью 3,2 тонны и металлоконструкции подкрановых путей, инвентарный номер 00049

Начальная цена, руб. (с учетом НДС)	242 969,82	Размер задатка, руб.	24 296,98
-------------------------------------	------------	----------------------	-----------

Продавец: унитарное предприятие «Брествторчермет», г. Брест, ул. Бауманская, 40, тел. 80162 24 56 93. Организатор торгов: Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Брест, ул. Наганова, 10-329, тел./факс 80162408701. Задаток вносится на расчетный счет Организатора аукциона до даты заявления.

Р/с для перечисления задатка: BY32BARB3012786660010000000, в ОАО «Белгоспромбанк» ЦБВ № 116 в г. Брест, РД по Брестской области, код банка ВАРВВУ2Х, УНП 201028245, код платежа 40901. Условия продажи: без условий. Срок заключения договора купли-продажи: не позднее 20 рабочих дней со дня проведения аукциона. Условия оплаты: согласно заключенному договору купли-продажи. Информация о возмещении затрат: участник аукциона, выигравший торги, в течение 3 рабочих дней со дня аукциона возмещает фактические затраты на организацию и проведение аукциона, включающие вознаграждение Организатора аукциона. Срок возможного отказа от проведения аукциона: не позднее чем за 3 календарных дня до наступления даты проведения аукциона. Шаг аукциона: 5 % от предыдущей названной цены

Аукцион состоится 07 декабря 2023 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325

Сведения о документах, которые необходимо представить для участия в аукционе, порядок, в соответствии с которым проводится аукцион, а также иная информация содержится на сайте Организатора аукциона (www.ocenkabrest.by), а также можно узнать по телефону: 8 (0162) 40-87-01, 40-87-02

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00

Последний день приема заявлений – 06 декабря 2023 г. до 17.00

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Молодечненский райгазсервис» (продавец) проводит повторный открытый аукцион

ПО ПРОДАЖЕ ЗДАНИЯ ПТО
с инв. № 630/С-75080 общ. пл. 134 кв. м, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 623884308601000686 площадью 2,7200 га (право постоянного пользования) по адресу: Минская область, Молодечненский район, Торлевский с/с, д. Носилово, ул. Новая, 2Б/3. Для обслуживания кап. строения будет выделена доля в праве на указанный земельный участок.

Начальная цена с НДС (20 %) – 15 319,49 бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены – 1 531,00 бел. руб. Стоимость снижена на 20 %.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB3012108260016933 0000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, БИК ВПСВВУ2Х, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата производится в течение 30 (тридцати) банковских дней после дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи, на депозитный счет Министерства юстиции Республики Беларусь.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 10 (десяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона. Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by. Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звязда» от 11.08.2023.

Аукцион состоится 06.12.2023 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 05.12.2023 до 17.00 по указанному адресу в каб. 320.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, 136-31-11. Тел. для осмотра: 8 (0166) 58 13 21, 8 (025) 524 88 64.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ по продаже недвижимого имущества

Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга» извещает о проведении электронных торгов № 2023.4.002.00120 по продаже недвижимого имущества на электронной торговой площадке ETRPVIT.BY, по адресу: <https://etpvit.by>.

Продавец: открытое акционерное общество «Витебский приборостроительный завод», 210026, г. Витебск, ул. Гагарина, 4, тел. 8 (0212) 36-27-07.

Организатор, Оператор электронной торговой площадки ETRPVIT.BY: коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел.: +375 (212) 24-63-12, +375 (29) 510-07-63, e-mail: vcmt74@mail.ru, <https://etpvit.by>.

Дата и время проведения повторных торгов: 15.12.2023 в 09.00 (по времени на сервере ЭТП ETRPVIT.BY).

Лот № 1. Изолированное помещение с инв. № 200/D-141307 площадью 92,7 кв. м по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Гагарина, д. 4-1В, наименование – помещение многофункциональное, назначение – помещение многофункциональное. Наличие мест общего пользования.

Нач. цена: 2260,00 бел. руб. без учета НДС.

Лот № 2. Изолированное помещение с инв. № 200/D-141311 площадью 41,9 кв. м по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Гагарина, д. 4-1Е, наименование – складское помещение, назначение – складское помещение, помещение между 1-2 этажами. Наличие мест общего пользования.

Нач. цена: 20 143,47 бел. руб. без учета НДС.

Задаток: 2014,34 бел. руб.

Объекты находятся на земельном участке с кадастровым № 24010000001000497 площадью 3,9964 га по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Гагарина, 4 (общая долевая аренда).

Электронные торги проводятся в соответствии с Регламентом организации и проведения электронных торгов по продаже имущества и имущественных прав на электронной торговой площадке коммунального консалтингового унитарного предприятия «Витебский областной центр маркетинга» – «etpvit.by».

Для участия в повторных электронных торгах необходимо ознакомиться с Регламентом, зарегистрированным на ЭТП по электронной почте: <https://etpvit.by>, внести задаток и подать документы на участие в торгах согласно информации об электронных торгах, размещенной на сайте ЭТП.

Срок внесения задатка и время окончания приема заявлений с прилагаемыми документами: до 16.10.14.12.2023.

Сумма задатка перечисляется оператору электронных торгов на р/с: № BY93ITBK3012000109330006782 ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК МТБВКУ22, УНП 990477586, код операции 40901. Получатель – ККУП «Витебский областной центр маркетинга».

Условия повторных электронных торгов: Победитель уча. торгов (pretendent на покупку) обязан: в течение 10 (десяти) раб. дней с даты проведения электронных торгов возместить затраты на организацию и проведение электронных торгов, расходы Продавца на проведение независимой оценки и независимой экспертизы внутренней оценки, и оплатить услуги Оператора ЭТП согласно преюдицанту, размещенному на сайте ЭТП, подписать договор купли-продажи предмета электронных торгов в течение 11 (одиннадцати) рабочих дней со дня проведения электронных торгов, оплатить предмет электронных торгов в порядке и сроки, установленные договором купли-продажи, оплатить НДС в размере 20 % сверх цены продажи предмета электронных торгов. Расходы Продавца на проведение независимой оценки и на проведение независимой экспертизы внутренней оценки по каждому лоту составляют 636,64 бел. руб. с НДС. С подробной информацией о предмете электронных торгов, порядке участия и оформлении документов для участия в электронных торгах можно ознакомиться на сайте ЭТП ETRPVIT.BY, по электронной почте: <https://etpvit.by>, в разделе: недвижимое имущество. Организатор электронных торгов имеет право отказаться от проведения электронных торгов в любое время, но не позднее чем за три календарных дня до наступления даты их проведения. Ознакомиться с предметом электронных торгов можно в рабочие дни по предварительному согласованию с Продавцом по тел.: Позняк Светлана Георгиевна, +375 (33) 317 50 00.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению открытого акционерного общества «Гомельлён» (продавец) извещает о проведении 05 декабря 2023 года открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, каб. 2.9

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20 %), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20 %), бел. руб.
1	Капитальное строение с инв. № 311/С-32766, общей площадью 163,7 кв. м, назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – административный корпус. Составные части и принадлежность: А1/к-административный корпус, 4-ворота, 6-буржуйки. Адрес: Гомельская обл., Добрушский р-н, Тереховский с/с, г. п. Тереховка, пр-д Луговой, 1. Информация о земельном участке: расположен на земельном участке с кадастровым номером 321285790601000782 общей площадью 0,1790 га (право постоянного пользования). Местоположение (адрес): Гомельская обл., Добрушский р-н, Тереховский с/с, г. п. Тереховка, пр-д Луговой, 1. Целевое назначение земельного участка: для обслуживания административного здания	18 332,18	916,61

Продавец: открытое акционерное общество «Гомельлён», 247392, Гомельская область, Буда-Кошелевский район, аг. Кривск.

Порядок ознакомления с имуществом (осмотр) и заключение договора купли-продажи осуществляется по контактному тел.: +375336512884, Бабускин Николай Викторович. Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона.

Для участия в аукционе необходимо:
1. Оплатить задаток на расчетный счет Продавца торгов открытое акционерное общество «Гомельлён»: р/с BY07 ВАРВ 3012 2401 2004 3000 0000 в ОАО «Белгоспромбанк» г. Минск, БИК ВАРВВУ2Х, УНП 490175109, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № 1 (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления).
2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с 22 ноября 2023 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Принем заявлений для участия в аукционе заканчивается 01 декабря 2023 г. в 16.00 исключительно (предварительно по контактному телефону Организатора торгов).

Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три календарных дня до его проведения. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невыя участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается Продавцом в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победите-

ЗАО «БелБанкротАукцион», организатор торгов по продаже имущества ОДО «ФАРМИН» (УНП 190073936), объявляет о проведении 04.12.2023 г. в 09.00 публичных торгов в электронной форме на электронной торговой площадке bankrotorg.by.

Перечень имущества и информация об условиях торгов размещены на сайте электронной торговой площадки: bankrotorg.by.

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» (Организатор аукциона) извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего гражданину Республики Беларусь (Продавец)

Аукцион состоится 26.12.2023 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4.

Лот № 1: квартира с инв. 500/D-708149152, общая площадь – 93,9 кв. м.

Адрес: г. Минск, ул. Нёманская, 80-169.

Начальная цена без учета НДС – 124 500,00 долларов США. Задаток – 40 000,00 руб. Шаг аукциона – 5 %.

Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – ino.by. Задаток перечисляется на р/с BY85BARB3012780290010000000 в ОАО «Белгоспромбанк», БИК ВАРВВУ2Х. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Окончание приема заявлений и задатка – 21.12.2023 в 11.00.

Организатор аукциона: 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9, ☎ 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by УНП 190055182

лями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату за услуги (вознаграждение) по организации и проведению торгов в течение 3 (трех) рабочих дней с момента подписания протокола, а также возместить Продавцу затраты за публикацию в газете «Звязда» в течение 3 (трех) рабочих дней с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение 5 (пяти) рабочих дней от даты подписания протокола о результатах аукциона, оплатить приобретаемое имущество, согласно срокам договора купли-продажи в течение 10 (десяти) банковских дней после подписания договора купли-продажи.

Проводится аукцион в соответствии с Положением открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части).

Извещение о проведении аукциона размещено на сайтах: организатора аукциона – www.expert-usluga.by (раздел «Аукционы»); Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь www.gki.gov.by в разделе «Продажа/Аренда имущества», далее – «Продажа и аренда государственной недвижимости. Единая база».

Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 12.10.2023 г. № 198 (30078).

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomelobireklama.by, www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».

Дополнительная информация по контактному телефону Организатора аукциона: 8 (0232) 23-23-56, 8 (044) 599-18-16.

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА
Логойский сельским исполнительным комитетом (организатор аукциона) по продаже гражданам Республики Беларусь земельных участков в частную собственность для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов

№ лота	Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь (га)	Инженерная и транспортная инфраструктура	Начальная цена (бел. рублей)	Размер задатка (бел. рублей)	Затраты на организацию и проведение аукциона (бел. рублей)
1	д. Августово, ул. Высокая, 12А, кадастровый номер 623284600201000335	0,1322	Газификация, электрификация, водоснабжение	20 000,00	2000,00	2328,97 + расходы за размещение объявления
2	д. Знаменка, ул. Летняя, 5, кадастровый номер 623284603001000214	0,1147	Газификация, электрификация, водоснабжение	10 000,00	1000,00	расходы за размещение объявления

Дата, время и место проведения аукциона: 28 декабря 2023 г. в 10.00 по адресу: Логойский район, г. Логойск, ул. Тимчука, д. 6, Логойский сельский исполнительный комитет, контактные тел.: (801774) 28473, (8029) 1779511.

Принем документов по 26.12.2023 включительно.

Извещение о проведении аукциона размещены на сайтах: Государственного комитета по имуществу: <https://au.nca.by>, Минский областной исполнительный комитет: <http://minsk-region.gov.by/ekonomika-i-finansy/zemelnye-uchastki-01/> Логойский районный исполнительный комитет: <http://www.logoyisk.gov.by>

КІНУЦЬ КАРЫСНА Ў ЛЮБЫМ УЗРОСЦЕ

Чым раней адмовіцца ад цыгарэт, тым меншая рызыка памерці ад анкалагічных хвароб

Па самых сціплых падліках Сусветнай арганізацыі аховы здароўя, ад курэння штогод памірае каля 4,5 мільёна чалавек ва ўсім свеце. Пры гэтым якасць выкураных цыгарэт не мае значэння — і моцныя, і лёгкія, і экстралёгка маюць аднолькавы склад тытуню і наносяць шкоду арганізму. Курэнне правакуе развіццё 18 формаў раку ў чалавека: рак лёгкага, стрававода, гартані і поласці рота, мачавога пузыра, падстраўнікавай залозы, ныркі, страўніка, малочнай залозы, шыйкі маткі. У 90 % клінічных выпадкаў рак лёгкага ўзнікае менавіта з-за курэння. Пры гэтым колькасць тых, хто выжыве, не перавышае 30 %, а ў выпадку позняга звароту і лячэння, на працягу бліжэйшых 1,5-2 гадоў памірае больш за 87 % пацыентаў.

Штогод больш за 50 тысяч выпадкаў раку

Паводле інфармацыі ўрача-анкалага, загадчыка аддзела арганізацыі супрацьракавай барацьбы Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтру анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя М. М. Аляксандра Паўла МАІСЕЕВА, у нашай краіне, як і ў краінах-суседках, спажыванне тытуню не толькі не скарачаецца, а наадварот расце, набываючы новыя формы ў выглядзе электронных цыгарэт і інш. А гэта ўплывае на рост анкалагічнай захваральнасці.

Цяпер кожны год мы маем больш за 50 тысяч новых выпадкаў злаякасных утварэнняў. У прыватнасці, летась гэтая лічба складала 53 тысячы і прыкладна такая тэндэнцыя будзе захоўвацца ў агляднай будучыні, — адзначыў анкалог.

Немалаважную ролю ў гэтым адыгрывае шкода ад курэння.

Амаль 80 % выпадкаў раку асацыяваны так ці інакш з курэннем. Прычым гэта не толькі рак лёгкага. Гэта і рак стрававода, по-

ласці рота, мачавога пузыра. Заўсёды пытаюцца: дзе курэнне і дзе рак мачавога пузыра? Рэч у тым, што прадукты гарэння выводзяць ныркі, натуральна, з мачой выдзяляюцца і шкодныя рэчывы, таму задзейнічаны і мачавы пузыр, — патлумачыў Павел Маісеў.

З-за таго, што тытунём часта злужываюць маладыя людзі і нават падлеткі, «маладзея» і рак.

— Калі раней выпадкі ў пацыентаў, маладзейшых за 30 гадоў, сустракаліся як казюстыка, то сёння гэта ўжо не рэдкасць, — адзначае анкалог. — Другі негатыўны аспект — шырокае распаўсюджванне курэння сярэд жанчын. Калі я пачынаў працаваць, таракальнае аддзяленне было ўсяго на 60 ложкаў, і ў ім была адна ці дзве палаты для жанчын, якія запайняліся далёка не заўсёды. Сёння ж прыкладна аднолькавыя суадносіны жанчын і мужчын.

Дарчы, шматгадовыя назіранні дазволілі выявіць шэраг цікавых заканамернасцяў. Верагоднасць развіцця анкалагічных паталогій павялічваецца пад уплывам наступных фактараў: ранні ўзрост пачатку курэння,

працяглы стаж курэння, сутрачная доза цыгарэт 20 шт і больш, злужыванне спіртнымі напоямі.

Павел Маісеў падкрэсліў, што, нягледзячы на тое, што курэнне відавочна з'яўляецца палегчэння цыгарэт, з выкарыстаннем новых фільтраў, гэта не дае станоўчага выніку, курэнне застаецца курэннем, толькі ў замаскіраваным выглядзе.

— Да гэтага часу ў нашым грамадстве не сфарміраваўся лозунг, што курэнне забявае. Але ўсім нам трэба мець на ўвазе, што курэнне проста забявае, — рэзюмуе анкалог.

Курэнне расслабляе? Гэта міф

Акрамя фізіялагічных праблем, курэнне выклікае і шэраг псіхалагічных.

— Існуе міф у грамадстве, што курэнне дапамагае пазбавіцца ад стрэсу і расслабіцца, справіцца з нейкімі цяжкімі жыццёвымі сітуацыямі. Насамрэч гэта

не так. Калі фарміруецца залежнасць ад нікаціну, чалавек пачынае паліць для таго, каб пазбегнуць дыскамфорту. І ў сувязі з гэтым узровень стрэсу значна павышаецца. Цяпер у большасці грамадскіх месцаў забаронена курэнне, таму трэба выдзяляць на гэта нейкі час і шукаць месца.

Гэтыя дзеянні прыводзяць, наадварот, да павышанага ўзрочнага стрэсу. У многіх дарослых ёсць пэўны рытуал: раніцай абавязкова выпіць кубак кавы з цыгарэтай, інакш я буду ўвесь дзень прыгнечаны. Нічога з чалавекам не здарыцца, калі ён не выканае гэты рытуал, — упэўнена загадчык псіхалагічнага аддзялення РНПЦ псіхічнага здароўя Юлія СЛІВЕЦ.

Міфам яна называе і тое, што людзі, якія паліць, працэп знаходзяць кантакт з іншымі. Насамрэч расслабляе не курэнне, а нефармальнае абстаноўка, у якой яны праходзіць.

Пры ўжыванні вейпаў і электронных парагенератараў таксама фарміруецца залежнасць.

— Калі яны толькі пачалі з'яўляцца, гаварылася, што шкода ад парагенератараў не такая вялікая, як ад звычайнай цыгарэты. Натуральна, падлеткі ў асноўным на гэта і разлічваюць. Але шкода ад электронных цыгарэт, электронных парагенератараў, вейпаў не меншая, чым ад звычайных цыгарэт. Пры любой залежнасці чалавек пакутуе. Насуперак таму, што некаторыя лічаць, што не такая вялікая праблема кінуць паліць, пазбаўленне ад гэтай шкоднай звычкі адбываецца гэтак жа цяжка, як і ад ужывання алкаголю альбо наркатыкаў, — падкрэслівае Юлія Слівец.

Дарчы, пры выкарыстанні электронных цыгарэт, у склад якіх уваходзіць нікацін, рызыка развіцця анкалогіі павялічваецца прыкладна ў чатыры разы. Акрамя гэтага, падобныя прылады з часам выклікаюць хранічнае запаленне слізвістай органаў дыхання, якая становіцца ацёчнай і друзлай, што таксама можа прывесці да развіцця раку.

Ці шкодныя кальяны?

Прадукты гарэння і ў выпадку курэння кальяну таксама наносіць нам шкоду. Але справа не толькі ў гэтым.

— Ніхто не можа гарантаваць іх бяспекі, бо санітэктар не стаіць у кожнай кальяна і не правярае, якія яны апрацоўваюцца, якія запраўляюцца і хто перад вамі карыстаўся гэтым прыборам, — папярэджае Павел Маісеў.

Як кінуць паліць?

Сусветная арганізацыя аховы здароўя ўнесла ніка-

цінавую залежнасць у спіс хвароб, гэтак жа як і іншыя віды залежнасцяў. Каб дапамагчы пазбавіцца ад любой залежнасці, у тым ліку нікацінавай, трэба пазіць са псіхалагам або рэабілітацыйным высветліць і прапрацаваць прычыну яе з'яўлення.

— Псіхалагаў і псіхатэрапеўтаў цяпер дастаткова, можна звяртацца ў РНПЦ псіхічнага здароўя — у тым ліку ананімна. Не абавязкова шпіталізавацца, дастаткова звярнуцца ў кансультацыйна-паліклінічнае аддзяленне, дзе вам будзе прызначана кансультацыя, і далей наведаць спецыяліста і прапрацаваць сваю праблему, — кажа Юлія Слівец.

Які сродак самы эфектыўны?

— Няма дакладнай статыстыкі, колькі людзей кідае паліць. Таму казаць, колькі эфектыўны той ці іншы сродак, складана. Усе сродкі добрыя, ці гэта будзе спрыз, пластыр ці кансультацыя псіхатэрапеўта. Галоўнае, каб быў вынік, — адзначае Павел Маісеў.

Памятайце, што адмова ад нікаціну ў любым узросце ў разы змяншае рызыку развіцця анкалогіі. Напрыклад, калі чалавек курыў усё жыццё, то рызыка памерці ад анкалагічнага захворвання органаў дыхання да 70 гадоў складае 16 працэнтаў. Але калі чалавек кінуў куріць у 60 гадоў, то рызыка зніжаецца да 11 %. Калі чалавек кінуў паліць у 50 гадоў, то рызыка змяншаецца да 5 %, у 40 гадоў — да 3 %.

Галоўны санітарны ўрач:

«У 40 % ВІПАДКАЎ АДЗЁР ДАЕ ЎСКЛАДНЕННІ»

Сітуацыя з інфекцыяй у суседніх краінах неспрыяльная, урачы рэкамендуюць прышчапіцца

Сітуацыя з адром у нашай краіне стабільная, нягледзячы на павышэнне захваральнасці на гэту інфекцыю ў Расіі і іншых краінах. У Беларусі зарэгістравана ўсяго 59 выпадкаў. Пра гэта паведаміў намеснік міністра аховы здароўя — галоўны дзяржаўны санітарны ўрач Аляксандр ТАРАСЕНКА.

Рэгіструюцца выпадкі ва ўсіх рэгіёнах за выключэннем Брэсцкай вобласці.

— У трэці выпадкаў захворванне звязана з выездам за межы краіны. Апошнія выпадкі сведчаць пра тое, што захворваюць дзеці, бацькі якіх адмовіліся ад вакцынацыі ў адпаведнасці з нацыянальным календаром прышчэпак супраць адру, краснухі і эпідпаратыту, — расказаў Аляксандр Тарасенка.

Нагадаем, што ў краіне вакцынацыя супраць адру ажыццяўляецца ў адпаведнасці з Нацыянальным календаром прафілактычных прышчэпак. Дзецям яна праводзіцца планава ў 1 і 6 гадоў. Таксама прышчэпляюцца ўсе кантактныя асобы, звязаныя з хворым на адзёр. У непрышчэпленых дзяцей адзначаецца цяжкі ход хваробы з працяглым перыядам ліхаманкі і верагоднасцю

развіцця постінфекцыйных ускладненняў (пнеўманія, энцэфаліт і г. д.), у тым ліку аддаленых (востры склеразаваальны панэнцефаліт праз 6-10 гадоў пасля перанесенага захворвання).

Пасля захворвання, як і пасля прышчэпак, імунітэт захоўваецца практычна пажыццёва.

— Калі казаць пра клінічныя правы, то адзёр — гэта высокакантагіёзнае інфекцыйнае захворванне з высокай тэмпературнай, агульнай інтаксацыяй, паражэннем слізвістых абалонак вачэй, дыхальных шляхоў і наяўнасцю сыпу. Крыніцай інфекцыі з'яўляецца толькі хворы на адзёр чалавек. Практычна ў 100 % выпадкаў не абаронены чалавек (раней не прышчэплены, калі ён не хварэў на адзёр) заразіцца пасля кантакту

з хворым на адзёр. Першыя сімптомы — гэта слабасць, недамаганне, тэмпература, прышчэп у горле, кашаль. На 4-5 дзень з'яўляецца сып, які пачынаецца з галавы, шыі і ідзе на тулава і канечнасці, — расказаў Аляксандр Тарасенка.

Сёлета вялікая колькасць выпадкаў адру выяўлена ў Расіі — каля 7,5 тысячы, Казахстане — больш за 6,7 тысячы, Кыргызстане — 2,5 тысячы выпадкаў, Турцыі — 9,7 тысячы выпадкаў. Паводле інфармацыі СААЗ, у свеце за 9 месяцаў 2023 года зарэгістравана больш за 9 мільёнаў выпадкаў адру, больш за 136 тысяч — са смяротным зыходам.

— Захворванне сур'езнае, у 40 % выпадкаў дае ускладненні, у тым ліку пнеўманію. Таму рэкамендую вакцынавацца і прышчэпляцца дзецям, — падкрэсліў Аляксандр Тарасенка.

Успышкі адзёру перыядычна ўзнікаюць у розных краінах, у тым ліку развіццям, нягледзячы на шырокую вакцынацыю.

Метадаў спецыфічнага лячэння інфекцыі не існуе, але захворванне можна прадухіліць пры дапамозе вакцынацыі — самага бяспечнага і эфектыўнага спосабу абароны.

Дарослым мэтагодна ўдакладніць звесткі аб раней праведзеных прышчэпках супраць адру ў паліклініцы па месцы абслугоўвання і пры неабходнасці атрымаць вакцынацыю.

У выпадку з'яўлення сімптомаў, падобных да захворвання на адзёр (павышэнне тэмпературы, з'яўленне сыпу і г. д.), а таксама наяўнасці ў анамнезе факта выезду за межы Беларусі рэкамендуецца:

- звярнуцца па медыцынскай дапамозе, выклікаўшы на дом урача або брыгаду хуткай медыцынскай дапамогі (не наведаць паліклініку самастойна);
- выключыць або максімальна абмежаваць свае кантакты са сваякамі, знаёмымі і іншымі людзьмі, каб не заразіць іх;
- выкарыстоўваць індывідуальныя сродкі аховы органаў дыхання (медыцынскую маску);
- максімальна часта праветрываць памяшканні і праводзіць вільготную пыборку;
- выконваць «рэспіраторны зтыкет» і гігіену рук (мыць рукі вадой з мылам або выкарыстоўваць сродкі (пажадана спіртазмяшчальны) для дэзынфекцыі рук);
- абавязкова паведаміць урачу аб паездках за межы краіны ці горада.

ЗАО «БелБанкротАукцион», организатор торгов по продаже имущества ООО «Транс Ойл Ресурс» (УНП 191230356), объявляет о проведении **22.12.2023 г.** в 09.00 публичных торгов в электронной форме на электронной торговой площадке **bankrottorg.by**

Перечень предметов торгов публично размещен по ссылке: <https://bankrottorg.by/wp-content/uploads/2023/11/spisok-imushhestva-transoilresurs.pdf>

Ознакомившись с предметом торгов можно в рабочее время, предварительно связавшись с контактным лицом по тел.: 80296624507, 80296683793.

Продавец: ООО «Транс Ойл Ресурс».

Организатор торгов: ЗАО «БелБанкротАукцион», 220015, г. Минск, ул. Гурьского, д. 226, ком. 501; +375296083100; contact@bankrottorg.by.

Для участия в торгах необходимо уплатить задаток в размере 10% от начальной стоимости лота не позднее **11.12.2023 г.** на р/с BY16 UNBS 3012 0116 4010 0000 8933, в ЗАО «БСБ Банк», БИК UNBSBY2X, УНП 193417684, получатель – ЗАО «БелБанкротАукцион». Назначение платежа: задаток за участие в торгах по лоту № (номер лота).

Заявления на участие в торгах принимаются с **9.00 22.11.2023 по 17.00 21.12.2023** организатором торгов: ЗАО «БелБанкротАукцион», 220015, г. Минск, ул. Гурьского, д. 226, ком. 501; +375296083100; contact@bankrottorg.by.

Перечень документов, прилагаемых к заявлению на участие в торгах: - свидетельство о государственной регистрации юр. лица (ИП); - устав юридического лица; - решение высшего органа управления юридического лица об участии в торгах, о заключении договора купли-продажи предмета публичных торгов в электронной форме, по итогам их проведения; - для физических лиц: 31, 32, 33 стр. паспорта.

Организатор торгов может отказаться от проведения торгов не позднее чем за 5 дней до даты проведения торгов.

Оформление участия в торгах в соответствии с регламентом ЭТП. Победителем торгов признается лицо, предложившее наивысшую цену за предмет торгов.

Оформление результатов торгов в соответствии с регламентом ЭТП в день проведения торгов.

В случае признания торгов несостоявшимися предмет торгов может быть продан единственному участнику, подавшему заявление на участие в торгах (претендент на покупку), при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Затраты на организацию и проведение электронных торгов составили: стоимость размещения объявления в газете «Звезда» согласно счету-фактуре; возмещение за оценку 5940,00 бел. руб., аукционный сбор 2% от цены реализации предмета торгов.

Срок подписания договора купли-продажи: в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Срок оплаты по договору купли-продажи: в течение 30 календарных дней с даты проведения электронных торгов.

Центр Промышленной Оценки • Организация аукционов • Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1607.		
Продавец	ОАО «Минскремстрой» Филиал «Сантехгазмонтаж», УНН 100302802; г. Минск, ул. Железнодорожная, 21а		
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5 (www.ipmtorgi.by)		

Предмет электронных торгов – оборудование, бывшее в употреблении. Местонахождение: г. Минск, ул. Железнодорожная, 21а

Лот, №	Наименование	Инв. №	Начальная цена лота с НДС 20 %, бел. руб.
1	Зигмашина С-237А	65	3 176,40
2	Станок фальцпрокатный СТД-16	1007	2 696,40
3	Механизм для резки труб СТД-21015	1857	1 760,40

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY47BELB30120028500030226000 ОАО «Банк Белвэб», БИК BELBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 5 (пять) рабочих дней после проведения торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов

Предмет аукциона должен быть оплачен покупателем (претендентом на покупку) в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня подписания договора купли-продажи

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов установлен регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги» размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение в размере 8% по лоту № 1 и 10% по лотам №№ 2, 3 от цены продажи предмета торгов в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звезда» 01.06.2023

Дата и время начала и окончания электронных торгов: Начало торгов: 07.12.2023 в 11.00. Окончание торгов: 07.12.2023 в 12.00. Торги продолжаются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок: Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 06.12.2023 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные телефоны: +375 17-310-36-37; +375 (29) 154-34-35. E-mail: auction@cpo.by

О реализации имущества ООО «Налан»

Торги по реализации имущества ООО «Налан» (2 лота), назначенные на **14.11.2023 г.** признаны несостоявшимися по причине отсутствия заявок

Организатор торгов	ООО «ЛиквидБай», УНП 192290290
Продавец	ООО «Налан», УНП 190016050
Форма, дата, время и место проведения торгов	Повторные торги в форме открытого аукциона состоятся 05.12.2023 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Скрыганова, 6, оф. 911

Сведения о предмете проведения торгов

Лот № 1 – грузовой автомобиль (фургон) FIAT DOBLO, 2013 г. в., белого цвета.

Лот № 2 – грузовой автомобиль (вагон) FORD TRANSIT, 2012 г. в., черный металл.

По вопросу ознакомления с предметом торгов, дополнител. информации обращаться по тел.: 8044 7945248, 8017 3750494

Начальная цена предмета торгов (с НДС в размере 20%): Лот № 1: 16 240,00 руб.; лот № 2: 17 150,00 руб.

Порядок проведения торгов

Шаг аукциона – 5%. Победителем торгов признается участник, предложивший наиболее высокую цену. Участникам, не признанными победителями, задаток возвращается в безналичной форме в течение 3 банковских дней с момента утверждения протокола об итогах торгов. Результаты торгов оглашаются публично в день проведения торгов. В случае признания торгов несостоявшимися в связи с подачей заявки на участие в них только одним участником, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5%.

Размер задатка, сроки приема заявок и порядок зачисления задатка

Задаток в сумме 10% от стоимости предмета торгов перечисляется по выбранному лоту в срок по 04.12.2023 на р/с BY78BPSB 30121732950169330000 в ОАО «СберБанк», г. Минск, код BPSBY2X, получатель – ООО «ЛиквидБай», УНП 192290290, назначение платежа – задаток за участие в аукционе по лоту. Задаток должен быть внесен до подачи заявки на участие в торгах. Прием заявок с приложенными документами осуществляется заказной корреспонденцией в адрес ООО «ЛиквидБай» (220079, г. Минск, а/я 256) либо по e-mail: info@likvid.by до **16.00 04.12.2023**

Возмещение затрат

Победитель торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, и вознаграждение Организатору аукциона по результатам аукциона в размере 3% от окончательной цены продажи Объекта в течение 5 дней со дня проведения аукциона

Документы, необходимые для участия в торгах

Заявка на участие в торгах, платежный документ о перечислении задатка, документ, подтверждающий полномочия на участие в торгах

Извещение о ранее проведенных торгах было опубликовано в газете «Звезда» от 16.09.2023, 12.10.2023, 26.10.2023

Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества

ОАО «Могилевоблавтотранс»

Аукцион состоится **21.12.2023 в 11.00** по адресу г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352

Лот № 1: изолированное помещение с инв. № 700/D-112484 – административное помещение, пл. – 142,2 кв. м, адрес: г. Могилев, ш. Гомельское, 5/1-2. Начальная цена продажи: **67 320,00 бел. руб. с учетом НДС. Сумма задатка – 6 732,00 бел. руб.**

Лот № 2: изолированное помещение с инв. № 700/D-93968 – помещение № 1, пл. – 230,4 кв. м, адрес: г. Могилев, ш. Гомельское, 5. Начальная цена продажи: **62 346,14 бел. руб. с учетом НДС. Сумма задатка – 6 234,61 бел. руб.**

Лот № 3: изолированное помещение с инв. № 700/D-93985 – производственное помещение № 2, пл. – 845,1 кв. м, адрес: г. Могилев, ш. Гомельское, 5. Начальная цена продажи: **247 137,08 бел. руб. с учетом НДС. Сумма задатка – 24 713,71 бел. руб.**

Лот № 4: изолированное помещение с инв. № 700/D-93987 – помещение многофункциональное № 4, пл. – 510,5 кв. м, адрес: Могилевская обл., г. Могилев, ш. Гомельское, 5. Начальная цена продажи: **147 767,99 бел. руб. с учетом НДС. Сумма задатка – 14 776,80 бел. руб.**

Р/с для перечисления задатка BY85 BAPB 3012 7802 9001 0000 0000 в ОАО «Белагропромбанк» г. Минск, БИК BAPBY2X. Получатель платежа – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Код назначения платежа 40901.

Срок подачи документов для участия в аукционе: по **20.12.2023 до 11.00**. Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона ino.by.

Доп. информация можно получить по тел. +37529-624-26-25, Mogilev@ino.by

О ПОИСКЕ ПРАВООБЛАДАТЕЛЯ ОДНОКВАРТИРНОГО ЖИЛОГО ДОМА д. Камень, ул. Зелёная, дом 20 «А» Воложинского района Минской области

ИВЕНЧИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ в целях реализации Указа Президента Республики Беларусь от 24 марта 2021 г. № 116 «Об отчуждении жилых домов в сельской местности и совершенствовании работы с пустующими домами» разыскивает собственника – Ивакова Сергея Валентиновича, зарегистрирован в д. Камень, ул. Зелёная, дом 20 «А», по адресу регистрации не проживает, местонахождение неизвестно.

Сельисполком просит граждан, располагающих информацией о собственнике, о месте его фактического проживания либо месте нахождения, сообщить в Ивещийский сельский исполнительный комитет по телефонам: 8 01772 53374, 8 01772 64455 (с 8.00 до 17.00 по рабочим дням), в любое время 8 029 2234907 (МТС).

Также информация можно прислать по адресу: 222370, г. п. Ивенец, пл. Свободы, 2, Минская область, Воложинский район. Электронный адрес: lvencselisp@volozhin.gov.by УНП 60003797

О ПОИСКЕ ПРАВООБЛАДАТЕЛЯ ОДНОКВАРТИРНОГО ЖИЛОГО ДОМА д. Углы, ул. Лесная, дом 25 «Г» Воложинского района Минской области

ИВЕНЧИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ в целях реализации Указа Президента Республики Беларусь от 24 марта 2021 г. № 116 «Об отчуждении жилых домов в сельской местности и совершенствовании работы с пустующими домами» разыскивает собственника – Кравчука Максима Николаевича, зарегистрирован в д. Углы, ул. Лесная, дом 25 «Г», по адресу регистрации не проживает, местонахождение неизвестно.

Сельисполком просит граждан, располагающих информацией о собственнике, о месте его фактического проживания либо месте нахождения, сообщить в Ивещийский сельский исполнительный комитет по телефонам: 8 01772 53374, 8 01772 64455 (с 8.00 до 17.00 по рабочим дням), в любое время 8 029 2234907 (МТС).

Также информация можно прислать по адресу: 222370, г. п. Ивенец, пл. Свободы, 2, Минская область, Воложинский район. Электронный адрес: lvencselisp@volozhin.gov.by УНП 60003797

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1607. УНП 191021390		
Продавец	ОАО «Белшина», г. Бобруйск, ш. Минское, 4. УНП 700016217		
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5. УНП 191224638 (www.ipmtorgi.by)		

Предмет электронных торгов

Лот № 1

Адрес: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, 164

Здания и сооружения овоощехранилища в составе: картофелехранилище (3052,4 кв. м, 710/С-60715), КПП овоощехранилища (8,1 кв. м, 710/С-58338), ограждения (98,20 м, 710/С-81026; 138,18 м, 710/С-57185), площадка (3461 кв. м, 710/С-73308), автомобильная дорога (362 кв. м, 710/С-73307), ограждение для мусор. контейнеров (1300200482), шквал ШП-1 (инв. № 0338400001), щиты автоматич. (инв. № 0338700008, 0338700009, 0338700010). Сведения о земельном участке: пл. 0,9248 га предоставляется продавцу на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания здания картофелехранилища

Начальная цена лота № 1 с НДС 20% – 271 032,34 бел. руб.

Лот № 2

Адрес: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Гагарина, 12

Столовая в составе: столовая (2098,2 кв. м, 710/С-57661, составные части: подвал, 4 крыльца, ворота, асфальтовое покрытие, забор), след (125 кв. м, 710/С-50480), склад кирпичный (87,8 кв. м, 710/С-76250), ограждение площадки для мусора (710/С-57176), тепловая сеть (20,2 м, 710/С-79760), оборудование и ТМЦ – перечень на сайте ipmtorgi.by. Сведения о земельном участке: пл. 0,6237 га предоставляется продавцу на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания зданий и сооружений по хранению и переработке продуктов питания

Начальная цена лота № 2 с НДС 20% – 321 105,78 бел. руб.

Лот № 3

Адрес: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Максима Горького, д. 38а

Встроенное офисное помещение 4911 кв. м (административно-торговое помещение, инв. номер 710/D-54707). Обременение: площади помещения сданы в аренду. Более подробную информацию по арендаторам можно узнать у организатора аукциона

Начальная цена лота № 3 с НДС 20% – 1 197 239,48 бел. руб.

Лот № 4

Павильон торговый 10*4*3, 2011 г. в. (инв. № 13001000005). Месторасположение: Могилевская обл., г. Бобруйск, ш. Минское

Начальная цена лота № 4 с НДС 20% – 9 964,10 бел. руб.

Лоты №№ 5, 6 (Месторасположение: Могилевская обл., г. Бобруйск, ш. Минское)

№ лота	Наименование	Начальная цена лота, бел. руб.
5	Сборочный станок для производства автошасси с посадочным диаметром 13,14,15 дюймов PCRL/TR 1+2 (инв. № 02662800298)	1 241 412,34
6	Сборочный станок для производства автошасси с посадочным диаметром 13,14,15 дюймов PCRL/TR 1+2, г. в. 2004, инв. № 02662800299	1 366 531,94
7	Пресс для вулканизации высокой обуви 100368/P1 (инв. № 1652)	3 027,67
8	Пресс для вулканизации высокой обуви 100368/P1 (инв. № 1652/1)	62 080,27
9-11	Пресс для вулканизации высокой обуви 100368/P1 (инв. № 1652/2, 1652/4, 1652/5)	66 948,85
12	Пресс для вулканизации высокой обуви 100368/P1 (инв. № 1652/3)	70 093,19
13	Пресс для вулканизации высокой обуви 100368/P1 (инв. № 424, 424/1)	51 482,24
15	Пресс для вулканизации высокой обуви 100368/P1 (инв. № 426, 426/1, 426/2, 426/3)	52 162,70
18	Пресс для вулканизации высокой обуви 100368/P1 (инв. № 549)	54 084,61
19	Пресс для вулканизации высокой обуви 100368/P1 (инв. № 549)	54 084,61
20	Пресс для вулканизации высокой обуви 100368/P1 (инв. № 551)	56 284,88
21	Пресс для вулканизации высокой обуви 100368/P1 (инв. № 551/1)	56 339,95
22	Пресс для вулканизации высокой обуви 100368/P1 (инв. № 551/2)	56 354,87
23	Каландр 5-валковый (инв. № 546)	3 231,42
24	Выврубная машина (инв. № 546)	5 142,06

Демонтаж, разборка, погрузка и транспортировка лотов №№ 4 – 24 проводится за счет покупателя

Начальная цена снижена по лоту № 2 на 50%, по лотам №№ 1, 5 на 40%, по лоту № 4 на 20%, по лотам №№ 8–22 – на 30%

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с BY47BELB30120028500030226000 ОАО «Банк Белвэб», БИК BELBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета электронных торгов

Если между продавцом и покупателем в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнуто договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи.

По лотам №№ 1 – 3 по письменному заявлению покупателя может быть предоставлена рассрочка оплаты стоимости имущества на срок до 3 лет с ежемесячной индексацией платежей согласно договору купли-продажи при первоначальном платеже не менее 20% от цены продажи с учетом ранее внесенной суммы задатка

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов установлен регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги» (ipmtorgi.by)

Победитель электронных торгов либо единственный участник торгов, согласившийся повысить начальную цену на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение от 1% до 10% от итоговой цены лота, указанных в информации об аукционе на сайте ipmtorgi.by, в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения торгов

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звезда»: лоты №№ 1, 2, 4–6 – 12.09.2023, лот № 3 – 04.08.2023, лоты №№ 5–24 – 14.06.2023

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Дата и время начала и окончания электронных торгов: 27.12.2023 с 11.00 до 12.00.

Торги продолжаются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов. Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 26.12.2023 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» (ipmtorgi.by)

Контактные телефоны: +375 17-310-36-37; +375 (29) 154-34-35. E-mail: auction@cpo.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ликвидатора ОАО «Передвижная механизированная колонна № 32» (222310, Минская обл., г. Молодечно, ул. Молодежная, 2Б) проводит открытый аукцион по продаже:

№ лота	Наименование	Инв. №	Начальная цена, с НДС, бел. руб.	Задаток, бел. руб.
1	Косилка откосов каналов К-78М, 2014 г. в.	119604	1 548,00	154,00
2	Косилка роторная навесная Л-501Д, 2014 г. в.	119623	965,88	96,00
3	Трактор-бульдозер гусеничный ДТ-75 ДЕРСА, 2005 г. в., регистрационный знак 7855 ОА, заводской № 735538	4017	2 484,00	248,00
4	Косилка откосов каналов К-78М, 2013 г. в.	119603	1 800,00	180,00
5	Автомобиль автобус-вагон «ГАЗель» ГАЗ-32213, 2008 г. в., регистрационный знак АЕ 9720-5, кузов № 32210090414833, Х9632213090638715, цвет темно-синий	119453	900,00	90,00
6	Выпрямитель сварочный «ЭСВА» ВД-306С1 УЗ, 2007 г. в.	200771	284,40	28,00
7	Выпрямитель сварочный «ЭСВА» ВД-306С1 УЗ, 2007 г. в.	200772	284,40	28,00
8	Навесное оборудование для экскаватора цепного универсального ЭЦУ-150 (2008 г. в.) в составе: шина баровой цепи со звездочками, цепь баровая с зимним рабочим органом, цепь типа «аллигатор»	200789	756,00	75,00
9	Автомат правильно-отрезной «Долина» ПРА 498А с размотывателем, 2010 г. в.	200802	3 348,00	334,00
10	Машина контактной сварки «DALEX» SL 202, 2010 г. в., серийный № АААИИ-33964	200821	2 412,00	241,00
11	Пресс однокривошипный К2324, 1972 г. в.	200822	1 008,00	100,00
12	Гусеничный трактор МТЗ «Беларусь» 1502-01 с бульдозерным отвалом, 2011 г. в., заводской № 041	119496	6 408,00	640,00
13	Косилка роторная навесная АС-1 (КДН-210)	119592	648,00	64,00
14	Косилка роторная навесная АС-1 (КДН-210)	119485	1 080,00	108,00
15	Кран козловой ККТ-К-12,5, 1982 года выпуска, заводской № 57, лоток для кабеля под козловой кран	210082 200767	403,66	40,00
16	Экватор однокошовой ЭО-3223, 2012 г. в., идентификационный номер У393О32230112744	119591	12 310,30	1 231,00

писан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона.

Оплата объекта производится в течение 20 (двадцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) (покупатель), **возмещает задатки на организацию и проведение аукциона.**

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах регламентирован Положением «О порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов», утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16, размещенным на сайте организатора торгов www.rft.by.

Условия аукциона: работоспособность узлов и агрегатов не проверялась, при инструментальном контроле, диагностике, разборке возможно выявление скрытых дефектов. Участник аукциона самостоятельно ознакомляется с предметом аукциона, его комплектностью, наличием документации и текущим техническим состоянием в месте его нахождения до начала торгов. Участие в торгах подтверждает факт ознакомления с предметом аукциона. Погрузка и транспортировка предмета аукциона проводится за счет покупателя. Все мероприятия по снятию с учета в органах ГАИ, Гостехнадзора и иных регистрирующих органах происходит силами и за счет покупателя по доверенности от собственника имущества.

Предыдущие извещения по лотам № 1-14 опубликованы в газете «Звезда» от 19.05.2023, 01.07.2023, 26.07.2023, 08.09.2023, 05.10.2023, по лоту 15 – 17.03.2023, 16.05.2023, 28.07.2023, 08.09.2023, 05.10.2023, по лоту № 16 – 03.08.2023, 05.10.2023.

Аукцион состоится 07.12.2023 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 05.12.2023 до 17.00 по указанному адресу.

Стоимость лотов 1, 3-14 снижена на 70 %. Шаг аукциона: 5 %. **Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB3012108260169330000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК BPSBBY2X,**

УНП 690324015, код платежа – 40901, код категории платежа ОТНР, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации», Договор купли-продажи должен быть под-

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 136-31-11, телефон для осмотра 8 (044) 767-96-71 (Валентина Валерьевна).

РУП «Институт недвижимости и оценки» (Гродненский филиал)

информирует о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего **Слонимскому городскому унитарному предприятию жилищно-коммунального хозяйства** Аукцион состоится 07.12.2023 г. в 11.00 по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209. Телефон для справок 55-87-71

Лот № 1	
Наименование, характеристика предмета аукциона, местонахождение предмета аукциона	Лот № 1: косилка КМР – 9, 2014 г. в., заводской № 0074, инвентарный № 7007000000600, изготовитель – ОАО «Лидарпропмаш»
Начальная цена продажи	ЛОТ № 1 – 16 889 руб. (шестнадцать тысяч восемьсот девяносто шесть рублей) с учетом НДС
Сумма задатка	ЛОТ № 1 – 1 689 руб. (одна тысяча шестьсот восемьдесят девять рублей)
Реквизиты для перечисления задатка	BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225
Место, дата и время окончания приема заявлений	Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 9.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.15. Последний день приема заявлений – 05.12.2023 г. до 15.00

Условия проведения аукциона: возмещение покупателем затрат предприятия на оценку движимого имущества в сумме 198,00 руб. по лоту, выставление оценок на торги; срок заключения договора купли-продажи – не позднее пяти рабочих дней после утверждения протокола аукциона

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» от 26.08.2023 г.

Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – <https://grdn.by/auktiony>

ООО «СпецРеализация» объявляет о проведении третьих повторных открытых торгов в форме аукциона по продаже

имущества ликвидируемого юридического лица – ООО «Киточки» (УНП 693159557, Минский р-н, аг. Гатово, ул. Металлургическая, 9А)

Дата и время проведения торгов: 05 декабря 2023 года. Начало – 10.00. Заявки принимаются с 22 ноября 2023 года по 01 декабря 2023 года.

Место проведения торгов: Минск, пр-т Победителей, 31-1, конференц-зал ОАО «Гостиница Планета».

Организатор торгов: ООО «СпецРеализация» (УНП 691842036, Минская обл., Минский р-н, Новодворский с/с, д. Большое Стиклево, д. 40, корп. 2, пом. 23, каб. 23-5), тел. 8 (029) 684-71-76.

Продавец: ООО «Киточки» (УНП 693159557), в лице ликвидатора – исполняющий обязанности директора ЗАО «Дата Хаб» Бакунович Л.Н.

Для участия в торгах необходимо:

1. В срок до 16.00 01 декабря 2023 года перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY98RJCBS30123042861000009333 в ОАО «Приорбанк», код RJCBSBY2X, УНП 691842036, получатель – ООО «СпецРеализация».

2. Подать организатору торгов в срок с даты опубликования до 16.00 01 декабря 2023 года заявление на участие в торгах с приложением документов в соответствии с Положением «О порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов», утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16 (в редакции постановления Совмина от 12.07.2013 № 607), заключить с организатором торгов договор о задатке, заключить с организатором торгов соглашение об оплате вознаграждения организатора торгов. Место приема заявлений – г. Минск, ул. Нарочанская, д. 11-2, пом. 406. Телефон для ознакомления и осмотра лота +375 29 684 71 76, Якевич Дмитрий Васильевич.

3. В день проведения торгов перед их началом участники обязаны зарегистрироваться у организатора торгов и получить аукционные (конкурсные) номера в месте проведения аукциона.

Торги проводятся в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводятся аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов.

Шаг торгов 5 % от начальной цены лота. Задаток за участие в торгах 2 % от начальной цены лота.

Организатор открытых торгов после опубликования извещения о проведении торгов вправе отказаться от их проведения не позднее чем за 3 (три) дня до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену за предмет аукциона.

Участники, не выигравшие торги, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Победителю торгов задаток не возвращается и учитывается при окончательных расчетах по приобретению предмета торгов.

Торги по конкретному предмету торгов признаются несостоявшимися в случае если:

- заявление подано только одним участником либо не было подано ни одного заявления;
- на торги явился один из участников, либо ни один из участников не явился.

В случае если торги, проводимые в форме аукциона, признаны несостоявшимися, предмет аукциона продается претенденту на покупку, при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Победитель торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, в течение 5 дней со дня их проведения. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан оплатить Организатору торгов установленное вознаграждение согласно заключенному соглашению в течение 5 дней со дня их проведения. Победитель торгов в день проведения торгов подписывает протокол по результатам торгов. Между продавцом и победителем торгов в течение 10 дней со дня проведения торгов заключается договор купли-продажи.

Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи, но не позднее 15 дней со дня проведения торгов, если иной срок не установлен продавцом.

Сведения о предыдущих торгах:

РИУ «Издательский дом «Звезда», номер газеты 166 (30046) за 29.08.2023. РИУ «Издательский дом «Звезда», номер газеты 195 (30075) за 07.10.2023. РИУ «Издательский дом «Звезда», номер газеты 212 (30092) за 01.11.2023

№ лота	Наименование лота	Начальная цена, рублей, с учетом НДС по ставке 20 %	Шаг торгов	Задаток
1	Автомат упаковочный «ВАЭМ 1М» в комплекте с дозатором «ДВ 82»	1 740,00	5 %	2 %
2	Автомат упаковочный ТТ88-1	780,00	5 %	2 %
3	Грузовой подъемник	2 640,00	5 %	2 %
4	Котел сироповарочный СВК-Э-200 с патрубком выхода Ду100	1 920,00	5 %	2 %
5	Машина тестомесильная МТ-60	420,00	5 %	2 %
6	Машина тестомесильно-взбивальная МТБК-150	1 860,00	5 %	2 %
7	Машина тестомесильно-взбивальная МТБК-150 (поворотная)	1 860,00	5 %	2 %
8	Машина тестомесильно-взбивальная МТБК-80М	1 440,00	5 %	2 %
9	Машина упаковочная MiniPack FC-76 ST	420,00	5 %	2 %
10	Машина упаковочная термосудочная SE550	840,00	5 %	2 %
11	Подъемник Т 057.00.000	2 640,00	5 %	2 %
12	Тестомесильная машина для круглого теста ATLAS-100	1 920,00	5 %	2 %
13	Тестоотсадочная машина для кондитерского теста, используемая в хлебобул. пр-ве BISKY 600	7 020,00	5 %	2 %
14	Тестоотсадочная машина мод. Doble для производства печенья	10 800,00	5 %	2 %
15	Упаковочная машина «Липелак-Ф»	5 160,00	5 %	2 %
16	Фасовочно-упаковочный аппарат DXDGK-150-2 с обменно-ротаторным дозатором	900,00	5 %	2 %
17	Тестоотсадочная машина TOM-200M	4 020,00	5 %	2 %
18	Машина глазировочная RD-25	2 460,00	5 %	2 %
19	Печь электрическая жарочная TY BV 190709253/001-2006	1 200,00	5 %	2 %
20	Ротационная печь № 1 BOSS G с газовой горелкой Riello BS2F	5 460,00	5 %	2 %
21	Ротационная печь № 2 BOSS G с газовой горелкой Riello BS2F	5 460,00	5 %	2 %
22	Ротационная печь № 3 BOSS G с газовой горелкой Riello BS2F	5 460,00	5 %	2 %
23	Туннель охлаждающий TF-25M	1 560,00	5 %	2 %
24	Упаковочная машина GR PR 530 CS/T	5 700,00	5 %	2 %
25	Транспортер ленточный подающий	720,00	5 %	2 %
26	Контейнер 12,2*2,44*40 т	6 000,00	5 %	2 %
27	Контейнер 12,2*2,44*40 т	6 000,00	5 %	2 %
28	Автомат упаковочный POLPAK 2000	2 760,00	5 %	2 %
29	Автомат упаковочный POLPAK 2000	2 760,00	5 %	2 %
30	Автомат упаковочный POLPAK 2000	2 760,00	5 %	2 %
31	Печь электрическая жарочная ПЭЖ-00.000 РЭ General Mechanic	1 200,00	5 %	2 %

Иные сведения: на дату проведения торгов имеется обременение права собственности на вышеуказанное имущество правом залога

ООО «Деловая оценка» (организатор аукциона)

по поручению ОАО «Белсельэлектросетьстрой» (продавец)

извещает о проведении 22 декабря 2023 года открытого аукциона по продаже имущества в 12.00 по адресу: г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2

Лот № 1: кран автомобильный МА3-5334 КС-3577-4-1, 1991 г. в., рег. № АМ 0973-3, инв. № 0973, расположен по адресу: г. Гомель, ул. Барыкина, 236. Начальная цена с НДС – 14 280,00 бел. руб. Задаток – 1 428,00 бел. руб.

Лот № 2: вагон-объектите, инв. № 0344, расположен по адресу: Гомельская область, г. Рогачев, ул. Кирова, 56. Начальная цена с НДС – 3 240,00 бел. руб. Задаток – 324,00 бел. руб.

Лот № 3: вагон-объектите, инв. № 0347, расположен по адресу: Гомельская область, г. Петриков, ул. Первомайская, 81. Начальная цена с НДС – 3 240,00 бел. руб. Задаток – 324,00 бел. руб.

Продавец: ОАО «Белсельэлектросетьстрой», г. Гомель, ул. Барыкина, 236. Контакт. тел. (Лот № 1): +375 (44) 757-91-19 (Лот № 2): +375 (25) 534-59-82 (Лот № 3): +375 (44) 770-80-99.

Шаг аукциона – 5 % от предыдущей названной аукционистом цены продажи предмета аукциона.

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет Продавца: р/с BY14BLBB3012010012077111001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, г. Гомель, ул. Советская, 7, БИК BLBBBY2X, УНП 100120777, Код филиала 1049.

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов по адресу: г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2, в рабочие дни с 10.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 от даты опубликования настоящего извещения.

Прием заявлений заканчивается 21.12.2023 г. в 16.00.

Порядок участия в проведении аукциона с перечнем необходимых документов опубликован на сайте www.deloocena.by.

Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 3 (три) дня до его проведения. Единственный участник имеет право приобрести лот с шагом 5 %. Победитель торгов будет признан участником, предложивший более высокую цену. Лицо, являющееся победителем торгов, обязано: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение 10 (десяти) календарных дней с момента подписания протокола; стоимость должна быть выплачена в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента подписания договора купли-продажи; возместить затраты на организацию и проведение аукциона и оплатить вознаграждение организатору торгов, а также возместить затраты на публикацию извещения протокола в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет окончательной стоимости предмета оценки. Проводится аукцион в соответствии с Положением Общества с ограниченной ответственностью «Деловая оценка» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (и их части).

Контакт. тел. организатора аукциона: +375 (232) 34-62-36, +375 (44) 750-40-03, +375 (29) 303-30-62.

Утерянные регистрационные документы от 19.10.2015 № 177, свидетельство за № 01-443, Устав, печать, бухгалтерские документы, личные дела сотрудников объединения и все другие документы, касающиеся деятельности Брестского областного общественного объединения «Защита прав потребителей» (УНП 291270559), считать недействительными.

Утерянные печати и оригиналы свидетельства о государственной регистрации Бerezовского городского (Лидского района), Сморгонского районного городского и Ошмянского районного отделов областного объединения «Союз поляков на Беларуси» считать недействительными.

УП «Национальные спортивные лотереи» уведомляет о прекращении проведения лотереи «Евроигра» (свид. о рег. 000427 выдан МФ РБ от 22.11.2018, действует до 21.11.2023).

Срок выплаты выигрышей – по 20.05.2024 включительно.

Крыжмаца:

- 1. Агнястрэльная зброя
- 2. Электрычны прывад
- 3. Званне чын
- 4. Вада ў стане кіпення
- 5. Самая доўгая клетка арганізма
- 6. Прыступкі каля уваходу
- 7. Каркас акна
- 8. Дом у гарах Швейцарыі
- 9. Выгляд лячучай мышы
- 10. Каціны драпежнік
- 11. Занятая праца
- 12. Дзень здзяйснення падзеі
- 13. Абяцанне, клятва
- 14. Жароўня на ножках
- 15. Студзённы марскі арганізм
- 16. Французскі кампазітар
- 17. Густая страва з круп
- 18. Значнае ўзвышша
- 19. Азартная картачная гульня
- 20. Сорт чырвонага віна
- 21. Перадплата за працу
- 22. Рака ў Расіі

СКАНВОРД

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ
 Па гарызанталі: Рэнт. Нерва, Тыгр. Рабо-
 та, Манган, Мелуджа, Такава, Адапн, Капор, Ака,
 Авікс, Па вертыкалі: Грамагавіт, Шмур,
 Бар, Ганак, Шлаг, Жолюд, Кажап, Рама, Да-
 та, Зарок, Каша, Гара, Рамс.

Склаў Юрый ФАЛІНСКІ,
г. Мінск.

СЁННЯ

Месяц

Першая квадра
20 лістапада.
Месяц у сусор’і Авена.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	8.49	17.01	8.12
Віцебск	8.44	16.45	8.01
Магілёў	8.39	16.51	8.12
Гомель	8.29	16.55	8.26
Гродна	9.03	17.18	8.15
Брэст	8.57	17.26	8.29

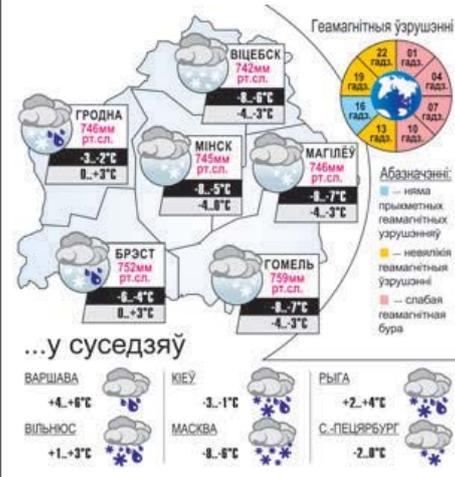
Імяніны

Пр. Матроны,
Аляксандра, Аляксея,
Антана, Кірыла,
Парфірыя,
К. Цэцыліі, Марка,
Сцяпана.

Фота Андрэя ФЕАКЦІСТАВА

ЗАЎТРА

Даты

Падзеі

Людзі

22 ЛІСТАПАДА

1893 год — нарадзіўся (в. Бяседавічы, цяпер у Хоцімскім раёне) Іван Захаравіч Сурта, педагог, дзяржаўны дзеяч Беларусі, акадэмік НАН Беларусі. У 1933—1936 гадах — наркам аховы здароўя Беларусі, у 1936-1937 м — прэзідэнт АН Беларусі. Аўтар навуковых прац па пытаннях метадалогіі і гісторыі прыродазнаўства.

1913 год — нарадзіўся (в. Гарадзец, цяпер у Дрыбінскім раёне) Міхаіл Васільевіч Аўдзееў, генерал-маёр авіяцыі, Герой Савецкага Саюза. У Вялікую Айчынную вайну на фронце з 1941 года. Камандзір авіяэскадрыллі ВПС Чарнаморскага флота капітан М. Аўдзееў вызначыўся пры абароне Севастопаля, дзе ў паветраных баях збіў шэсць самалётаў праціўніка. Усяго за гады вайны збіў 17 варажых самалётаў.

1497 год — партугальскі мараплаўца Васка да Гама абмінуў мыс Добрай Надзеі. Ён не з’яўляецца самай паўднёвай кропкай Афрыкі, бо самая паўднёвая кропка кантынента — мыс Іголкавы, які размяшчаецца на ўсход за 155 км ад мыса Добрай Надзеі. Але берагавая лінія Афрыканскага кантынента непасрэдна тут упяршыню лаварочвае на ўсход, адкрываючы праход з Атлантычнага акіяна ў бок Індыйскага.

1906 год — у Расіі пачалася аграрная рэформа П. А. Сталыпіна. Гэта быў шырокі комплекс мерапрыемстваў у галіне сельскай гаспадаркі, якія праводзіліся ўрадам Расіі пад кіраўніцтвам прэм’ер-міністра Сталыпіна. Асноўнымі напрамкамі рэформы былі: перадача надзельных зямель ва ўласнасць сялян, паступовае скасаванне сельскай абшчыны як калектыўнага

ўласніка зямель, шырокае крэдытаванне сялян, скупка памешчыцкіх зямель для перапродажу сялянам на льготных умовах, землеўпарадкаванне, якое дае магчымасць аптымізаваць сялянскую гаспадарку за кошт ліквідацыі цераспалосіцы.

1909 год — браты Орвіл і Уілбер Райт арганізавалі першую кампанію для вытворчасці аэраплану.

1941 год — па Дарозе Жыцця, пракладзенай для забеспячэння блакаднага Ленінграда па лёдзе Ладажскага возера, сталі хадзіць машыны з харчаваннем.

1943 год — адбылася Каірская канферэнцыя з удзелам прэзідэнта ЗША Франкліна Дэлэна Рузвельта, прэм’ер-міністра Вялікабрытаніі Уінстана Чэрчыля і кіраўніка кітайскага гаміньданаўскага ўрада Чан Кайшы, на якой абмяркоўваліся пытанні, звязаныя з ваеннымі аперацыямі супраць Японіі.

1960 год — Запарожскі завод «Камунар» выпускаў першую партыю малалітражных легкавых аўтамабіляў «Запарожца».

1963 год — у Даласе забіты прэзідэнт ЗША Джон Кенэдзі. Прэзідэнт быў смяротна паранены стрэлам з вінтоўкі, калі ён разам са сваёй жонкай Жаклін ехаў у адкрытым лімузіне па Элм-Стрыт. Забойства на працягу дзесяці месяцаў расследавала спецыяльная скліканая камісія на чале са старшынёй Вярхоўнага суда ЗША Эрлам Уорэнам («Камісія Уорэна»), якая прыйшла да высновы, што забойства было здзейснена злычынцам-адзіноччай Лі Харві Освальдам.

ПЛАТОН:
«Дбаючы пра шчасце іншых, мы знаходзім сваё ўласнае».

УСМІХНЕМСЯ

Калі вам самотна, паглядзіце на ноч фіلم жахаў — і вам будзе здавацца, што дома хтосьці ёсць...

— Мяркуючы па адсутнасці двух пальцаў на вашай руцэ, вы фрэзероўшчык?
— Не, стаматолаг.

— Проста дзіву даюся, — звяртаецца муж да жонкі, — тыдзень таму купіў новую кашулю, а каўнерык ужо малы...
— Я таксама дзіву даюся, — ківае галавой жонка, — як гэта ты ўмудрыўся прасунуць галаву ў рукаў?

— Вось, паглядзіце на гэтага паўка. Хоць ён і выглядае жахліва, але абсалютна бяспечны для чалавека!
— Што значыць бяспечны?! А інфаркт?!

Прышоў на сумоё і заснуў на канале. «Бачыце, — кажу, — як я хутка адаптуся на новым месцы».

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчэнне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч**.
АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.
ТЭЛЕФОНЫ У МІНСКУ: прыёмнай — 311 17 13 (г.п.факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.
ПРЫЁМНЫЯ РЕКЛАМНЫЯ ТЭЛ./ФАКС: 311 17 27,
 e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Афіцыйны публікацыйны нумар для надання ўзнагароды «Фант» і менавіта не з’яўляецца супадзеннем з менавітаванымі. Размяшчае на сваім менавітавым адрасе і публікуе адрасаваныя ёй пisma. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by
 (для зваротаў): zvarot@zviazda.by
e-mail: info@zviazda.by
 Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прайпрыемстве «Выдавешча «Беларускі Дом друку», ЛП № 3820000007687 ад 30.04.2004, 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыхаж 10.346. Індэкс 63850. Зак. № 2635.
 Нумар напісанні ў 19.30
 21 лістапада 2023 года.